

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

stran 3
Brezposelnost trka tudi na Gorenjska
vrata

stran 5

Gradovi so v stoletjih zamenjali lice
stran 10

Se bo suhoparni matematični račun
izšel?

ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske
Kranj

Gorenjc in banka — formula prihranka

Imamo pravico, da odločamo o svoji usodi

Od 9. do 11. januarja 1942. leta se je 200 borcev Cankarjevega bataljona borilo in izborilo bitko proti močnejšemu sovražniku.

Iz maščevanja so Nemci 11. in 12. januarja 1942 ustrelili 42 domačinov, vas pa zravnali z zemljo.

Na spomeniku je zapisan verz Ivana Jana-Srečka:

»Ko vse se je balo in vse trepetalo,
ste vi se uprli, pogledali srepo smrti v
obraz!

In kar je le tielo, se je razgorelo,
zajel v svoj ples je sleherno vas.«

Bolj kot ogromni spomeniki, nas sporočilo tega verza in živ spomin na dogodek izpred 47 let, opozarjata na usodo generacije, ki je, čeprav mlada, neizkušena, v borbi z močnejšim sovražnikom izbitko, pisala in izpisala strani svoje zgodovine, dosegala in dosegla svoje cilje, zasledovala svoje ideale...

Minevajo desetletja, svet in razmere so drugačne. Zavedanje, da se svet ni z nami začel, nam narekuje, da generacije pred nami spoštujemo in smo jih hvaležni.

Toda, z enako gorenčnostjo, kot cenimo rezultate, si jemljam tudi pravico, da o svoji usodi, o svojem življenju in delu odločamo sami.

Odgovorno želimo izpisati strani svoje zgodovine, postaviti si in dosegati svoje cilje, živeti in izživeti svoje življenje.

S svojo drugačnostjo, s svojim znanjem, svežino in močjo želimo dati svoj prispevek družbi, pustiti svoje sledove na široki rimski cesti razvoja cloveštva.

Jugoslavija je v globoki družbeni, politični, gospodarski krizi... Državljanom popuščajo živci, popušča jim potrpljenje. Ne samo, da ne verjamejo več, tudi poslušati ne želijo več praznih objub in laži ve-

čnih oblastnikov, z obremenjeno in zapakanjo vestjo, brez ugleda in zaupanja.

Končuje se obdobje arbitrarne moči elite, ko se je živel sicer mirno, a ne varno. Prihaja jutro noči laži, v kateri so vsi videli stati cesarja golega, besede resnice pa si nihče ni drznil spregovoriti.

Na očitek, da se v vodstvu mladinske organizacije borimo za oblast, odgovarjamo pritrdirno.

Borimo se za oblast skupščine, za neposredne volitve, za možnost politične konkurenčnosti, za možnost izražanja različnosti.

Brez tega ni napredka, ni ne svobodnega posameznika, ne svobodne družbe. Borimo se za oblast, ki jo bodo nadzirali državljanji in ne obratno.

Cez 10 let, enajst mesecev, 22 dni bo očitno brez našega soglasja cloveštvo z lahkonim plesom korakom stopilo v 21. stoletje.

Na nas je, ali bomo enako storili tudi mi, ali pa bomo še naprej počasi, a vztrajno korakali nazaj v srednji vek.

Veliko je bilo storjenega, da bi se idealisti starejše generacije pokopali, se več, da se idealni mladi generaciji ne bi nikoli niti rodili.

A idealov se ne da izstradati, ne zatreći, ne zapreti.

Andrej Verbič

Dražgoše, 8. 1. 1989

V karavanški predor je vdrla voda

Hrušica, 9. januarja - Delavci pri karavanškem predoru na Hrušici so pričakovali vdor vode, zato so povečali odvodnjavanje, vendar ni pomagalo. Voda je zalila nekaj sto metrov predora, tako da ni mogoč dostop do čela predora.

V karavanškem predoru so imeli po pričakovanjih geologov že po nekaj sto metri izkopa precejšnje težave z metanom in vodo, zato so po projektu morali poskrbeti za odtočne kanale, po katerih je ob obeh straneh predora nenehoma tekla voda, ki so jo speljali v Savo. Delavci v predoru so dobro vedeli, da jim je nevaren tako plin kot tudi voda, ki je dotekala iz karavanške hribine od 50 do 100 litrov na sekundo. Delovni pogoji so bili prav zato izredno težki, saj je bilo v predoru stalno veliko blata.

Minulo nedeljo zjutraj, ob 4. uri, pa je na 3028 metrih izkopane vrtine voda vdrla na celo izkopa z vso silo in močjo - vodni eurek je bil tako

močan, da je pri priči zalilo nekaj deset metrov predora. Nekaj tisoč kubičnih metrov peska je popolnoma »blokiralo« zgornji del, tako da dostop do čela, kjer so vrtali in betonirali, ni bil več mogoč. Na strečo so vodor vode pričakovali in umaknili vse dražje stroje iz predora, tako da materialna škoda ni tako velika, kot bi bila, če bi voda izbruhnila nepricakovano. Že nekaj dni prej so namreč na razne načine poskušali povečati odvodnjavanje iz predora, a pritisk je bil premočan, da bi lahko zaustavili vodno ujmo z domala 200 litri dotoka na sekundo.

Delavci Slovenija - ceste tehnik in Pollensky - Zöllner iz Salzburga so skupaj s

projektanti in nadzorom poskušali storiti vse, kar se je dalo. Na pomoč so poklicali tudi tuje strokovnjake, ki se ukvarjajo s predorskimi nesrečami. Dva vodora - prvi zgodaj zjutraj in drugi ob desetih dopoldne - sta popolnoma onemogočila dostop do čela predora. Na žalost vodni pritisk ne pojenuje, ampak narašča, zato se bojijo novega večjega vdora. Zdaj se tako projektanti, geologi in izvajalci menijo, kako najbolj učinkovito spraviti vodo v Savo in odstraniti material, ki se je odtrgal in se še vedno trga iz zahtevne karavanske hribine.

Materialna škoda je ogromna in predstavlja dodatno obremenitev investicije, za katero že zdaj s težko zbirajo denar, sredstva republike skupnosti za ceste in tuje kredite.

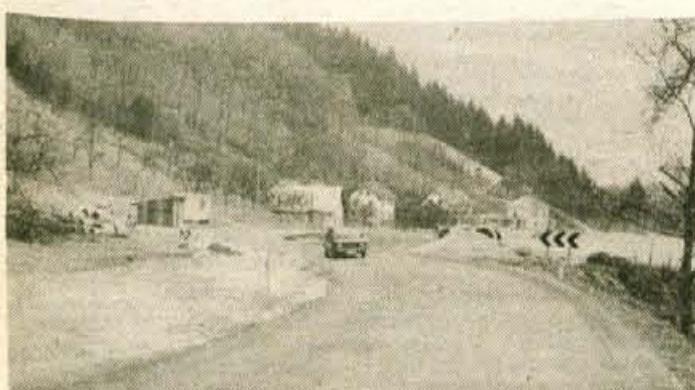
D. Sedej

Vršič je normalno prevozen - Vse od leta 1974 kranjskogorci ne pomnijo take zime, ko ne bi bilo snega niti na visokogorskem prelazu Vršič. V petek, 6. januarja, je bila cesta normalno prevozna in ni bilo potrebne nobene avtomobilske zimske opreme, saj cesto posipavajo vsake dve dni. Kje so tiste zime, ko so bili na Vršiču nekaj metrov visoki zameti in ko je pihala ledeno mrzla burja? - D. S. - Foto: F. Perdan

Erjavčeva koča pod streho - Planinsko društvo Jesenice se je pred dvema letoma odločilo za veliko investicijo, za temeljito obnovo Erjavčeve koče na Vršiču, ki je bila poprej kot edina visokogorska planinska postojanka odprtta vse leto. Staro in dotrajano kočo so popolnoma podrli, na njenem mestu pa stoji danes imenita stavba, ki jo je alpinistom in planincem društva uspelo do letošnje zime pokriti. Naložba je doljšev veliko denarja, zbirali so prostovoljne prispevke od prodaje kartic, denar so dale jeseniške delovne organizacije in posamezniki, sami planinci pa so opravili veliko prostovoljnih delovnih ur. Erjavčeva koča čaka na notranja inštalacijska in druga dela, za kar bo potrebljeno še ogromno denarja. Akcija za obnovo koče se torej nadaljuje. - D. S. - Foto: D. Šejdej

Začetek na selški regionalki - Občinske skupnosti za ceste so se na začetku tega srednjoročnega obdobja modernizacije na regionalnih cestah opredelile o svojih programih. Kasneje, ko so le-te prešle v upravljanje Skupnosti za ceste Slovenije, je bilo dano zagotovilo, da se bodo tudi obveznosti iz občinskih programov prenesle v republiko. Vendar pa se pri modernizaciji tovrstnih cest precej zatika. Večinski delež pri finančiranju namreč še vedno ostaja na občinskih skupnostih za ceste. Na tak način so se lani jeseni začela tudi pripravljala dela za modernizacijo na regionalni cesti Mlake-Studenov v Selški dolini. Glavna dela se bodo začela spomladsi. - A. Ž.

D. H.

XOŠČEK MEZA
v stresnem oknu

F. mira Radovljica tel. 75-036

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

Ob obisku Viktorja Žakla v Žireh

5000 dolarjev naravnega dohodka terja drugačno delo

Pred nekaj dnevi se je Viktor Žakelj, podpredsednik Republike konference SZDL srečal z žirovskimi komunisti, ki so na razgovor povabili tudi žirovsko gospodarstvenike in predstavnike drugih družbenopolitičnih organizacij.

Gospodarska in družbena reforma in naše prilagajanje; je bil naslov teme; to je širok spekter vprašanj, ki se ob tem pojavljajo.

»Globoka in vsestranska kriza, v kateri smo se znašli, brez dvoma zahteva ustvarjalne ljudi, zato bo potrebna kadrovska prenova na vseh ravneh,« je menil Viktor Žakelj.

»V stopnji razvitosti je treba tudi ocenjevati nesoglasja med Slovenijo in Srbijo, ki sta nekakšni nosilki dveh različnih konceptov za pot iz krize.

V Sloveniji smo dosegli razvojno stopnjo, ki nujno terja odpiranja v svet, saj se je ekstenzivni koncept gospodarjenja izčrpal.

Osnova razvoja, ki je v svetu edino sprejemljiv, je znanje; mi pa nimamo dovolj ne tega znanja ne pravilnih programov ne dovolj denarja. Premalo je samo govoriti o tržnem gospodarjenju; le-to terja tudi ustvarjalne pogoje, tako v gospodarstvu kot tudi v političnem življenju. V mislih imam demokratizacijo na vseh področjih. Ko govorimo o pomankanju sredstev za investicije, moramo tudi vedeti, da oprema danes zastari po dveh, tretih letih, zato je še tokiko pomembnejše, da je družba inovacijsko naravnana; da se odpirajo možnosti produktivnih naložb; da drugače opredeljujemo lastništvo in izenačujemo položaj le-teh.

Viktor Žakelj: »Potrebna bo temeljita prevetritev, tako v gospodarstvu kot v družbenem življenju.«

Problem predstavlja tudi vedno večje število nezaposlenih, pa tudi strukturna nezaposlenost.

Vse te zadeve so lahko vzrok za mnoge nesporazume ali pa hvaleno področje za delovanje tako imenovanih »rešiteljev« vseh vrst. Vemo, da sama Slovenija ne more biti otok s povsem drugačnim življenjem, zato bomo morali v Jugoslaviji poiskati predvsem stične tocke in delati nekakšno družbeno sintezo.

Zveza komunistov je lahko pobudnik drugačnega načina dela, tako v lastni organizaciji kot sicer v družbi. Projektni principi reševanja posameznih vprašanj bi lahko bili konkretna oblika dela. To pa spet zahteva znanje, kar lahko pridobimo le v sodelovanju in poslovanju s svetom. Tudi izobraževati se bo treba, ne samo doma, temveč tudi v tujini,« je svetoval Viktor Žakelj.

Nejko Podobnik

- Zdravniški priročnik

Nujna zdravstvena pomoč v gorah

Ljubljana, 9. januarja — Avstrijski zdravnik, alpinist in gorski reševalcev, Walter Phleps je dovolil Vasji Žemvu in Pavletu Seguli, da lahko slovenski gorski reševalci, brez dinarja odškodnine prevedejo njegovo knjigo. V tisoč izvodih je izšla ob pomoči Rdečega križa, Republikega štaba za civilno zaščito in Komisije za GRS pri Planinski zvezi Slovenije. Zdravniški priročnik bo dragocen pripomoček za še poglobljeno znanje gorskih reševalcev, splošnih zdravnikov, ki bodo na 148 straneh našli ogromno uporabnih nasvetov za nujno zdravstveno pomoč v gorah in v primeru večjih nešrec in katastrof.

Častni načelnik Komisije za GRS Albin Vengust je na tiskovni konferenci povedal, da sta prevajalca, primarij dr. Jože Četina in Vasja Žemva brezplačno opravila zahtevno delo. Papirnica Radečje je podarila papir, tudi zato je cena posameznega izvoda le osm (8) tisoč dinarjev. Danilo Škerbinc, načelnik slovenskih gorskih reševalcev je poudaril stalno preventivno delo gorskih reševalcev. Ti so v knjizi »Gore in varnost« natisnili vseh 38 referatov s posvetovanji, ki so stalna oblika preventivnega dela.

M. Kunšić

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL, Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Leo Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kromika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Tržič, turizem), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šimik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Prevc in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomski propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Gorenjci imamo vedno manj razlogov za trkanje po prsih

Predvsem sami se bomo morali izvleči

Kranj, 5. januarja - Medobčinski svet Zveze komunistov za Gorenjsko se je pretekli četrtek soočil s poslabšanim položajem gorenjskega gospodarstva v letu 1988. Razen pri izvozu smo bili povsod pod ravnijo leta 1987, ki pa tudi ni bilo posebej uspešno. Morda res lahko računamo na zunanjega pomoč, predvsem na takto imenovani razvojni dinar, za katerega konkuriра 14 gorenjskih projektov, saj je Gorenjska v preteklosti tudi drugam veliko dajala, vendar se bomo morali pretežno izvleči sami. To pa bo težko ob neugodni sestavi gospodarstva, slabii izkorisčenosti prednosti, ki jih Gorenjska ima, velikih izgubah in brezposelnosti, ki lahko že letos dobri zaskrbljujoče razsežnosti.

Podatki, ki so jih na seji povedali Bojan Urlep, Slavko Kalan, Franc Podjed in Jože Rebec, bi nas končno že morali odvrniti od neproduktivnega filozofiranja, obračanja podatkov in povprečij, ugotavljanja stanja in podobnih slabih navad našega življenja. Čeprav prav vse na Gorenjskem ni samo črno in belo, pa so le večini pokazatelj, da gospodarska moč Gorenjske pesa in da so bremena gorenjskega gospodarstva tudi zaradi zadolžnosti povprečno višja kot v Sloveniji. Industrijska proizvodnja je pod ravnijo leta 1987, dohodek gospodarstva je obremenjen 60 odstotno, znosna pa bi bila 40 odstotna obremenitev, izredno visoke so carine, še posebej pa uvozne takse, ki marsikje skupno dosegajo skoraj polovico vrednosti uvoženega blaga, obremenitev zaradi proračunske in izvenproračunske porabe utegnejo biti še višje in ne nižje, saj je kar 93 odstotkov zveznega proračuna že vnaprej razdeljenega, birokratizacija terja povečevanje režije, čeprav bi po očeh gospodarstva lahko okrog polovice uslužencev premestili ali odpustili, če bi spremeniли predpise, na Gorenjskem sta bili leta 1988 začeti le dve večji načrti, čeprav jih je bilo prijavljeno deset, vendar za nekatere ni popolne dokumentacije, vse ob-

čine se otepajo z izgubo, ki je v kranjski in jesenški že večja od akumulacije, njima pa se lahko pridruži še tržiška občina, če problem BPT ne bo rešen. Brezposebnost postaja vedno resnejši problem. Konec novembra lani je 1789 ljudi iskalno delo. V večini so iskalci prve zaposlitve, mlajši od 26 let, kar kaže, da na Gorenjskem (žal) dosegamo nizjo zaposlenost na račun mladih. Manj je priliva od drugod (mehanskega priliva), podjetja razpisujejo manj prostih delovnih mest, kot pa v resnici ljudi zapošljijo (ali ponovno delujejo metoda vez v poznanstev), pripravniki še vedno ostajajo na cesti, nezaposlenost pa bo še kritičnejša, če bo držala ocena skupnosti za zaposlovanje, da se utegne letos število iskalcev zaposlitve povečati na 3800, v gorenjskih tovarnah pa je nad 9500 ljudi, ki bi se jim lahko odpovedali (ekonomski višek)! Na 100 dinarjev ima gorenjsko gospodarstvo 40 dinarjev obresti, slovensko pa 29 dinarjev (če bi bila Gorenjska na enakem, bi bile izgube pokrite). Gorenjski interesne skupnosti pa bodo imele nad 20 milijard dinarjev izgub. Pohvalimo se lahko iz izvoza, ki je konec leta za 84 milijonov dinarjev presegel uvoz, potem pa se seznam pozitivnih primerov, vsaj kar so povedali na četrtkovi

seji, konča. Izraz slabega gospodarskega položaja so tudi štrajki. Izvod zadnjega v Kibernetiki še ni znani. Ukinjanje tozdrov, ki postajajo samostojne delovne organizacije ali samo poslovne enote, se nadaljuje. Posebej slednje je negativno, saj na bodo na primer nekatere občine kot jesenška obdržale samo še nekaj delovnih organizacij, kar občini zmanjšuje dohodek. Vendar, kot je dejal Dante Jasnič z Jesenice, vedno nismo upravičeni do kritike, saj smo pred leti iste ljudi silili, naj tozdrov, upravičene ali ne, ustanovijo.

Medobčinski svet ZKS za Gorenjsko je v ugotovitvah našel temne in svete plati Gorenjske in njenega gospodarstva, v stališčih pa se je med drugim zavzel za uvajanje tržne in trdne ekonomije, za iskanje novih možnosti zaposlovanja in ne le za oblikovanje socialne politike, ki bo med drugimi skrbila tudi za nezaposlene, za razbremenitev gospodarstva, za obvezno zaposlovanje pripravnikov, za zmanjševanje režije in porabe, ta splote še kot skupne, ob ukinjanju tistega, kar ni nujno za obstoj in razvoj. Gorenjska se mora zazreti vase, čeprav je upravičena do zunanje pomoči, saj je tudi sama pred leti veliko dajala, je menila članica predsedstva CK ZKS Tina Tomlje. Pospološena

obravnava povprečij ne zadeže več. Gorenjska ne sme čakati na ukrepe ekonomske politike, ampak sama potegniti prve poteze, čeprav nima kapitala in ne dovolj smelih kadrov. Kapital je treba najti, če ne doma, pa na tujem, predvsem pa kaže usposobljeni vodilne kadre, predvsem finančne, in organizirati poklicne ali nepoklicne skupine strokovnjakov, ki bodo pomagali izgubarjem in sanatorjem ter načrtovalem novih programov. Za nezaposlenost moramo računati, vendar mora najmanj udarjati po mladih, nezaposlene bolj zavarovati, vendar točne opredeliti merila, kdo je resnično brezposelen in komu ni treba biti.

O tem, kaj je naloga ZK pri reševanju teh težav, je bilo še najmanj govora. Nikakor ne sme ukazovati, katera rešitev je prava, ima pa pravico terjati od članov, da se postavijo v bran cloveka, v bran dobrih programov, da so pobudniki rešitev in reform političnega in gospodarskega sistema. Ob tem sta bili na seji izrečeni dve zanimivi ideji. V Titovem Velenju je bila partija pobudnik za oblikovanje imenitnega razvojnega programa občine in je znala združiti strokovnjake, komuniste in komuniste. In druga. Marsikatero uro partiskega izobraževanja, za katerega ni pretiranega zanimanja, bi lahko koristneje uporabili za razmišljjanje o reševanju sedanjih in ne preteklih nadlog.

J. Košnjek

Zgodba o dobrih gospodarjih

Igra sprenevedanja in iskanja opravičil

Radovljica, 6. januarja - Občina Radovljica, ki jo je zastopal predsednik (nekdanjega) komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja, in delavec istega upravnega organa sta decembra 1986 sklenila najemno pogodbo, s katero se je najemnik obvezal, da bo z (neurejnjim) družbenim zemljiščem v Piškovech ob Savi Dolinko »gospodaril kot dober gospodar in ga urejal skladno z ostalo okolico«.

Najemnik, ki ni ne kmet ne gozdar, se je dela lotil skrbno, kot zna le dober gospodar, in predlani posekal (po gozdarski oceni) 102 listavca, debela od 10 do 30 centimetrov, ter osem smrek in borovcev, debelih od 20 do 45 centimetrov (skupno prek 17 kubičnih metrov lesa). S »čiščenjem« obrežja pa bi verjetno nadaljeval, če ne bi podpredsednik občinske skupščine z gospodaricah v javnosti postavil vprašanje o zakonitosti takšne pogodbe. Ker je pogodbo in imenu občine podpisal predsednik (nekdanjega) komiteja in član izvršnega sveta, je bil izvršni svet primoran reagirati in je zato zaprosil Javno pravobranilstvo Gorenjske za mnenje o pravilnosti najemne pogodbe. Iz mnenja izhaja, da bi moral občina vsa družbena zemljišča (torej tudi tisto v Piškoveh, ki je šeste kategorije) že do 1. julija 1979 vrstili v kmetijski zemljiški sklad, s katerim razpolaga kmetijska zemljišča skupnost - ne pa občina. In drugič: javna pravobranilstvo, ampak se je želel s tem

ka tudi ocenjuje, da je predsednik (nekdanjega) komiteja, zdaj direktor zavoda za planiranje in urejanje prostora, prekoračil po oblastila, saj bi občino lahko zastopal le izvršni svet.

Predsednik (nekdanjega) komiteja in najemnik se kajpak branijo. Prvi navaja, da ni bilo razlogov za prenos zemljišča v kmetijski sklad, da mora lastnik priobalnega zemljišča (v tem primeru radovljiska občina) po zakonu o vodah zagotoviti vzdrževanje obale in da ima po sklepnu izvršnega sveta izpred osmih let pooblastilo za sklepanje tovrstnih pogodb. Najemnik trdi, da obtožba podpredsednika skupščine temelji na neresničnih podatkih, da je posekal le okrog trideset listavcev in dva iglavca, da les zaradi težavnosti dostopa in kakovosti nima pravilne vrednosti, da so ga jemanški ribiči celo pohvalili za čiščenje obrežja in da vse skupaj ni bilo povezano s pridobitnštvom, ampak se je želel s tem

delom le umakniti v naravni mir zaradi nevzdržnih domaćih razmer (bolezen).

Čeprav je cenilec ugotovil, da je najemnik le s posekom iglavce povzročil škodo v družbeni lastnosti in da tudi škoda na velika (po avgustovskih cenah 143 tisoč dinarjev), je primer, ki ga izvršni svet obravnava že nekaj časa, le igra sprenevedanja in iskanja (zakonskih) opravičil za ravnanje, ob katerem se »navadnim smrtnikom« zastavlja več vprašanj. Zakaj ni občina javno obale nasekali les za kurjavo in za druge potrebe? Zanimanje bi bilo bržas kar precejšnje!

C. Zaplotnik

Delavski protesti zoper nemoč sindikata

Sindikalna članarina "po meri delavcev"

Radovljica, 6. januarja - V radovljški občini sta dve sindikalni organizaciji, kjer so si delavci sami (v nasprotju s statutom) določili, kolikšen delež članarine bodo zadržali doma in koliko jih bodo namenili za delovanje občinskega, republiškega in zveznega sindikata. V leški Verigi so se za tak korak odločili prvega marca lani, v Psihiatricki bolnici Begunje le nekaj dni kasneje, zdaj pa se za takšno delitveno razmerje, ki naj bi bilo »po meri delavcev«, zanimajo že tudi v ugledni gorenjski ustanovi s sedežem v Kranju.

Čeprav so sindikalni funkcionarji že zagrozili Veriginemu sindikatu, da ga bodo črtali iz zveze sindikatov, če ne bo spoštoval statuta in delitvenega razmerja (40 odstotkov članarine za delovanje sindikata v tovarni, 60 za delo sindikata na višjih ravneh), pa so v Lescah odločili: 70 odstotkov članarine bo ostalo doma in tudi sindikat v Verigi bo - če ne takšen, pa drugačen (neodvisen).

Motivi za drugačno delitev članarine so v obeh organizacijah, v Verigi in v bolnici, dokaj enaki: nemoč sindikata, da zaščiti delavce pred draginjo, vse hujši socialni problemi med članstvom, neucinkovite metode sindikalnega političnega dela, preobsežen sindikalni aparat na vseh ravneh, pomanjkanje denarja za sindikalno aktivnost v delovnih organizacijah, odtenjenost forumov od članstva (v sindikatu Slovenskih želazarn - članica je tudi Veriga - že več kot pol leta čakajo na odgovor z republike)... V obeh organizacijah so pobudo za drugačno delite

Zaposlitvene razmere so negotove, kajti kdove kaj bo letos s presežki delavcev

Brezposelnost trka tudi na gorenjska vrata

Kranj, januarja - Omejevanje in celo zniževanje zaposlenosti se še odraža v rastoti brezposelnosti, ki je še donedavna, zlasti na Gorenjskem nismo poznali, še več, tovarne so vabilo delavcev od drugod. Zdaj pa so se stvari zasukale, vse teže gospodarske razmere in neobhodna tehnično-tehnološka prenova je dosegovanje delavcev povsem ustavilo. Aktualni so postali presežki delavcev, ki jih za zdaj pretevamo le v gospodarstvu, prav pa bi bilo in razmere niso bodo verjetno kmalu prisilile, da jih bodo tudi v negospodarstvu, kjer se lani zaposlovanje še ni ustavilo. Ker v gospodarstvu presežke rešujejo predvsem s pripiranjem zaposlitvenih vrat in namesto tistih, ki odhajajo v pokoj, ne zaposljujo novih, imajo težave seveda mladi, ki iščejo prvo službo, zlasti tisti, ki še niso opravili pripravnštva, kar je za slehernega mladega človeka, ki veliko truda vloži v študij, nato pa ne dobi dela, seveda zelo boleče.

Zaposlitvene razmere so se lani bistveno spremenile, lahko rečemo zasukale

Dolgoročne in srednjoročne plane, ki smo jih še donedavna tako vneto pisali, so razmere že na marsikaterem področju dobesedno spodnesle in ostali so le skupok želja, ki jih nihče več ne jemlje resno. To vsekakor velja za zaposlovanje, saj so v srednjeročnem planu kot poglavitne naloge zapisane: zaposlitev celotnega naravnega prirastka, izboljšanje izobrazbene sestave zaposlenih in njihovo strokovno usposabljanje ter vsaj zadrževanje obsega brezposelnosti. Celo na Gorenjskem, ki je desetletja vabila delavce od drugod, še donedavna predvsem iz Bosne, te naloge ne bodo uresničene, ostajajo le želje, da naj bi vsakdo dobil delo in ga tudi obdržal. Temu pa seveda že nekaj časa ni več tako, letos pa so zaposlitvene razmere še bolj negotove, kot so bile lani, ko je že prišlo do zasuka.

V vseh gorenjskih občinah, izjema je bila le radovljiska, je namreč prišlo do upada zaposlenosti, predvsem zaradi znižanja zaposlenosti v industriji, medtem ko v negospodarstvu tega še ni bilo zaznati, bistveno nižja kot v preteklih letih pa je bila tudi rast zaposlenosti v zasebnih obrti. Upad zaposlenosti v industriji je šel v korak s padanjem obsega industrijske proizvodnje, ki na Gorenjskem pada že drugo leto, vendar pa je upad zaposlenosti le manjši kot upad obsega proizvodnje, zaradi tega je seveda fizična produktivnost v industriji nižja.

Vseh podatkov za lansko leto še nima, lahko pa zanesljivo rečemo, da bo resničnost daleč od srednjeročnega načrta, ki je predvideval 0,7 odstotni porast zaposlenosti. Dosti stvarnejše so bile lanske občinske resolucije, ki so upoštevala napovedi ozdov (zlasti v kranjski in jesenški, pa tudi tržiški občini) in predvidele na Gorenjskem v povprečju 0,8 odstotni upad zaposlenosti.

Tudi resolucijska predvidevanja so bili preoptimistična, kajti po devetih mesecih

lanskoga leta je zaposlenost upadla že za 1,4 odstotka oziroma za 1.200 delavcev.

V lanskem šolskem letu je bilo na Gorenjskem na sto zaposlenih podeljenih 6,7 kadrovskih štipendij, kar tri občine in sicer Kranj, Radovljica in Škofja Loka pa so že dosegle 7 štipendij na sto zaposlenih. To je seveda najboljši način, da si organizacije zagotove kadar, mladi pa po končani šoli lahko takoj dobe delo. Kajti zelo boleče je, če po trudu, ki ga je vložil v študij, mlad človek ne dobi dela. Sredi decembra je denimo prvo zaposlitev iskalo 81 srednješolcev, med njimi kar 30 gimnazijcev, ter 24 z višjo in visoko izobrazbo.

Presežke še vedno skrivajo

Do upada zaposlenosti je prišlo predvsem zaradi nenadomeščanja oziroma le delnega nadomeščanja izpraznjenih delovnih mest, saj je to zaposlitvena politika, ki so jo ubrali v marsikateri organizaciji, da bi zmanjšali število zaposlenih, kar zahtevajo obupne gospodarske razmere, ponekod pa tudi tehnično-tehnološka prenova. Skratka zaposlitveni vrat so priprli, zaradi odhoda v pokoj pa - kolikor se pač da - ne zaposljuje novih delavcev. Namačno tega na teda razporejajo delavce, ki so postali ekonomski in tehnički presežek, kakor jim popularno pravimo. Zlasti v gospodarstvu so začeli preseževati svoje vrste, v negospodarstvu še ne (v devetih mesecih lanskoga leta zaposlenost v negospodarstvu ni upadla, še vedno je rastla), previdno pa seveda o tem govor, saj je problem občutljiv. Lani so na primer napovedali, da bo odveč skoraj 1.300 delavcev, med brezposelne pa naj bi jih odslo 280, vendar se to ni uresničilo. Vse kaže, da so jih prerazporedili znotraj organizacij, novih delavcev pa zaradi tega seveda niso zaposlovali. Takšno ravnanje je se-

Letos bo iz šol prišlo 2.240 mladih, pristi velja še 530 brezposelnih in letošnja kadrovska ponudba bo tako na Gorenjskem znašala 2.770 delavcev. Verjetno sta opazili, da ni kakor doslej prištejo dosegovanje, ki se je praktično ustavilo.

Naravni odliv (upokojitve) pa je ocenjen na 1.740 delavcev; največji pa v Kranju, kjer naj bi znašal približno 600 delavcev, na Jesenicah 365, v Škofji Loki 360, v Radovljici 265 in v Tržiču 145. Če bodo organizacije tako kot lani le 55 odstotno nadomestile odhode v pokoj, se bo zaradi tega na novo lahko zaposlilo le 960 delavcev.

veda razumljivo, saj jasnih odgovorov, kako bomo pri nas reševali probleme delavcev, ki so zaradi ekonomskih ali tehničkih razlogov postalni odveč, še ni.

S tem se odpira problem zaposlovanja mladih

Takšno omejevanje oziroma zniževanje zaposlenosti seveda odseva v porastu brezposelnosti in odpira predvsem problem zaposlovanja mladih, kajti prav mladi so seveda pri takšnem načinu najbolj prizadeti.

Na Gorenjskem je bila konec septembra brezposelnost 2 odstotna, v Sloveniji se je proti koncu leta povzpela na 3 odstotke. Tudi napovedi za letošnje leto niso nič kaj obetavne, pri Skupnosti za zaposlovanje Gorenjske so oceno napravili v dveh različicah. Po prvi bo v primeru nujne rasti zaposlenosti in celotne nadomestitve naravnega odliva brezposelnih približno 2.500 ljudi, stopnja brezposelnosti pa bo približno 2,9 odstotna. Po drugi pa bi se v primeru, da bi naravni odliv le delno nadomestili, stopnja brezposelnosti povzpela na 3,7 odstotkov, brezposelnih pa bi bilo približno 3.200 ljudi. V prvem primeru bi se brezposelnost glede na lansko leto povečala za 60 odstotkov, v drugem primeru pa za 105 odstotkov.

Ni se jasno, kaj bo prinesla gospodarska reforma, zlasti zakon o podjetjih in zakon o delovnih razmerjih, ki bo verjetno korenito posegel v zaposlitvene tokove. Če bodo uveljavljene tržne zakonitosti in trg delovne sile, potem bodo mladi, ki bodo letos prišli iz šol, imeli več možnosti za zaposlitev kot v primeru, če bo še naprej v praksi politika priprtih zaposlitvenih vrat.

M. Volčjak

Ob uradnem odprtju VATC na Trati

Krajevna omrežja prehitevajo zmogljivosti central

Škofja Loka, 8. decembra - Čeprav je nova vozliščna avtomatska telefonska centrala na Trati zaživila že 21. oktobra lani, je bilo njen uradno odprtje šele v četrtek. Gotovo je prav, da se tako velika pridobitev za občino vstavi v okvir občinskega praznika, saj gre za dogodek, vreden celih deset milijard dinarjev, od katerih so v Škofji Loki zbrali kar polovico. Nova centrala na Trati ima zmogljivost 3000 naročniških priključkov in 768 prenosnikov, v glavnem prometni urah lahko obvlada in obdelava do 200.000 pozivov ter omogoča uvažanje nekaterih novih telekomunikacijskih storitev. Čeprav Iskrina metaconta M10 CN ni največji dosežek tehnik, ki jo premoremo v Jugoslaviji (zal imamo tudi v Sloveniji monopol), je to vendarle centrala, ki bo za lep čas zadoščala za potrebe škofjeloške občine.

Kot smo že navedili v uvozu, nova vozliščna centrala na Trati omogoča nove priključke. Do izteka minulega leta so delavci PTT Kranj vključili že 949 novih naročnikov, od tega 828 v mestnih oziroma primernih krajevnih skupnostih, ostale pa v Železnikih. Zaradi neurejenih notranjih inštalacij v blokih še ni priključenih samo 41 naročnikov v mestu Škofja Loka.

Z novo centralo, iz katere vidi vse telefonske niti po škofjeloški občini, pa so danes tudi pogoj za razširitev in izboljšanje medkrajevnega omrežja v Poljanski dolini. Predvidoma letos bo položen glavni kabel do Žirov, nato pa opravljene prevezave nanj s starega omrežja. V

Selški dolini bo potrebno samo podaljšati kabel za Šorico in Davčo.

Ob velikem telefonskem uspehu v škofjeloški občini pa je prav, da pogledamo tudi nekoliko širše po Gorenjski. Lani je PTT Kranj na novo priključilo 4322 telefonskih naročnikov, največ v škofjeloški in jesenški občini. Lahko rečemo, da je Gorenjska zadovoljivo pokrita s telefonskim omrežjem. Po njej se prepreda toliko žič, da bi z njimi lahko osemkrat ovili ekvator.

Pogosto slišimo, da delavci PTT Kranj niso pretirano navdušeni nad poplavno telefonskih akcij. Je to res? Precej, odgovarjajo. Investicijska ekspanzija, ki jo

Gorenje smo imeli lani 19,4 priključkov na sto prebivalcev (Slovenija 17, Jugoslavija 12), in sicer v kranjski in tržiški občini 21,8, v jesenški 16, radovljiski 17, škofjeloški 18. To je sicer samo toliko, kot jih je imela sosednja Avstrija 1975. leta (leta 1986 jih je imela 37,3, Francija kar 42,6). Vendar pa ne smemo prezreti skromnega izhodiščnega stanja. Še leta 1983, denimo, je bilo na Gorenjskem le 12,2 priključka na sto prebivalcev. Letos bo po načrtih PTT Kranj povprečje 20,7. Pomeni, da bo prišel en priključek na pet prebivalcev oziroma da bodo že dokaj osamljene hiše, ki telefona ne bodo imele.

diktirajo zlasti v krajevnih skupnostih, jih namreč spravlja v zelo neroden položaj. Ker nimajo možnosti, da bi poslovali tržno, afprik so t.i. državna firma z državno določenimi cennimi, telefonske zmogljivosti znatno prehitevajo rast njihovega dohodka. Zaradi skromnega dohodka ne morejo plačati vzdrževalcev, kolikor bi jih rabili, pa tudi sicer so telekomunikacijski profili delavcev zadnja leta razgrabljeni. Torej se lahko zgodi, da bo kje prišlo do telefonskega infarkta. Še zlasti tudi zato, ker se vzporedno z omrežji ne gradijo tudi primerno zmogljive vozliščne centrale. Posebej v radovljiski občini se bo nujno že letos dogovoriti vsaj za način finančiranja za novo oziroma razširjeno centralo, podobno škofjeloški.

H. Jelovčan

Managerska šola na Brdu pri Kranju

Seminarji ocenjeni s štiri do pet

Kranj, januarja - V torek, 10. januarja, popoldne bodo v Centru za usposabljanje vodilnih delavcev pri Gospodarski zbornici Slovenije, ki deluje na Brdu pri Kranju, svečano podelili diplome 25 slušateljem sedmedeninskih seminarjev o vodenju poslovnih procesov.

V managerski oziroma direkторski šoli na Brdu, kakor radi rečemo Centru za usposabljanje vodilnih delavcev, imajo torej za sabo še eno uspešno leto, žal pa so še vedno edina tovrstna šola pri nas. V njej se je doslej usposabljala tretjina najvišjih slovenskih vodilnih delavcev, več kot 80 odstotkov vseh, ki imelo visokošolsko izobrazbo, med njimi pa je bilo 8,5 odstotkov ljudi z doktoratom ali magisterjem. Med našimi pa je bilo tudi nekaj tujih udeležencev, lani jih je bilo 114, predvsem postdiplomični iz Švice in udeleženci workshopov.

M. V.

O Kosovu

V Ljubljani bodo v četrtek in petek, 12. in 13. januarja, v Cankarjevem domu pripravili posebno posvetovanje, na katerem se bodo kot osrednje točke z različnih vidikov dotaknili problematike SAP Kosova.

Ob vseh podatkih in vsakodnevnih novicah, ki prihajajo iz te pokrajine, bo verjetno za marsikoga zanimivo prisluhniti razpravam, ki bodo poslušale, kosovske problematiko umestiti v vsevržljavi okvir. Razgovori bodo potekali oba dneva v določnem času od 10. do 13. ure in popoldan od 15. do 19. ure v sejni dvorani E 3.

V. B.

(Ne)sodobni tokovi

Uvedba vstopnih vizumov bi bila v nasprotju s tokovi v sodobnem svetu, je dejal naš zunanj minister, toda v nasprotju je tudi rekordna nataliteta na Kosovu.

V avtomobilskih in avtobusnih konvojih, v prenapolnjenih vlakih so se naši zdomeči vrnili na delo, predvsem v Nemčijo. V zadnjih nedeljskih poročilih smo lahko ujeli vestečko, da so med prazniki največ denarja porabili za novoletna slavlja, saj so za boate večerje kar zakupili hotelske zmogljivosti in domačini so se lahko le sprejihali mimo osvetljenih hotelskih vrat in med zombi preklinali ubogi dinar. Na račun naših zdomečev smo slišali tudi nekaj novih šal, v spominu mi je ostalo, da v Muenchenu vsak drugi govorji srbohrvaško, vsak prvi pa že albansko.

Novoletna praznike pa je spremljala tudi ponovno izražena želja Zahodnonemškega notranjega ministra o uvedbi vstopnega vizuma za Jugoslovane, kakšnega že moramo imeti za Francijo. Naš zunanj minister Budimir Lončar je seveda reagiral in med drugim dejal, da bi bila uvedba vizumov v nasprotju s sodobnimi tokovi v svetu.

Seveda je res, toda v nasprotju s sodobnimi tokovi v svetu, zlasti Evropi je tudi rekordna nataliteta na Kosovu, ne le v Evropi, tudi na svetu. Po oceni strokovnjakov se je namreč v pravkar mesečnu letu rodilo kar 29,1 otrok na tisoč prebivalcev (Jugoslovansko povprečje je znašalo 15,1 otrok, v Slovenijo pa se je rodilo 14,2 otrok na tisoč prebivalcev, še manj pa se jih je Hrvatih, v ožji Srbiji in v Vojvodini). Ker je tudi na Kosovu smrtnost zelo upadla, saj je znašala le 5,1 na tisoč prebivalcev (Jugoslavija 9, Slovenija 10,2), je naravnin priprastev seveda daleč največji in na Kosovu je lani znašal 24, v vsej Jugoslaviji pa le 6,2 na tisoč prebivalcev.

Ta prirastev se nekam seveda mora razkriti, saj doma ne nobela delna in res je težko verjeti, da imajo vsi (menda jih je več kot deset tisoč), ki v Zahodni Nemčiji prosijo in čakajo na politični azil, zanj tudi tehtne razloge. Morda je nekaj res takih, večina pa verjetno tam želi dobiti delo. Kajti, kdor prosi za politični azil, je vsaj trenutno preskrbljen malce različna, še najboljša je v skandinavskih državah, kjer so zlasti na Norveškem odprtji za politične begunce, ki se lahko za pol leta, kolikor čaka na politični azil, na državno stroške, z družino nastanijo v hotelu. Če se takšne prošnje nakopljijo, si država seveda lahko nakopljajo dokajnje stroške, ki jih opozicisce stranke spremetno mečajo pod noge stranki na oblasti.

Ko bomo zagnali vik in krik, kako nesramni so postali do nas Zahodni Nemci, velja vzeti v obzir tudi te notranje, v bistvu gospodarske in ne zgodlj politične razloge.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Več telefonskih zvez in govorilnic

V skupnosti jugoslovenskih PTT organizacij obljubljajo, da bodo letos zagotovili okoli 260 tisoč novih telefonskih priključkov. Poštarji tudi pravijo, da bo Jugoslavija tako imela 3,7 milijona telefonskih zvez. Poleg tega bo v vseh večjih krajih po držav in v turističnih krajih do poletne sezone znatno več jav

KRATKE Z GORENSKE

Proslava v Železnikih - V soboto zvečer so krajevni in občinski praznik hkrati svečano proslavili tudi v kulturnem domu v Železnikih. Slavnostni govorik na prireditvi, kjer so v kulturnem programu nastopili godbeniki, učenci in pevci, je bil podpredsednik republike konference Socialistične zveze Viktor Žakelj. Na prireditvi pa so ob krajevnem prazniku podelili tudi priznanja krajevne skupnosti. Podelili so jih ABC Pomurka-todzu prodaja na drobnih Škofja Loka, Poldki Pegam in Filipu Tarfilu iz Železnikov, Miranu Benedičicu iz Racovnika in Maksu Gasarju iz Zalega loga. - A. Z.

Nov izdelek

Bled - V Tozdu Rečica delovne organizacije LIP Bled so začeli izdelovati nova vratna krila, ki se precej razlikujejo od njihovih standardnih tovrstnih izdelkov. To so vratna krila s sredico iz pasov in stilna krila z vloženimi polnilni. Delajo jih po naročilu za zahodno-nemškega kupca. (jr)

Knjižnični poslovnik

Radovljica - Svet matične knjižnice A. T. Linharta je še pred iztekom leta sprejel poslovnik o delu knjižnice v letosnjem prvem polletju. Po novem bo članarina v knjižnicah do konca polletja znašala 15 tisoč dinarjev in sicer v knjižnicah Radovljica, Bled, Lesce in Bohinjska Bistrica. V vseh drugih krajevnih knjižnicah v občini pa bo 12 tisoč dinarjev. Enotna, tri tisoč dinarjev, pa bo povsod v občini za otroke. Izposojevalni pogoji ostanejo nespremenjeni, zamudnino pa so povečali na 250 dinarjev. Nečlani dobijo knjige po tisoč dinarjev za izvod, revije pa po 500 dinarjev. (jr)

Novosti na Kobli

Bohinjska Bistrica - Ob smučiščih na Kobli je letos več novosti. Med spodnjim postajo vlečnice na Kozjem hrbtu in sedežnico Kobla I je lastnik bifeja v nekdajni prikolicni postavil manjšo lesenočko. Gorenjska banka je odkupila Mencingerjevo kočo in jo obnovila ter povečala. Koča je že odprta, urediti pa morajo le še okolico. Ob parkirnem prostoru na Ravnah je zasebnik z Bleda zgradil lepo brunarico, v kateri bo restavracija s prenočišči. Obnovili so tudi notranjost železniške restavracije. Dostop do smučišč bo veliko boljši, saj so delavec Cestnega podjetja popravili in tudi zavarovali cesto do parkirnega prostora med sedežnico Kobla I in II. (bb)

Sola v Lipnici čaka - Na decembrovem skupnem sestanku vodstev krajevnih skupnosti in predstavnikov organizacij združenega dela iz Lipniške doline v radovljški občini, ki ga je tokrat (tovrstne skupne sestanke imajo vsako leto enkrat) sklical krajevna konferenca socialistične zveze Kamna Gorica, so med skupnimi problemi v dolini odločno in ponovno izpostavili tudi adaptacijo osnovne šole v Lipnici. Sola, ki je bila med prvimi v občini zgrajena iz tako imenovanega referendumskoga programa, je s soglasno ugotovitvijo vseh v občini nujno potrebna prenova. Predsednik izvršnega sveta občinske skupnosti je na sestanku v Podnartu izjavil, da ne vidi nobenih ovir, da za blejsko šolo ne bi prišla na vrsto lipniška. Edino vprašanje je, kako bo to časovno izvedljivo zaradi denarja... - A. Z.

Kip Jakobu Aljažu

Dovje - Miha Kersnik, predsednik odbora za graditev spomenika Jakobu Aljažu, je povedal, da je kip, ki ga bodo postavili avgusta, narejen. Kje ga bodo postavili, se še niso odločili. Polovico denarja so prispevali prebivalci naselij, za polovico pa poteka akcija za zbiranje denarja v Sloveniji, Jugoslaviji in v zamejstvu. (bb)

Podaljšali so peron

Jesenice - Na železniški postaji Jesenice na prvem tiru stojijo kar trije vlaki in sicer proti Ljubljani, Novi Gorici in Beljaku. Potnike z vlakov s Primorskimi je najbolj motilo, da peron ni bil zgrajen do konca in so zato težko vstopali in izstopali na te vlake. Pred novim letom pa so prvi peron zgradili (podaljšali) do zadnjega signala, kjer ustavlajo potniški vlaki s Primorskimi. (bb)

Boljša preskrba gostov

Mojsstrana - Turistično društvo išče investitorja, ki bi zgradil nov hotel in s tem poskrbel tudi za boljšo preskrbo gostov, ki jih je v kraju celo leto precej. Na letni skupščini turističnega društva decembra so ugotovili, da bi izvajala lahko delo, problem pa je investitor. Rešitev vidijo, če bi se za gradnjo hotela odločil eden ali več zasebnikov. (bb)

Še kar nasilno vseljeni

Soteska - Železniška transportna organizacija v Novi Gorici je poskrbela, da so že skoraj vsa njena poslopja ob progri obnovljena in popravljena. Izjema je le poslopje v Soteski v dolini Save Bohinje. Izgled še posebej kazti nekdanja stanovanjska hiša. Vanjo so se namreč nasilno naselili zaposleni iz različnih delovnih organizacij v radovljški občini. Prav nič jih ne moti, da nimajo pitne vode, električne in kurjave. Zadovoljni so, da jim ni treba plačevati najemnine... (bb)

Krajevna skupnost Železniki

Uresničevanje referendumskega programa

Železniki, 9. januarja - V decembriski številki glasila krajevne skupnosti Železniki, ki je izšla nekaj dni pred začetkom praznovanja krajevnega praznika (osrednja prireditve je bila v soboto zvečer v kulturnem domu), je predsednik sveta krajevne skupnosti Franc Benedičič zapisal: »Načrti naše krajevne skupnosti za leto 1988 so bili izjemno ambiciozni, kljub vsem težavam pa skoraj v celoti realizirani. Zato leto 1988 v krajevni skupnosti lahko ocenjujemo kot zelo uspešno.«

Sicer pa je bil celoten program krajevne skupnosti za leto 1988 podrejen in hkrati uglasen na uresničevanje referendumskega programa. Tako je bilo načrtovano nadaljevanje del na odcepju proti Davči, rekonstrukcija in asfaltiranje ceste proti Smolevi, Megušnici in Ojstremu vrhu, pa ceste Mlake-Podlonk in Mlake-Prtovč ter nenazadnje nadaljevanje in zaključek del na domu v Zalem logu in odkup zemljišča, izdelava projektov ter izgradnja mrliskih vežic do tretje gradbene faze.

Franc Benedičič

»Razen mrliskih vežic za vse ostale naloge lahko ugotovim, da smo jih uresničili v načrtovanem obsegu,« ocenjuje predsednik sveta krajevne skupnosti Franc Benedičič. »Na cesti v Davčo so od konca asfalta do žbontarskega mostu zgrajeni oporni zidovi, pri čemer je naša krajevna skupnost zagotovila 109 milijon dinarjev. Na območju vaškega odbora Ojstri vrh smo obnovili in asfaltirali lokalno cesto, krajevni cesti v Smolevo in v Megušnico. Pravzaprav smo na tem območju naredili celo več, kot je bilo načrtovano. Enako lahko ugotovim za vaški odbor Podlonk-Prtovč, kjer smo obnovili in asfaltirali cesto Mlake-Podlonk in Mlake-Prtovč. Poleg vloženega denarja pa so krajani tu naredili še 1100 delovnih ur. Po programu pa je potekala tudi gradnja doma kulture na Zalem logu, ki naj bi bil letos gotov.«

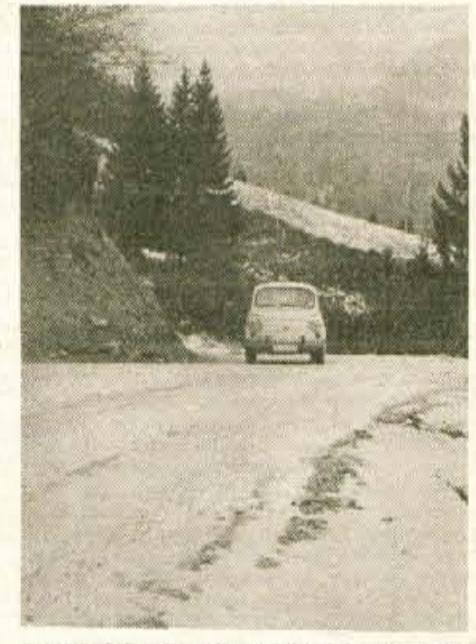
Se najbolj se jim je lani zataknili pri mrliskih vežicah. Iz objektivnih razlogov se namreč v krajevni skupnosti niso mogli dogovoriti oziroma sporazumeti o zemljišču. Zato so morali na letos prenesti tudi vse druge aktivnosti. Vendar pa ocenjujejo, da bodo letos vse formalnosti glede zemljišča in projektov za vežice uredili. V okviru referendumskega programa pa so razen že omenjenih akcij tudi dokončali tudi dela na odcepju za Martinj vrh ter sanirali poškodbe na cesti v Škrobovi in Birtovi grapi.

Referendumski program je bil sicer glavna naloga, vendar pa smo naredili precej tudi izven tega programa. Največ je bilo s skupnimi močmi in prizadevnostjo krajanov narejenega na lokalnih in krajevnih cestah. Omenim naj tudi, da je bil po dolgorajnih zapletih končno postavljen kiosk za plin. Skupaj s krajevnima skupnostima Selca in Dražgoše smo se lotili razširitve avtomatskih telefonskih central v Železnikih in sicer za 200 številk in dograditve omrežja. Akcija se končuje v predvidenem roku.«

Ob zahtevnem programu krajevne skupnosti in referendumskega samoprispevka pa velja omeniti ob praznovanju še nekatere pridobitve na območju krajevne skupnosti. Kar zadeva adaptacijo in dograditev šolske Prešernove brigade, je bilo do zdaj narejenega že več, kot je bilo po programu načrtovano. Zgrajena je bila trgovina na Kresu, stekla pa je tudi gradnja prvega stanovanjskega bloka na Trnu, stanovanja pa naj bi bila vsejšiva konec tega leta. Zaradi denarja pa se zatika pri rekonstrukciji Alplesove topolarnje in širštvu topolovnega omrežja ter pri odkupu zemljišča za vrtec. Podobno bi lahko ugotovili glede izgradnje centralnega gasilskega doma, kjer kljub naporom še vedno niso našli primerne lokacije. Kar zadeva ureditveni načrt starega dela Železnikov, pa naj bi se to zimo dokopali do strokovnih podlag.

Veliko dela jim v krajevni skupnosti torek ostaja tudi za letos. Tudi to leto bo glavna naloga uresničevanje referendumskega programa. Upajo pa hkrati, da bo tudi drugim, kljub težkemu gospodarskemu položaju, uspelo uresničiti tisto, kar je bilo dogovorjeno in načrtovano.

A. Žalar

Lani je bilo obnovljene in asfaltirane prek tri kilometre ceste Podlonk in Prtovč...

Po referendumskem programu naj bi letos v Zalem logu dobili kulturni dom...

Mesnica v Vodovodnem stolpu

Želja in lepa beseda

Kranj, januarja - Sedem let sta že Franc Kimovec in Ivan Rozman zaposlena v prodajalni mesa Kmetijsko živilskega kombinata Kranj v krajevni skupnosti Vodovodni stolp v Kranju. Kmalu bo dve leti, ko sta ob krajevnem prazniku Vodovodnega stolpa dobila posebno priznanje krajevne skupnosti za prijaznost in uslužnost do strank. Svojevrstna pojava pa nujno delo pa je bilo tudi obvestilo, ki smo ga v uredništvo prejeli iz krajevne skupnosti, da naj ju obiščemo in predstavimo za zgled še komu.

Pred desetletjem in več mlado naselje Vodovodni stolp se je do zdaj že kar precej postavalo. Med stanovalci je vedno več upokojencev in zato se je, tako ugotovljajo, v potrošniškem svetu oziroma v organih krajevne skupnosti, tudi kupna moč precej spremeniila. Velika večina jih je, ki se že vsak dan sproti oskrbujejo s prehrambenimi in drugimi izdelki. In tako je tudi v mesnic.

Da je kupna moč nasploh, v tem naselju pa morda še malo bolj, padla, opažata tudi Franc Kimovec in Ivan Rozman. »Pred leti, ko sva začela prodajati meso in izdelke v tej mesnici, jih je bilo kar precej, ki so pogosto zeleni dobro meso in se se z njim oskrbeli za nekaj dni ali dlje. Zdaj jih je vse več, ki povprašujejo po cenejših vrstah mesa in ki pridejo večkrat, pa vzamejo nekaj malega,« pravi Franc, ki je že 30 let mesar, doma pa je iz Zaloge pri Cerkljah. »Včasih je že kar težko prodajati, saj cenejši vrst mes se primanjkuje. Vendar, ker poznavata domala že vse stanovalce, se, če se le da, založiva vedno s takšnim mesom in izdelki, da jih bova čimbolje zadovoljila.«

»Pri-mern-na za-lož-nost in do-bra po-stre-

žba pa v tej mesnici nista vse,« je povedal Ivan, ki ima 19 let službe, doma pa je z Jame. »Ob pomanjkanju denarja si ljudje vse bolj želijo tudi prijazne besede in kratkega vsakdanjnega klepetja. Po tolikih letih, odkar sva tu, ko smo se vsi skupaj že dodobra spoznali, pa nama tudi to v službi ni težko. Saj poznamo tisti pregor: Lepa beseda, vedno tudi lepo mesto najde. To pa je danes velikokrat več vredno, kot tisto, po kar si prišel v trgovino...«

Verjamemo, da so se stanovalci v Vodovodnem stolpu nekako navadili na Franca in Ivana in onadvia prav tako na njih. Zato je razumljiva tudi skupna želja, da naj tako ostane tudi v prihodnjem...

A. Žalar

Poceni zapravljanje dobrega imena

»Kavbojsko reševanje« problema

Primer iz Tozda Komercialni servis je milo rečeno nenavadilen škoda je, da si zaradi tega tudi KŽK Kranj tako poceni zapravlja dobro ime. Sicer pa je, kot kaže, postal že kar modno, da se brez posveti z vodstvom krajevne skupnosti in krajanji odloča, kdaj bo nekdo neki lokal odpril ali zaprili...

V krajevni skupnosti Bratov Smuk na Planini v Kranju se je vse skupaj po novem letu zgodilo nekako po kavbojsku. Samo Ana Maglovski, ki sta v kiosku ob ulici Rudija Papeža 34 v zadovoljstvu krajevne skupnosti oziroma krajanov prodajala sadje in zelenjavo ter še nekatere druge izdelke, sta izvedela le, da bo 4. januarja letos opravljena primopredaja, kar naj bi bilo izvedljivo na podlagi njenega pogodbenega odnosa s KŽK - Tozd Komercialni servis Kranj.

Seveda pa zakonca Maglovski brez kakršnekoli pismene obrazložitve in sklepa na takšno razloga nista hotela pristati. Nič manj kot zakonca Maglovski pa je postopek in način Tozda Komercialni servis presenetil tudi krajanje in vodstvo krajevne skupnosti.

Tajnica iz krajevne skupnosti nam je povedala, da so sicer vedeli, da je inventura v kiosku septembra letos pokazala manjši primanjkljaj. Vendar pa jih je ukrep po novem letu presenetil, posebej še, ker so v krajevni skupnosti decembra o tem razpravljali in ocenili, da zakonca Maglovski vzorno skrbita za založenost, postrežbo in preskrbo v kiosku. O tem so obvestili tudi KŽK Kranj.

Kaj in zakaj jih je potem v tozdu privedio k odločitvi, da se tak ne nenevadilen način opravi primopredaja (oziroma, da se znebi zakonca Maglovski), nismo mogli ugotoviti. Pač pa nam je predstavnik skupnih služb KŽK Kranj Tone Roblek povedal, da je primer že obravnavala pravna služba KŽK in da zakonca Maglovski v kiosku lahko prodajata naprej. Pojasnil je, da je normalni postopek trimesečni odpovedni rok, da pa v konkretnem primeru niti ne vidi razloga za odpoved in da je način glede kioska in primera Maglovski nedoblj incident, ki ga bodo takoj razrešili in zadevo uredili v zadovoljstvu krajanov oziroma odgovornih v krajevni skupnosti.

Verjamemo, da bodo neljubi dogodek v KŽK, ki kaže na to, da se tako ne dela, resnično razrešili. Vendar pa, kot smo že uvodoma ugotovili, pri vsej stvari vseeno nekaj zelo moti. Kaže, da se odgovorni v delovnih organizacijah oziroma v kraju še vedno veliko premalo zavedajo, da je kakršnokoli ukrepanje, brez seznanitve, pojasnjevanja in posvetovanja s sredino in krajem, lahko hudo samovoljno. Maršikje so odgovorni in ljudje v delovnih organizacijah to že spoznali in danes s krajem oziroma krajanji dobro sodelujejo. Prav bi bilo, da bi to spoznali tudi v KŽK (in še v kakšni, predvsem trgovski delovni organizaciji). Skupno sporazumevanje in razreševanje je v končni posledici vsekakor veliko boljše kot pa samovoljno in enostransko ukrepanje.

A. Žalar

Konference gasilcev

Kranj - Ta mesec se v prostovoljnih in industrijskih gasilskih društih na Gorenjskem začenjajo letne konference. Končane morajo biti do konca februarja, na njih pa bodo ocenjevali lansko delo in se dogovarjali za letosnje naloge. Na Gorenjskem je 111 prostovoljnih gasilskih društav in 18 industrijskih. (ip)

Gradovi na območju Kranja

GRADOVI SO V STOLETJIH ZAMENJALI LICE

Kranj - V Mestni hiši je Gorenjski muzej pripravil zanimivo razstavo o gradovih na kranjskem območju. Še pred otvoritvijo razstave je o tej zgodovinski zapuščini povedala marsikaj zanimivega Majda Žontar, kustosinja za zgodovino pri Gorenjskem muzeju. Razstavo je oblikoval arhitekt ing. Matija Suhadolc.

Grad Strmol kot ga je v Slavi vojvodine kranjske videl Valva-zor pred tristo leti.

Najstarejšega gradu v Kraju na razstavi vsekakor ni zaslediti drugače kot v zapisanih dokumentih. V enem od zgodovinskih virov je sicer leta 1075 omenjena utrdba škofov iz tirolskega Bricksna, vendar pa ostankov gradov doslej niso izdala še nobena izkopavanja. Tudi za drugi najstarejši grad, ki ga viri omenjajo, utrdbo nekega kranjskega krajišnika, za sedaj razen pisnih, še ni nobenih materialnih dokazov.

Kakšen namen ima razstava?

Pred več leti je bila na Gorenjskem sicer že opravljena študija o gorenjskih gradovih - teh je okoli sto - vendar se takrat ni bilo mogoče bolj podrobno ukvarjati s le kranjskimi gradovi. To, kar smo hoteli zdaj pokazati, je poleg nekdanjih Valvazorjevih podob o kranjskih gradovih ter drugih dokumentih, najpomembnejše, da smo naredili topografijo nekaterih

Mykonos

FOTOGRAFSKE UPODOBITVE

Kranj - Razstavo v galerijskih prostorih Prešernove hiše je Marjan Miro Dobovšek namenil fotografiskim upodobitvam enega najzanimivejših otokov v grškem morju - Mykonosu. Otok s svojimi skoraj 80 km² površine in 4000 prebivalci spada k otoku Kykladov in je bližnji sosed otoka Dela, v antiki znanem po svojem Apolonovem kultu.

M. M. Dobovška je kot fotografa zanimala predvsem arhitekturo Mykonosa, hiše in cerkev Paraportiani iz 17. stoletja v neposredni bližini morske obale. Pod intenzivno modrino mediteranskega neba deluje snežnobela arhitektura otoka skoraj nestvarno. Njeni svetla pojavnosti, čistost ploskev, linij in volumenov, ki jo sestavljajo, je na fotografiji podobna kristalnim tvorbi, ki je ne moti noben nepotreben dodatek. Intenzivnost belih površin zunanjščine cerkve je avtor stopnjeval ne samo s pomočjo kontrastne modrine neba, temveč tudi rastlinskega zelenila. Pri tem se je izogibal celostnih pogledov na njeno arhitekturo. S premišljenim izrezom stavbnih oblik in spremembu očišča je fotografija dobila monumentalen, v nekaterih primerih kar fantastičen videz.

Pri predstavitvi otoškega stanovanjskega stavbarstva se je Dobovšek poslužil podobnih oblikovalnih elementov kot pri cerkveni arhitekturi, le da je namesto temnih ploskev neba za kontrastno pravno uporabil mrežo senc, ki se je zarisovala v belo površino tal in sten. Prezentacija barvno izstopajoče opreme deluje v nekaterih primerih s svojo tridelno barvno tonacijo kot surrealistično tihozitje.

Nekakšen povzetek barvnih in oblikovnih sestavin otoka predstavlja iz širih raznobarvnih ploskev zgrajeni kompozicija, ki jo se stavlja modra ploskev neba in morja, bela ploskev arhitekture, zeleni ploskev rastlin in rdeče obarvana ploskev, ki simbolizira zemljo. Premišljeno sestavljena kompozicija ne deluje kot fotografija, je prej podobna abstraktnej zasnovani sliki, čeprav zgrajeni s pomočjo optičnih realističnih sestavin.

Cene Avguštin

skih stavbah ni ostalo ničesar, kar bi sodilo v muzej, pa tudi sicer ni bilo ničesar.*

Potemtakem je najslabše za grad, če so v njem stanovanja?

»Primerov propadanja takšnih stanovanjskih gradov bi našli kar nekaj in ne samo v Kranju. Najbolj žalosten primer je v Kranju vsekakor Šempeterska graščina, v kateri so stanovalci. S stanovanjskim dinarjem se gradov pač ne da vzdrževati.«

Iz katerega obdobja pa so ohranjeni kranjski gradovi?

Ob poti, ki vodi na Jakoba nad Preddvorom, so ostanki enega najstarejših gradov iz prve polovice 12. stoletja, Pusti grad. — Foto: Holynski

gradov, ki jih hudo načenja zobrača. V Kranju imamo sicer vrsto lepo ohranjenih gradov, kot so Brdo, Kieselstein, Strmol in drugi, razen tega pa nekatere najstarejše že prerašča travo. To velja takoj za grad v pobočju Šmarjetne, za Pusti grad nad Preddvorom ipd.*

Kaj lahko rečete za gradove na kranjskem območju, so ohranjeni bolj kot kje drugje ali ne?

»V primeru s Slovenijo se niti ne moremo protoževati. Povsod tam, kjer so grajskim stavbam namenili neko dejavnost, so se gradovi ohranili. Tako je recimo s prej omenjenimi gradovi, razen tega pa so se na tak način iztrgali propadu grad na Golniku, grad Turn na primer se ohranja v okviru doma za upokojence. Imeli pa smo tudi to srečo, da med vojno noben grad ni pogorel. S tem pa seveda ni rečeno, da vojna ni zapustila posledic. Po vojni praktično v teh gra-

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

Kaj bo potem poleg sedanjih gradov sploh ohranjeni zanam-

»Pokrajina z gradovi vsekakor ostaja. Tudi sedanji sicer nič kolikorakrat prezidani in spremenjeni gradovi. Ohranajo pa se

da ne bi imeli več bogatih ljudi na Kranjskem. Ni pa spremenjena le zunanjost gradov, pač pa tudi notranjost, zgodovinarji tam zdaj ne najdemo skoraj nič več prvotno oblikovanih prostrov. Da ne govorih o opremi, predmetih.*

ODMEVI**MESNATO
TELESNO
POŽELENJE**

Gor. Glas, 30.12.1988

Navado imam, da začnem pismo s »spoštovanji«, kar mi pa danes ne gre prav od rok z ozirom na zadnjo številko »Glasa«. Videti je, da imate izredno domiselne novinarje, ki za novoletno številko niso mogli izbrskati iz svojih podstrešij kaj boljšega, kot prispevek o pornografiji. Mogoče se vam bo celo posrečilo, da s tem pridobite novih naročnikov, jaz s tem dnem Glas odpovedujem.

Minka Kolman
Begunje 11**Spoštovani!**

Upam, da ste prvič in zadnjič objavili tako prostaški članek, kot je ta v Glasu št. 100 na strani 20. Če vam je do takih članakov, jih tiskajte v brošuri in ponudite ustrezni bralcem. Našljubi Gorenjski glas pa naj bo tak, kot je bil doslej. Sмо sami stari naročniki (po letih in stazu), ga radi beremo, a take svitnjarije pa ne. Tovarisko Vas pozdravljamo.

Ruper Štraka Jelenec Milica
Log 22 Log
Jurek Franček Krepac Kraljev
Log 20 Log 8
Krač Kraljev Dvorac Park
Log 26 Log 2
Lentar Log 22 Log 12
Miroslav Log 22 Log 22
Svetec Log 15 Log 15

Urška Snedic

Pozdravljeni!

Pišem s staro kmečko roko, pa ne bi pisal, če ne bi bil v prejšnjem »Glasu« objavljen tako svinjski in nespodoben zapis »Mesnato telesno poželenje«. K sreči sem dobil jaz prvi pri hiši časopis v roke, da sem to stran takoj ven vzel in skril, da ne bi ostali pri hiši tega videli in bračli, da se ne bi njim duše umazale. Sam sem polovico zapisa prebral, pa sem nehal, ker mi je šlo na bruhanje. To stran vam posljjam na uređenstvo nazaj obenem pa postavim odgovornemu uredniku vprašanje, ali on kaj pogleda preden se Glas tiska, kaj bo v njem pisalo, če je za to postavljen, da naj se zaveda, da je Glas glasilo socialistične zvezze ne pa pornografska svinjarija, kakršen je »Kaj« in temu podobne pacarje.

Andrej Demšar
Studenovo 28
Železniki**Spoštovani,**

že nekaj časa vam mislim napisati nekaj vrstic. Zadnje čase prebiram Glas bolj natančno, ker je vsebinsko vedno boljši. Všeč so mi odprte strani, pri rubriki Kultura pogrešam malo več širine, na splošno pa sem s časopisom zadovoljna. Vendar sta me dve decembrski številki vznejevoljili, in sicer številka, v katerem neki bralec piše, kako se mu je godilo pred dnevom re-

PODLISTEK, PISMA, ODMEVI

vaš časopis kaj takega objavi. Tako so se zgražali mnogi, s katerim sem govorila. Mislim, da je Gorenjski glas, ki ga lahko bere vsak otrok, in ne revija VROČI KAJ?

Vaša naročnica iz Trstenika

**Spoštovano
uredništvo
»Gorenjskega
glasa«**

Oglašam se Vam kot stara naročnica (oziroma naročnik je mož). V našo hišo prihaja Gorenjski Glas že 34 let. Tudi moji otroci imajo naročenega. Vsak torek in petek ga težko čakam, zdi se mi, da je nepogrešljiv.

Kar pa ste napisali, dragi novinar Vine Bešter, v petek pred novim letom, pa mislim, da v Glas prav nič ne sodi. Kdor želi brati o pornografiji, naj kupi »Kaj« ali pa vsaj »Anteno«. Če imate Vi novinar vine Bešter mladino in kulturo, jo učite kaj bolj pametnega. Toliko vsi znamo, da zaradi neznanja v spolnosti slovenski narod ne bo propagodel, za same užitke bodo pa že znali poskrbeti tudi brez nauka v »Glasu«. Učite jih rajši pozdravljati na cesti in v avtobusu odstopiti sedež starejšemu človeku. Če kinematografi vrtijo take filme, naj jih Jaz nisem v tem oziroma prav nič starokopitna, samo v »Gorenjski glasu« pa to ne sodi. Mislim, da nisem edina bralca »Glasa«, ki jo to moti! Pa lep pozdrav!

M. D. iz Železnikov

PREJELI SMO**ŠE SO DOBRI
LJUDJE**

Rada bi se po tej poti zahvalila dežurni ekipi Zdravstvenega doma Kranj, ki je bila v službi 16. 12. v popoldanski izmeni. Moja mama se je krake čas slabno počutila, nato pa izgubila zavest. Takoj je bila prepeljana kar z osebnim avtom v Zdravstveni dom Kranj, saj nismo mogli čakati na rešilca ali zdravnika.

V dežurno ambulanto smo jo prepeljali v globoki nezavesti. Dežurni zdravnik dr. Belehar je takoj ugotovil: sreč se je ustavilo, usa ekipa, sestre, reševalci, vsi so mu pomagali, borili so se za njeno življenje. Stala sem nekaj časa pri vrati v ambulantu, zato lahko rečem, da so se zelo

trudili in veliko naredili, da jo rešijo gotove smrti. Vem, da svojci ne smejo v ambulantu, vendar je včasih prav, da vidijo, kaj vse so naredili pa včasih vse zmanj. Pri moji mami je bil njihov trud poplačan. Ko so ugotovili, da je sposobna za prevoz, sta jo dr. Belehar in zdravnica spremjala v bolnišnico na Golnik. Tam je bil dežurni zdravnik dr. Drinovec, ki je tako hitro ukrepljal. Priklopili so jo na spodbujevalec srca, kajti srce se je zopet ustavilo. Sestra na Golniku pa je rekla, v najboljših rokah je, ne morete si želeti boljšega zdravnika. Res, stanje se je hitro boljšalo.

Vsem, ki ste pomagali naši mami, da je ostala živa, se iskreno zahvaljujem.

M. Zadražnik v imenu svojcev Lombarjeve mame

Spoštovani!

Vaš časopis Gorenjski glas rada prebiram. Imam ga za solidnega in dostojnega, ko pa ste objavili članek »Mesnato telesno poželenje« ste ponižali človeško dostojanstvo. Zdi se mi zelo grdo, da

IZ ZGODOVINE NOB (39) Ivan Jan
**Začetek 1943:
Gorenjski odred pokriva vso pokrajino**

S 26. decembrom 1942 so bile ukinjene grupe odredov in tako tudi Gorenjska - 1, ustanovljene pa so bile operativne cone, in sicer štiri. Gorenjska je odtek spadala pod III. cono — Alpsko in dotedanji grupni komandant Stane Starc — Fazan (bil je le krake čas) je postal namestnik komandanta te cone. Hkrati s temi spremembami je dotedanji grupni štab postal štab Gorenjskega odreda. V njem so bili tovarši:

Stane Starc — Fazan, komandant,
Vinko Hafner — Ravnik, politkomisar,
Stane Kersnik — Jelovčan, namestnik komandanta,
Stane Bizjak — Kosta, namestnik politkomisarja.

Člani dotedanega odrednega štaba (Biček, Verdnik...) so bili postavljeni na druga mesta.

Ukinjen pa je bil tudi Kokrški odred. Njegov 1. bataljon — Kamniški je bil priključen IV. operativni coni — Štajerski, skupina 2. bataljona — Kokrškega, ki je glavnino izgubil septembra v Udinem borštu, pa je prešla pod poveljstvo novega Gorenjskega odreda. Ta skupina je bila vse tri mesece edina partizanska enota v Karavankah vse od Begunj do kamniških planin in se je zaradi razredčenosti partizanov in stalnih zasledovanj v času, ko je prebivalstvo zajela malodruštvenost, le stežka ob-

držala. Kljub začetku nemške mobilizacije dolgo ni pridobil nobenega novinca.

Z začetkom 1943. leta se je torej začelo obdobje, ko je vse Gorenjsko moralo pokrivati Gorenjski odred, ki pa je tedaj premogel te tri oslabljene bataljone: Poljanskega, Gregorčevega in Stražišarjevega — ter omenjeno skupino pod Storžičem, vsega skupaj okoli 300 borcev. Začetek 1943 poleg novih žrtv v odrednem štabu itd. pa je hkrati tudi prelomni čas, kajti okupator je na poglavitnih frontah (Stalingrad, Sev. Afrika) začenjan dobiti uničujoče udarce. Zaradi vse hujših zagat so Nemci začeli z že večkrat omenjeno mobilizacijo gorenjskih fantov. Kakšne naloge je Gorenjski odred skupaj s političnimi delavci dobivali v zvezi s protinemško mobilizacijo, je bilo povedano v zapisu ob Kidričevem obisku na Gorenjskem (23. 12. 1988). Tako je bila kljub zimi, a brez oblikovljene pomoči iz Ljubljanske pokrajine, osnovna naloga gorenjskih partizanov pač mobilizacija. Le-ta naj bi po eni strani okreplila partizanske vrste, po drugi pa preprečila nemško mobilizacijo. Vendar je v prvih mesecih tega leta večino fantov pobrala nemška mobilizacija, kajti vsak odhod kakuge fantu k partizanom, je bil povezan z nasiljem nad njegovim družino. Poleg tega pa preslabotne partizanske enote niso uspele razpresti zádosti zvez s fanti. Prihodnjic: Pomen nemške in partizanske mobilizacije

Prihodnjic: Pomen nemške in partizanske mobilizacije

so alkoholiki, da lahko sami prenehajo piti, če le hočejo, marsikdo mi je že rekel, da me bo tožil, ker pravim, da je alkoholik, in tisto nihovo večno »da naj se zdravijo tisti, ki so potrebeni zdravljenja, tisti, ki se valjajo po jarkih« in tudi Milan je bil eden izmed njih, ko mi je med drugim svetoval še to, da naj pošljem na zdravljenje tiste, ki so res pijači in jih denarno podpiram.

Milana sem zvabila ob priljubljene teme »kako bo prenehal piti« in mu rekla, naj pogleda, kako je z njim, da za zdaj ne bova mogla nicesar storiti za tiste druge, da se morava ustaviti pri njem, ker je trenutek pač on pred mano in me prosi pomoći.

Milan me je gledal in v očeh se mu je začela nabirati mokrota, ki je ostala v očesnih duplinah, on je le malo posmrkal in me gledal, gledal in molčal.

Spomnila sem se preteklosti in tako mi je tiste dne dudi tudi povedal, da je dolga leta delal, da je delal na dokaj odgovornih delovnih mestih in da je počasi drsel vse niže in niže, vse dokler ni postal na najnižjem delovnem mestu pa ni bil za to krov on, to mu je bilo v škodo.

Oh, sem si mislila, kako nesposoben je alkoholik objektivno ocenjevati lastno življenje. Vsega so vedno krivi drugi in tako so drugi krivi tudi za to, da je Milan obstal kot smetar na smetišču odpad-

**DELAVSKA UNIVERZA
TOMO BREJC KRANJ
64000 KRANJ**

Po sklepu zborna delavcev Delavske univerze Tomo Brejc v Kranju z dne 12. 12. 1988 komisija za prodajo stanovanja delovne organizacije objavlja razpis

JAVNE DRAŽBE za prodajo stanovanja v družbeni lasti

Prodajalec: Delavska univerza Tomo Brejc, C. Staneta Žagarja 1 v Kranju.

Opis stanovanja: stanovanje je v ulici Jaka Platše 3 v Kranju, velikost stanovanja je 38 m², zgrajeno pa je leta 1982.

Izklicna cena: 132.955.040 din

Prodajalec si pridružuje pravico, da ceno valORIZIRA na vrednost na dan javne dražbe. Kupljeno je treba plačati v roku 30 dni po sklenitvi pogodbe.

Javna dražba se izvrši dne 25. 1. 1989 ob 11. uri v prostorih prodajalca.

Interesenti za nakup stanovanja morajo plačati ob pričetku dražbenega naroka predložiti potrdilo o plačani kavciji prodajalca. Kavcija znaša 10 % izklicne cene. Kavcija se plača na račun prodajalca štev. 51500-723/1-30325.

Interesenti se lahko seznanijo o podrobnejših pogojih za nakup do družbenega naroka v tajništvu Delavske univerze tomo Brejc Kranj, Staneta Žagarja 1.

Postopek javne dražbe se opravi v skladu z določili zakona o prometu nepremičnin in ob smiseln uporabi pravnih pravil nepravdnega postopka.

**DOMPLAN KRANJ
TOZD STANOVANJSKA DEJAVNOST**

Delavski svet razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. VODENJE ENERGETSKEGA ODDELKA**2. VODENJE STANOVANJSKEGA ODDELKA**

Za uspešno opravljanje razpisanih nalog morajo kandidati poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

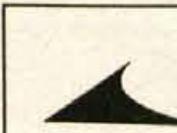
Pod 1.: visoka ali višja strokovna izobrazba strojne smeri, 5 oz. 7 let delovnih izkušenj izpit za delo v energetskih objektih

Pod 2.: visoka ali višja strokovna izobrazba gradbene, pravne ali organizacijske smeri, 5 oz. 10 let delovnih izkušenj na področju stanovanjskega gospodarstva

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Na razpisana dela in naloge bodo kandidati imenovani za mandatno obdobje 4 let.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov DOMPLAN KRANJ, TOZD STANOVANJSKA DEJAVNOST, Cesta JLA 14, v roku 15 dneh po objavi.

O uspehu izbire bodo kandidati obveščani v 15 dneh po izbiri.

**INTEGRAL
DO SAP LJUBLJANA,
TOZD Medkrajevni potniški promet,
delavnice in turizem
64270 JESENICE**

Integral, DO SAP Ljubljana, TOZD Medkrajevni potniški promet, delavnice in turizem Jesenice objavlja prosta dela in na-

TURISTIČNEGA REFERENTA

Pogoji: IV. stopnja strokovne izobrazbe trgovske ali druge ustrezne smeri, pasivno znanje tujih jezikov - zaželjena nemščina in italijanščina, eno leto delovnih izkušenj.

Izbrani kandidat bo sklenil delovno razmerje za določen čas, za zimsko sezono 1988/89, s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjih zaposlitev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: INTEGRAL, TOZD Medkrajevni potniški promet, delavnice in turizem Jesenice, Titova 67.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po poteku roka za zbiranje prijav.

Mislila sem, ali res niso tudi drugi krivi, da je Milan obstal tako nizko, tako skrajno nizko? Ne, je kričalo v meni, ni kriv samo Milan, če ni bilo nikogar, ki bi ga takrat, ko je začel Milan drseti, ustavil tam nekje sredi drsenja, mu ponudil roko, ga pravočasno pripravil za zdravljenje alkoholizma in ga ponovno usposobil za odgovorno življeno. Takrat ni bilo nikogar, tudi njegove žene ne, saj bi morala vsaj ona pravočasno preprečiti moživo propadanje.

Poznala sem Milanovo ženo. Ona je obstala na družbeni lestvici tam, kjer je bila, in se, ne vem zakaj, tako zelo sramovala moža alkoholika, da je njegov alkoholizem prikrival pred vsemi, pred sorodniki, svojimi sodelavci, skratka pred vsemi. Da bi sama stopila na SOCIALO, ne tega pa ne, to ji je bilo pod častijo. In tako je tudi ona mirno glede moža možev propad vse do tistega dne, ko mu je tako do kraja propadlemu odprla vrata in rekla: »Marš!«

Milan je sedel pred mano in ni vedel, o čem razmišljam. Misli je le na to, ali bo dobil kaj denarja, da bi ga n

DOMACI ZDRAVNIK

OVES, NEPOGREŠLJIV V DIETNI PREHRANI

Zdravilni učinek ovsja je upoštevanja vreden in je še premo cenjen, čeprav se zanj zelo zavzemajo vsi najpomembnejši ljudski zdravniki. Že Paracelsus je hvalil oves kot eno najboljših in najbolj zdravih živil. Mattioli je v različnih receptih priporočal oves, v zadnjem času pa je bil Kneipp njev veliki zagovornik in je veljal hvalo zdravilni moči te vrste žita. Vendar je ta zdravilna rastlina le počasni in obotavljujoča dobila svoje posebno mesto v pisani vrsti naših zdravilnih rastlin. Zato je prav, da spomnimo, da sodi oves v najpomembnejšim zdravilnim rastlinam, kar jih raste v naših krajinah.

Pri naštevanju zdravilne vrednosti začnimo s tem, da mu pripada posebej vidno mesto v prehrani bolnikov. Redkejši ali gostejši sluz iz ovsnih kosmičev ni samo ena izmed najbolj zdravih in koristnih jedi, ampak tudi eden od najboljših dietnih obrokov. Za rekonvalente, ki so bili operirani na želodcu ali črevesu, skoraj ni boljše hrane, kot je oves; pripravljen v najrazličnejših oblikah. Tako kuhajo med drugim oves z mlekom in kašnato jed različne gostote ali pa kuhajo ovseno kašo z vodo ter dodajajo mleko ali mrzlo smetano še pri pravji jedi. Juha iz ovsnih kosmičev je priporočljiva pri bolezni prsi in grla.

Pri telesni izčrpanosti po daljši bolezni pripravimo naslednjo jed: 1 jedilno žlico ovsene kaše ali ovsnih kosmičev damo v 1/2 litra vode, pustimo stati 1/4 ure in na koncu dodamo medu in nekaj limoninega soka. Tako pripravljeno jedemo počasi po žlicah.

Tudi naslednja pijača je zelo poživljajoča in krepilna: 2 žilce ovsja 8- do 10-krat operemo v sveži vodi, nato pa napol skuhamo v 3 litrih vode in takoj odcedimo. Ko se izvleček primerjno ohladiti, ga osladimo z medom. To pijačo pijemo po požirkih čez ves dan. Z omenjenimi jedmi in pijačami lahko ob rednem uživanju dosežemo viden uspeh celo pri jetiki, povrhu pa ne pomagajo samo pri premagovanju nevarnih kriz, ampak tudi vplivajo na obnavljanje celotnega organizma. S tem veliko prispevajo k ozdravljenju.

Sodobna dietna kuhinja pozna celo vrsto zelo pestrih ovsnih dietnih jedi. Le-te so postale nepogrešljive kot trajna ali krepilna dieta pri zdravljenju želodčnih čirov in čirov dvanajstnika. Nadalje:

- kot varovalna dieta pri boleznih žolčnika, pri zlatencini in ob koncu zlatenice ter vseh komplikacijah, ki jo spremljam,
- kot varovalna dieta pri vnetju želodčne sluznice in kot dietna hrana pri kroničnem zaprtju ali pri kronični driski,
- kot varovalna dieta pri revmi, ledvičnih boleznih in boleznih krvnega obtoka in ne nazadnje kot dietna hrana pri sladkorni bolezni.

Zmaga mrtvega bataljona

Učenci iz gorenjskih osnovnih šol so tudi lani pisali spise na temo Zmaga mrtvega bataljona. Najboljšega je po oceni žirije napisala Barbara Rakovec iz osnovne šole Staneta Zagarija v Lipnici, ki ga je tudi prebrala na spominski slovesnosti na Pokljuki. Mi pa objavljamo drugouvrščeni spis Tomazza Malovrhja iz osnovne šole Franceta Prešerena v Kranju. Ker je precej dolg, smo izbrali odломek.

Pokrajina spi, z njo hotel, v hotelu borci. Zajedajoč mir se plazi naokoli moreče ter dušeča kakor sovrag na pohodu. Motijo ga le kriki živali, ki si išče hrano po zasneženih pokrajini. Z bližnje smreke se oglaša čuk. Čudno, kot da hoče nekaj reči. Vpije, kriči, njegovi kriki se kot odvem širijo okoli ter režejo mir, ki vlada okolici. Navsezadnje tudi on utihne. Njegove kljice spokojna tišina vsesna vase. Sivo-črni dim se gosto vali po pokrajini ter širi blag duh po topolini v mrzlem ozračju. Nekdo je ta duh zavonjal. Vonj se ga je kot kača ovinil ter ga po svoji mračni poti pripeljal do svojega nesrečnega izvira.

Nenadoma blago ozračje pretrga pok ter zdrami partizane. Še na pol omotični v svojih lepih sanjah grabijo po tem "prekletem" orožju ter se začedeno spogledujejo, češ, kaj neki naj bi to bilo. Le kateri vrag bi si drznil seči v njihove misli in jih odtrgati iz lepih sanj ki rabi resničnost? Nihče drug kakor tista večna mora naših narodov, tista človeška sila, žejna krvi, žejna ozemlja ter orožja, s katerim že nekaj let seje žalost ter pogubo. Kdo drug kot Nemci, veči zajedalec ozemlja, ki grize in grize ter si nazadnje polomi zobe na najslajšem kraju.

KDO GRE Z NAMI

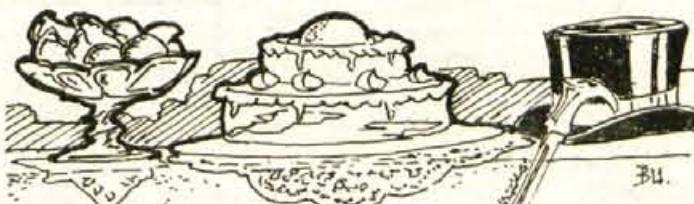
Na pomladansko Glasovo turo po Sloveniji bomo povabili tudi nekatere od vas, mladih dopisnikov. Da se ne bi pretirano ubadali z misljijo, kako najbolj pravčno deliti sedež v avtobusu med številna vaša imena, bomo žrebali. Vsak mesec bomo izzrebali enega, ki bo s svojim spisom, pesmijo, salo, risbo sodeloval v naši rubriki. Septembrski izzrebani Alenki Krt se je novembra pridružila Lavra Špik, decembra pa Tamara Završnik iz 4. d razreda osnovne šole Petra Kavčiča, ki je narisala, kako je bilo v Jelovici. Čestitamo!

Kdo bo dobil tretji sedež v avtobusu? Pišite in rišite čim več in čim bolje, da boste prišli na časopisno stran, v poštev za žrebjanje!

ZA DOM IN DRUŽINO, IZ ŠOLSKIH KLOPI

Iz zbirke Paša za oči in usta

SLADICE - MALO DRUGAČE

Založba Mladinska knjiga je pred kratkim poslala na trg prvo knjigo iz njenih nove zbirke **Paša za oči in sicer o sladicah**. Tej bodo sledile še knjige o mesu, biohrani, zelenjavnih jedeh, začimbam in podobnem. V knjigi **Sladice tokrat malo drugače** je predstavljena vrsta posladkov, ki jih odlikuje preprostost, hitra priprava in ne nazadnje velik delež sadja, mleka, jogurta pri tem, kar sladicam počeveč prehransko vrednost. Za pokušino objavljamo dva recepta, primerna tako za obogatitev včasih slabšega kosila ali pa kot dodatek na praznično mizo.

ZDROBOV JOGURT S SADJEM

Po litru mleka, ščepec soli, 60 g zdroba, kozarček jogurta, 50 g pistacij ali lešnikov ali mandlijev, 60 do 80 g sladkorja, breskve iz komposta, 4 žlice jagodnega (višnjevega) akli ribezevega) pireja ali marmelade.

Mleko osolimo in zavremo,

L. M.

SKUTNA ŠARLOTA

Pol kg skute, 2 žliči ruma, 100 g sladkorja, breskve iz komposta, 10 listov želatine, 16 otroških pišketov.

Skuto zmešamo z rumom in sladkorjem. Breskve odcedimo in zmečkamo v pire ter vse zamešamo v skuto. Želatino namočimo po navodilu, raztopimo in vmešamo v skuto. Dno modela za žolico ali za narastke obložimo z malo skute, ob robu obložimo s pišketi in nato do vrha napolnimo model s skutno mešaniceno. Postavimo čez noč v hladilnik, naslednji dan stresemo na krožnik in okrasimo s sadjem in stopeno smetano.

L. M.

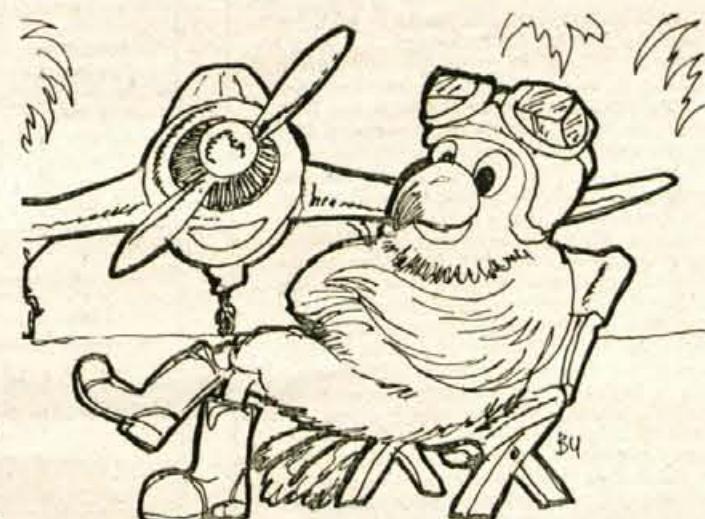
PRAV JE, DA VEMO

Med je naravno in najboljše sladkorno živilo. Vsebuje 20 odstotkov vode, 75 odstotkov naravnega invertnega sladkorja, 5 odstotkov pesnega sladkorja, 0,1-2 odstotka organskih kislín (jabolčno, vinsko, citronovo in mravljinčno), 0,15 odstotka rudninskih snovi in 0,30 odstotka dušičnih spojin.

Med je lahko prebavljiv, okusen in zdravju koristen. Posebej okusen je svež cvetlični med. Med se zgosti, ker kristalizirajo v njem sladkorji. Sadni sladkor in organske kislíne, ki jih med vsebuje, vplivajo ugodno na delovanje črevesa. Razen tega je med živilo, ki hitro povrne izgubljeno moč. Iz njega pripravljamo tudi okusno pecivo in pijače.

IZ ŠOLSKEH KLOPI

MORDA NISTE VEDELI

Ali res živijo papiči, ki ne morejo leteti?

Tako je! To je papiga kakapo ali sovja papiga, ki živi le še na Severnem otoku Nove Zelandije. Ime sovja papiga je dobila zaradi svoje podobnosti s severno snežno sovo. Ta papiga uporablja krila le za skok z veje na vejo, po deblu pa lahko kvečjemu spleže.

Kis, kis, kis

Te besede so mi zvenele v glavi že cel teden. Ugasnilo pa so ravno takrat, ko bi morale vptiti na ves glas, ko sem šla iz šole. Mami mi je namreč naročala vsak dan, naj kupim kis, ko grem iz šole. To je potem še trikrat naročila sestri, atiju in malo je manjkalo, da ni se Črtiju, našemu psu, ki pa seveda ne mara kisih stvari. Toda... vsak dan smo vse trije prišli praznih rok. Uboga mama se je vsako popoldne jezila, a kaj, ko ni nobena kisla beseda zaledla.

Danes, v soboto pa se z mamico znašli doma vsaka s svojo steklenico in trikrat lahko ugibate, kaj je bilo v njih. Kis! Smejali sva se, in to ne kislo, prav sladek je bil najin smeh. Pozvonilo je. Pred vrati se je po-

javil oče, ki je trdil, da ima vesele presenečenje za mamico. Ko po vsem trudu nisva ugotovili, je izza hrbita privilekel KIS! In ko je sestra kot vedno prišla domov vsa utrujena, se je tudi ona moralna nasmehniti, ko je ugotovila, da edina ni kupila kisa. Smejali smo se zelo dolgo, morda so se smejevale tudi stiri steklenice kis, ki so stale na mizi.

Nina Zemljak, 4. c r. OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

Ugani!

Po dvorišču se sprehaja ta ošaben stric,
kokice nad zasnubi ta presnet možic.
(niletep)

Nina Filipič, 3. b r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

ŽE JANUARJA MISLIMO NA SEME

Med najpomembnejšimi januarskimi opravili je nakup zelenjadnih semen, da bodo pravočasno na voljo za pomladno setev. Kdo nakupuje semena šeče takrat, ko je že čas setve, se ne sme čuti, če je že ta ali ona dobra sorta razprodana. Tudi prepozna narocila povzročajo samo zmedo in vrtnik je zaradi svojega odlašanja v stalni nevarnosti, da bo moral zaradi prepozne dobave semena spremeniti setveni načrt ali celo izgubiti zgoden pridelek zelenjave.

Koristno je, da si po možnosti čimbolj natančno izračunamo, koliko posameznih vrst semena bomo potrebovali. Če si nakupimo več semena, kot ga potrebujemo, je ostanek za drugo leto največkrat polnoma neuporaben, ker večina semena izgubi velik del kalivosti. Prav tako pa je neprijetno, če nam pri setvi semena zmanjka.

Seme nekaterih zelenjadnic je le kratek čas kalivo, zato ga nakupimo le toliko, kolikor ga bomo v eni setveni sezoni porabili. Seme cebule, pora, drobnjaka, črnega korena in štrajra dobro kali samo prvo leto. Zato je prevelika zaloga teh semen nepotrebno zaprljanje.

Preden nakupujemo seme, preglejmo morebitne stare zaloge. Seme, za katero smo prepričani, da je izgubilo velik del kalivosti, vžemo proč. Nekatere vrste semena ostanejo več let kaliva, če jih pravilno hranimo. Seme mora biti spravljeno v temnem, zračnem in hladnem prostoru. Na vlažnem semu splesni in ni uporabno niti za ptičjo krmo. Seme, za katere menimo, da bo še uporabno, preizkusimo na kalivost.

O kalivosti semena se lahko prepričamo z preprostim kalilnim preizkusom. Najbolje je, če lahko odštejemo od zaloge semena 100 zrn in jih razporedimo na pivnik v plitkem krožniku. Pivnik mora biti vedno vlažen in toplo prostora, kjer preizkusamo, naj znaša okoli 20 stopinj C. Od fizola, graha in drugih večjih semen jih odštejemo po 50. Kar je manj je premalo za ugotavljanje kalivosti. Ko semena kalijo, jih sproti odstranjujemo in zapisujemo, koliko zrn je vzlito: tako določimo odstotek kalivosti.

O NAPREDKU SO REKLI

Nemir je nezadovoljstvo, a nezadovoljstvo je prvi korak k napredku. Pokažite mi povsem zadovoljnega človeka in pokazal vam bom neuspeh.

Edison

Razumen človek se prilagaja svetu, nerazumen uporno prilagaja svet sebi. Zato je ves napredek odvisen od nerazumnega človeka.

Shaw

PET MINUT ZA BOLJŠI VIDEZ

KO SO NOHTI BREZ LESKA

V posodico za kremo damo 50 g limoninega soka, 10 g čistega glicerina in 1 g benzojeve tinkture, dobro zmešamo.

Vsako jutro namažemo nohte s kremo in pustimo nekaj minut.

ureja DANICA DOLENC

Kruh

Ali je kdo že razmišljal, od kod tako beseda za živilo, ki ga potrebujemo vsak dan. Peter je povedal, da je pri njih doma nekoč zaredi praznikov zmanjkal kruha. Tudi kvasa ni bilo pri hiši, zato je moralna mama zjutraj in zvečer skuhati žgance, za malico pa so jedli piškote. Lačni sicer niso bili, vendar žganci in piškoti niso kruh.

Pri Mitju, ki je doma iz velike družine, imajo še lepo kmečko navadno, da pečejo kruh doma, v veliki krušni peči. To slovensko delo opravlja stara mama. Vsak izmed petih otrok pa dobi kero testa, iz katere oblikujejo svoj hlebček. Ko mama vzame kruh iz peči in na maže skorjo z maslom, zadiši po vsej hiši. Mitja pravi, da je njihov kruh slasten in sočen, ne posuši se takoj drugi dan.

Povprašali smo nekaj starejših ljudi, kaj jim pomeni kruh. Pa so nam povedali takole:

Kjer kruha ni, tam se prepir rod.

Kruh je dar božji, ki ga premočno cenimo.

Ce nam je nekoč padel košček kruha na tla, smo ga pobrali in poljubili.

Joj, da le ne bi bili kruha lačni!

Novinarski krožek na razredni stopnji OŠ Ivana Tavčarja Gorejna vas

Moj oče pri vojakih

Moj oče je služil vojaški rok eno leto. Pol leta je obiskoval šolo za rezervne oficirje v Sarajevu. Takoj po prihodu je dobil vojaško obliko in orožje. Dobil je puško z bajonetom, pištole in municijo. Drugo polovico leta je služil vojaški rok v Puli. Bil je v finančni službi mornarice. Nosil je modro uniformo, belo kapo z napisom mornarice in belo modro črasto majico. Pri vojakih je bilo za očeta najmanj prijetno zgodnje vstajanje, postiljanje in čiščenje orožja.

Simon Rozman, 3. c r. OŠ Matije Čopa Kranj

Trije Vovnikovi otroci so na invalidskih vozičkih

Kaj bo z otroki, ko starša opešata

Križe, 6. januarja - K Vovnikovim v Križe vodi hud klanec: avto ga godrnjaže zmore, pešča na vrhu močno daje sapa, kako neki pririnejo sem gor z invalidskim vozičkom? Težko, zmaje Vovnika mama Janka, ravno zaradi klanca so njeni trije otroci, 40-letni Mirko, 38-letna Janka in 36-letna Majda, še bolj prvezani na dom.

Če bi Vovnikova tedaj, ko sta gradila hišo, vedela, kakšna prihodnost čaka njune tri otroke, bi hišo najbrž postavila bliže cesti. Tudi drugače bi jo uredila, da bi bili otrokom dostopnejši tudi gornji prostori. Ko so bili nameč Mirko, Janka in Majda majhni, ni kazalo, da je z njihovim zdravjem karkoli na robe. Prav tako kot vrstniki so se radoživo podili okoli. Šele pred šolo so najstarejšemu odkrili redko bolezni, nastalo zaradi okvare v milih možganih, ki z leti slabljuje funkcije, za njim pa se obema deklamacama. Ko oče Andrej lista po družinskem albumu in ga fotografije troje kot po stopničkah razvrščenih otrok spominjajo srečnejši časov, komajda verjamame, da so bili resnični. Da-najšna resničnost so trije odrasli, priklenjeni na invalidske vozičke in oropani življienja, kakršnega žive ljudje njihovih let. Mirko, ki je se pred petimi leti hodil, zdaj domala ne zapusti vozička. Majda se, oprijemaje kovinskih držal ob hiši in na dvorišču, mukoma premika sem in tja. Janko pa zaskrbljen materin pogled nenehno spremja, ko z negotovimi korakom hodi po hiši. Ker so prikrajšani za življenie, ki ga žive zdravi ljudje, so si Vovnikovi ustvarili svoj svet. Bolezni je družino še trdneje povezala, zaradi nje izšelje družbo sebi enakih, med katere im se čutijo enakovredne. Pred leti so veliko hodili na izlete, najslo b z Nedeljskim ali z verskim listom. Prijatelj, ki jim je za spremstvo in nego kot pravi prijatelj ponudil roko.

Danes jim ni več toliko za druščino, njihovo življenie je večidel ujetno med domače zidove, na domače dvorišča, kjer so do hiše zgradili rampon, da Mirko lahko vodi svoj voziček in se dekleti na sprejaljšču oprijemata vgrajenih držal. Že domači klanci jim ovira pot med ljudi, kaj sele pločniki, stopnišča, ozka vrata... Celo pot do zdravnika ima vrsto preprek (do zobozdravnika v Tržiču pa sploh ne morejo z vozički), še dobro, da jih bolne obišče bližnji sosed dr. Tomazin. Obisk pri fizioterapeutu bi bil prenaporen, zato je oče kar doma uredil majhno telovadnico. Sicer pa jim dan mineva pri branju (na voljo imajo časopisov in

D. Z. Žlebir

GORENJSKI GLAS VEČ KOT ČASOPIS

Pozdrav iz Crayna v Ameriki...

Povod za ta prispevek je bilo pismo, ki sem ga prejel iz ZDA, v njem pa je posušena cvetlica, pod katero piše, da je zrastla v Craynu v ameriški državi Pensylvaniji. Pismo je poslal Janez Hribar, sin naših izseljencev, ki so se v začetku tega stoletja izselili iz Slovenije v ZDA.

Janez je bil letos na obisku pri sorodnikih v Stahovici pri Kamniku, med najinim srečanjem pa je prišlo tudi do pogovora, v katerem mi je omenjal mesto Crayn v Ameriki. Obljubil mi je, da bo zbral nekaj materiala, starih zapisov in fotografij, ki se našajo na to naselje, ki nosi ime po našem Kranju.

Najprej pa nekaj podatkov iz njegove zelo zanimive biografije: John Hribar - mi ga bomo imenovali kar Janez, je bil rojen pred 85 leti v mestecu Crayn v ZDA. Naši prvi izseljeni so se naselili tudi v Pensylvaniji in poimenovali svoje naselje po mestu Kranj in deželi Kranjski. Večinoma so bili to rudarji, tudi naš Janez je naselil poklic svojega očeta. Potem se je v dvajsetimi leti zaposlil v bližnji ladjedelnici. Medtem pa je Amerika po zahrbnem japonskem napadu na ameriško brodovje pri Pearl Harborju stopila v drugo svetovno vojno. Takrat se je Janez prostovoljno javil k vojakom. Vpisal se je v ameriško mornarico. Dodeljen je bil peti ameriški juršni diviziji, ki se je pripravljala na invazijo na otok IWO JIMA, ki so zasedli Japonci. Sam pravi takole: "... in tako sem jaz Janez, John Hribar, slovenski rudar iz Crayna postal borec za svobodo v najbolj krvavi bitki druge svetovne vojne, bitke za Iwo Jima, ki jo je braniilo 20000 fanatičnih Japoncev. V treh dneh peklenega boja, ko sem iskal kritje na golem otoku v bombnih jaških, sem doživel 23. februarja 1945 trenutek, ko sem se pridružil soborcem, ki jim je uspelo na vrhu tega otoka dvigniti ameriško zastavo..."

John in Dorothy Hribar fotografirana ob obisku v Kranju

Toda za kakšno ceno: padlo je 5931, ranjenih pa je bilo 17212 soborcev. Nekaj dni zatem je bil zelo hudo ranjen tudi Janez. Imel je še toliko moči, da je zakričil in s tem opozoril svoje tovariše, da je živ. Dalj časa se je boril za življenie in preživel. Mesec dni zatem je v ameriški bolnišnici v Pearl Harborju prejel najvišje ameriško odlikovanje za hrabrost, s katerim ga je odlikoval predsednik ZDA.

Ko je okreval, se je vrnil v svoj Crayn k materi, ki je skrbela zaradi, da je bil ponovno usposobljen za delo. Poročil se je z Dorothy ter poleg dela v tovarni ves prosti čas posvetil delu naših slovenskih organizacij. Po upokojitvi se je preselil v Miami na Floridi. Lani pa se je ponovno preselil v Pensylvanijo - v bližino rojstnega kraja. Ob obletnici te slavne bitke je bil eden med redkimi preživeli, ki jih je sprejel predsednik Ronald Reagan.

Priči sem se z Janezom srečal pred leti v Kranju, ko sem pripravljal knjigo o resevanju ameriških letalcev v drugi svetovni vojni tu pri nas v Sloveniji. Imel sem srečo, Janez član številnih organizacij ameriških vojnih veteranov mi je pri delu pomagal, skupaj z njim sem odkril številne primere, ki bi sicer ostali nepojasnjeni. Od številnih primerov naj omenim samo naslednjega: Dr. Janez Milčinski mi je iz svojega arhiva dal fotografijo ameriškega letalca Hermanna Lipkina, ki je več mesecov ležal v bolnišnici na Rogu. Poškodbu je bila tako huda,

V tej zgradbi je bil sedež Slovenskega izobraževalnega društva VIHAR v Craynu. Posnetek je iz leta 1935.

Ta rožica je zrastla v ameriškem »Kranju«

da so mu amputirali nogo. Več let sem zmanjšal iskal sled za tem pilotom, potem pa sem fotografijo posredoval Janezu Hribarju. Ta je končno našel tega letalca, nato pa ga še obiskal. Kmalu zatem sem prejel iz ZDA tole pismo od Lipkina:

»Gospodje«

»To pismo bom pisal s tiskanimi črkami, da ga boste lažje prebrali. Skoraj ne vem, kje bi začel. Pred dnevi sem prejel pismo od Johna Hribarja, v njem me obvešča, da je prejel iz Jugoslavije slike, na katerih sem menda jaz. Tega nisem mogel verjeti. Saj se ne spominjam dogodka, pri katerem naj bi me fotografirali. Ko sem po telefonu odgovoril Hribarju, da je to najbrž pomota, je John Hribar vztrajal. Dogovorila sva se za srečanje. Danes je primeni. Njegov obisk me je spravil v jok. Ob tej priložnosti in ob pogledu sem se ponovno začel spominjati daljnih dogodkov...«

Tako mi je Janez iz ameriškega Crayna pomagal razrešiti še marsikatero uganko iz druge svetovne vojne. Ima veliko uslug za knjigo »Zbogom Liberty Bell«, ki je pred meseci izšla tu pri nas.

Kmalu po letosnjem obisku v Sloveniji je prispeo na moj naslov že prvo pismo, v katerem so prvi podatki o zgodovini mesteca Crayn v ZDA. V tem pismu mi Janez sporoča, da je v Ameriki še eno mesto s tem imenom in to v državi Minnesota. Obe mesti tako v Pensylvaniji in v Minesotu sta bili nekoč rudarski naselji. Seveda ima Janez predvsem podatke iz mesta Crayn, kjer je bil rojen.

Tako pa izgleda hiša, kjer ima prostore kranjski Vihar — danes.

... slovensko izobraževalno društvo Vihar je organizirano z namenom, da poučuje slovenski in angleški jezik in literaturo v teh jezikih, vzdržuje knjižnico, izobražuje in vodi svoje člane za to, da postanejo dobri člani človeške družbe in dobri ameriški državljan...

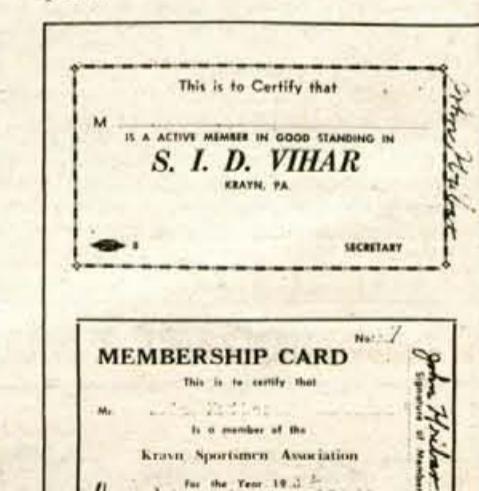
Pravila društva obsegajo 72 točk, v njih med drugimi piše, da so člani polnoletni, dobriga moralnega in človeškega značaja brez ozira na vero. Društvo razpolaga s stanovanji, zemljiščem, dvorano, športnem igrišču, ki so v stiski, itd.

To je 88-letna mama Johna Hribarja (njene imena žal ne vem) ena zadnjih živih prič nastanka in življenga v Craynu. Dve izkaznici Johna Hribarja člena Kranjskega športnega društva in slovenskega izobraževalnega društva VIHAR.

Naš Janez Hribar je ves čas aktivni član tega društva, v mladosti se je uspešno udejstvoval tudi v športu, igral pri orkestru »KRAYN INDIANS«.

Ko se Janez spominja nazaj, so mu ostali v najlepšem nepozabnem spominu večeri, ko so se po trdem delu v jami zbirali zvečer ob koncu tedna v društvenih prostorih in v mislih na Stari kraj, prepevali slovenske pesmi.

Dve izkaznici Johna Hribarja člena Kranjskega športnega društva in slovenskega izobraževalnega društva VIHAR.

Janeza sem v pismu pobral, kako je danes, ali je ostalo še kaj sledi o društvu, kulturne dejavnosti, pa mi je odgovoril, od leta 1984 v novi zemljepisni mapi ni več mesta označenega, kjer je bil Crayn. Janez Hribar je opozoril na to pomanjkljivost svojega poslance, ki mu je obljubil, da bodo ob tisku naslednjega zemljevida to napako popravili.

Janez Hribar mi ob koncu zadnjega pisma sporoča, da je v velikem zadoščenjem zbiral podatke o nastanku in zgodovini mesteca Crayn, saj so bili prebivalci vedno posnovni na ta kraj, ki jih je spominjal na domovino. V Craynu prebiva še vedno njegova 88-letna mama, ki še pozabilo svojega slovenskega jezika, zanima se, kaj se dogaja v starem kraju in prepričan sem, da bo z zadovoljstvom prebrala tudi ta prispevek, ki ji ga bom poslal »čež lužo«.

Edi Šelhaus

Poljanci pomagajo Koširjevih sirotom - pomagajmo še mi!

Dobrodelna akcija za postelje in streho

Pojane, 8. januarja - Vasica Jazbine je vsajena na polico nad Malenskim vrhom v poljanskih hribih. Najpripravnja pot tja gor pelje prek Poljan in Volče. Poleti je Koširjevo družino iz Jazbin doletela hu da nesreča. Oče Matevž, dober, skrben, delavni polkmet, zaposlen v Termiki, se je s traktorjem prevrnil po bregu in pustil za seboj štiri sirote: ženo Štefko s tremi nepreskrbljenimi otroki. Najstarejšemu dečku je šele dvanajst let, hčeri deset, najmlajši ima komaj tri. Štefka, gospodinja na skromni kmetiji, v svoji bolečini ni ostala sama. Možev brat pomaga pri delu, kolikor more, pomagajo tudi sosedje in so rodniki. A kaj je tristo tisočakov pokojnine po ocetu in pol toliko otroških dokladov vsak mesec?

Edini Štefkin zaslužek je od prodaje masla. Pri treh otrocih in nekaj živine ji tudi naprej ne kaže v dolino, v tovarno. Za skromno prehrano pridelajo doma, za vse druge stroške, če omemimo samo šolo pa elektriko pa obleko, ki jih ima štirčlanška družina, denarja klubj navajeni skromnosti zmanjka.

V krajevni organizaciji Rdečega križa Poljane, ki jo vodi Majda Debreljak iz Poljan, so zato začeli dobrodelno akcijo, ki je dosegla vrhunec s srečevalom ob decembrskem krajevnem prazniku. Srečeval so imeli že leto prej, ko so izkupiček namenili za nakup hrane socialno sibkejšim krajanom ter za pomoč rejniški družini.

»Za srečeval so seveda potrebiti dobitki,« pripoveduje Majda Debreljak. »Člani odbora Rdečega križa, ki smo iz različnih vasi, smo rajzali od hiše do hiše in nabirali dobitke. Zbrali smo jih kar 522. Med njimi je bilo največ del domaćih rok, od sank do toplih nogavic. Ljudje so res dobrati, kadar je treba pomagati.

Ljubiteljska reja malih živali

Če imate dobro srece in razume težave Koširjevih iz Jazbin, jim lahko pomagate tudi vi. Denar nakažite na žiro račun krajevne organizacije Rdečega križa Poljane št. 51510-678-94729, kjer ga bodo koristno vnovčili. Imena morebitnih darovalcev bomo objavili v Gorenjskem glas.

Hkrati z dobitki smo nabrali tudi tri milijone dinarjev. V polovici od 1600 gospodinjstev, kolikor jih je v vsej krajevni skupnosti, so darovali za Koširjevo družino. Darila so prišla tudi iz nekaterih podjetij od Žirov do Skofje Loke.*

Ko so bili dobitki zbrani, bilo jih je za polno sobo pri Debreljakovih doma, jih je bilo treba še oštreviti in pripraviti srečke. Naredili so jih 1600, tako da je zadebla vsaka tretja. Na veselici ob krajevnem prazniku so jih prodajali po tri tisočake. Prodali so vse. S srečkami so zaslužili 4,8 milijona dinarjev, dodatnih

1,2 milijona pa še s prodajo jedi in pijač na prireditvi. Torej skušali devet milijonov dinariev!

»Že za Miklavž smo obiskali Koširjeve otroke in jim nesli nekaj sladkarij,« nadaljuje Majda Debreljak. »Takrat smo tudi vprašali mamo Štefko, kaj najbolj potrebujejo. Zdelo se mi je bolje, da z zbranim denarjem sami nekaj kupimo, kot da ga damo Štefki, ki bi ga najbrž hranila, kaj to pomeni za današnjo inflacijo, pa tako veste. Štefka je povedala, da je imel mož namen kupiti za otroke nove postelje. Že ko smo nabrali pol drug milijon dinarjev, smo brž kupili tri jogije, potem pa še les za postelje, ki jih dela mizar iz Poljan.

Mislili smo, da bomo vsa darila predali že za novo leto. Postelje še niso narejene in tako čakamo, da bomo vse hkrati peljali v Jazbine. Kupili smo tudi tople odeje, v Odeji so nam za Koširjeve otroke darovali tri prešite odeje, na pol zastonj smo kupili tudi blago za rjuhe in blazine, ki jih je nato sešila Milica Šubic,

sestra slikarja Iveta. Za 160 tisočakov smo dobili osemnajst rjuh in deset prevlek.

Če bi sli z devetimi milijoni dinarjev v trgovino, bi ves denar porabili samo za postelje in posledno opremo. Tako pa nam je ostalo še 5,5 milijona. Tudi za ta denar sem želela, da nekaj kupimo. Ko smo bili na obisku pri Koširjevih, sem opazila, da je streha zelo slabja, Štefka je potrdila, da mestoma že pušča in da je Matevž govoril, da jo bo treba obnoviti. Tako sem prišla na misel, da bi kupili kritino, les za ostrešje pa bi, kot je potem obljubil Štefkin svak, dobili iz domačega gozda. Žal je denarja za opeko zmanjkal. Prosila sem v Termiki, kjer je nesrečni Matevž delal, da bi pomagali. Res, obljubili so, da bodo pokrili razliko nad 5,5 milijon dinarjev, kolikor bo stala kritina in plačali račun za prevoz.*

S tem da danes sklepamo naš zapis. Mislim, da smo povedali vse. Tisti, ki so v življaju že kaj skusili, bodo vedeli, da je Koširjeva družina res v stiski, drugim se bo morda zgodba zdela premalo solzava. Trkamo torej na srca tistih prvih; če lahko, pomagajte tudi vi. V Rdečem križu v Poljanah znajo stokrat obrniti vsak dinar, tudi vašega bodo. Vsekakor pa bomo o Koširjevih in o dobrodelni akciji še pisali.

H. Jelovčan

trud bogato poplačan. Bolj od uspehov na razstavah je koristno doma pridelano meso, ki pomeni prihranek pri izdatkih za prehrano. »Večina ljudi pri nas gleda na gojitev malih živali kot le na ljubitelsko dejavnost brez pravega pomena, vendar prerašča že v pravo malo gospodarstvo,« ocenjuje predsednik Zveze društev gojitev pasemskeh malih živali Slovenije Anton Žumer iz Kranja in pojasnjuje: »Okrog 4500 članov naše zveze pridelava na leto približno 100 ton kuncnjega mesa. Če dodamo meso perutnine in jajca, meso drugih živali in razne izdelke iz živalskih kož, dobimo družbeno bogastvo, ki bi ga posebej v današnjem slabem gospodarskem položaju težko pogrešali. Glede na tak poimenovanje kaze premalo razumevanja za naše delo.«

»Tudi kranjsko društvo nima kakšne stalne družbene podpore,« nadaljuje predsednica Bizjakova, »e Gorenjski sejem mu zadnji dve leti brezplačno nudi prostor za razstave. Zato je naša dejavnost odvisna zgolj od članarine, prostovoljnega dela članov, prihodka od razstav in občasnih pomoči delovnih organizacij. Vseeno se lahko pohvalimo, da je društvo med uspešnejšimi v slovenski zvezzi. Glede na število članov dobimo največ nagrad na razstavah na evropski razstavi leta 1987 v Beogradu smo s kunci osvojili celo 8 šampionskih priznanj, uspešno pa smo sodelovali tudi na vseh 11 dosedanjih republiških razstavah. To nam daje največ spodbud za nadaljnje delo.«

Tako kot doslej bo društvo tudi letos uresničilo nekatere stalne naloge. Za strokovno izobraževanje članstva bo pomemben ogled večlike razstave pasemskeh živali ob 50-letnici avstrijske zveze gojitev malih živali v bližini Dunaja sredi tega meseca, pozneje pa bodo pripravili več predavanj. Posamezni člani in sodniki bodo sodelovali na razstavah v drugih krajih, društvo pa bo novembra organiziralo v Kranju že peto gorenjsko razstavo. Vsak prvi nedeljski dopoldan v mesecu se bodo člani zbirali na društvenih sestankih v kranjskem društvu upokojencev v Tomšičevi ulici, kamor vabijo tudi druge prijatelje živali.

S. Saje

Od kuncev do perutnine

Nekdaj so kranjski gojitelji malih živali sloveli predvsem zaradi uspešne vzreje pasemske golobov. Danes se ponosajo zlasti s pa-

semškimi kunci, gojijo pa tudi perutnino, koze in druge domače živali ter drobne živalce, kot so hrčki, morski prašički in podobne. Ob

njih po svoje preživljajo prosti čas in se sproščajo po vsakdanjem delu. Res je, da tudi gojitev živali zahteva določeno delo, vendar je

»Povezovanje v društvu ima več namenov,« razlagata predsednica društva Marija Bizjak iz Tupalič in dodaja: »Glavni namen je vzgoja članov v prijateljstvu do živali in spodbujanje reje avtohtonih domačih živali. Gjojiteljem malih živali se gre zahvaliti, da smo v Slovenski ohranili štajersko kokoš, goloba beloglavčka, jezersko-solčavsko in bovško ovco ter še katero žival, ki sicer zginja z naših domačij. Poleg tega v društvu skrbimo za strokovno izobraževanje, saj gojitev pasemskeh živali terja doseganje določenih standardov. Sami prirejamo razstave malih živali, naši člani pa se udeležujejo tudi razstav, ki jih organizirajo reje drugod po domovini in na tujem.*

Vršič je normalno prevozen

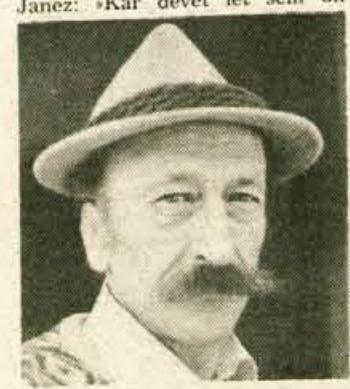
Teloh pod vršičkimi strminami

Kranjska gora, 6. januarja - Silno redko se zgodi, da je januarja Vršič kot visokogorski prelaz, normalno prevozen. Celo najstarejši Kranjskogorci ne pomnijo tako milih zim, brez vzorca snega.

V zadnjih petdesetih letih bi na prste ene roke prešeli tista zime, ki so bile tako skope s snegom, da ne bi bilo snega celo na gorskem prelazu Vršič. Povsem normalno se nam zdi, da pozimi vožnja preko Vršiča ni možna, celo več: planinci in alpinisti dobro vedo za »sibirsko razmere na Vršiču, kjer pozimi navadno ledeno piha, da o nekaj metrov visokih zatemnitih sponih ne govorimo. Na Vršič je bil ponavadi možno priti le s smučmi ali derezami, za promajsko praznike pa so morali vedno in najboljšo in najmočnejšo mehanizacijo, da so sponi prebili najvišje zamete gorskega Vršiča.«

Letos, na dan Treh kraljev, se pravi, 6. januarja, je bilo možno priti na sam vrh prelaza brez zimske avtomobilske opreme, kajti cesta je povsem kopna, vse do vrha. Sem in tja so na cesti le manjše ledene plošče, ki pa ne motijo, saj cesto preko Vršiča vsak drugi dan posipajo. Povsem pa je kopna, kot poleti, na sončno primorsko stran, zato preko Vršiča redno vozijo osebni avtomobili v Kranjsko goro prihajajo predvsem Italijani.

François Mrak, znani kranjskogorski alpinist in gorski reševalec, pravi: »Komajda najstarejši Kranjskogorci pomnijo tako zimo, še posebej pa ne tega, da bi bil Vršič povsem kopen. Najbrž bo na-

Janez Jenko, oskrbnik Koče na Gozdu

Na gorskem prelazu Vršič ni snega, le mrzel veter stalno piha.

novi in lepi, za goste pa skrbim kar sam, saj sem naveden tega dela. Z lepo besedo in prijaznim oskrbnikom Koče na Gozdu, kjer smo prevzel Kočo na Gozdu. Koča je sprejemom ob morebitni gneči gostje radi trenutek počakajo. Nujdim pa vso pijačo in hranjo, v zgornjem nadstropju so lepe sobe s tušem in strniščem ter skupnim ležiščem. Koča je bila odprta vse zimo, gostje pa večinoma pridejo po, iz Kranjske gore, na sprehod. Večinoma je cesta prevozna brez zimske opreme. Sam se spomin...

D. Sedej

Kokrški kmetje imajo probleme z divjadjo

Če že žival nima pameti, naj jo ima vsaj oblast

Kokra, 6. januarja - »Divjad, predvsem jeleni, veliki kot živila, nam vsako leto povzroči precejšnjo škodo v gozdu, sadovnjaku, na njivah, v vrtu... Pa ne le nam, temveč tudi ostalim kokrškim gospodarjem, ki tudi zaradi takšnih nevšečnosti zgubljamo voljo do dela na hribovskih kmetijah,« pravita Francka in Janez Lesjak iz Kokre. »Žival za vse to ni kriva, ker nima človeške pameti in ne ve, kje se lahko pase in kje ne, kaj lahko obzira in česa ne... Kriva je oblast, ki bolj ščiti žival kot kmeta in je tudi pri ocenjevanju škode pripravljena zamizati na eno oko, če že ne kar na obe.«

Lesjakova sta povedala veliko zanimivega iz življenga in dela na hribovski kmetiji, vsaka nujna misel pa se je tako ali drugače dotaknila divjadi. »Sadno dreve je staro in bi ga radi pomladili. Že dvakrat smo posadili nova dreveca, jih visoko ogradili, a obkraj zameni - jeleni so jih obgrizli do golega... Podobno je v gozdu. Macesen, ki pri nas tako dobro uspeva in ima tudi na trgu visoko ceno, nima podmladka. Kar že zraste mlajša, ga kmalu pokonča divjad, zlasti jeleni... Pozimi, ko so v skripcih za krmo, jih lakota prižene celo do kozolca, v neposredno bližino hiše. Se dobro, da ne gredo v hlev,« pravi Janez.

»Čeprav so nam loveci pred leti dali električnega pastirja (brez akumulatorja) in žico, si s tem ne moremo kaj dosti pomagati. Ograja, ki jo vsako leto na novo postavimo okrog njiv, do avgusta še nekako zdrži, potem pa je le menjajoči zrave ovire. Že večkrat nam je pojedla ali pomenila peso, krompir, solato, zeleno živilsko krmilo...« pravi Francka, ki ob vsem tem še najteže razume to, kako so odgovorni gluhi za tovrstne probleme kokrških kmetov. »Ko so jeleni pred dvema letoma uničili pol njive krompirja, pese in nekaj jesenske krmne, si je komisija prišla ogledati škodo šelesje, ko smo že vse, kar je še ostalo, pospravili in njivo preorali. Potem pa so me še zbadali, češ zakaj jih kličem, saj ni bilo nič... Ali drugi primer: ko je divjad pred leti uničila peso na pol njivice, nam je pismonoča prinesel 400 dinar.

Kmetje smo se že odvadili, da bi vsako škodo, ki jo povzroči divjad, prijavljali. Le če gre za večji obseg, obvestimo Kozorogaovega loveca. Pri vsem tem je največji problem, da smo nemocni in da ne vemo več, kam bi se še pritožili. V krajevni skupnosti je bil sestanek, ki so se ga udeležili tudi predstavniki Kozoroga, vendor se po tistem ni nič spremenilo. Loveci so, vsaj pravijo tako, bolj ali manj zavezani rok. Gozdarje skrbijo le škoda v gozdu, ne pa tudi drugod...« pravila Lesjakova.

Njuna jeza in jeza ostalih kokrških kmetov je dokaj opravljena. Že tako je kmetovanje v hribovskem svetu zahtevnejše kot v ravnini, potem pa so tu še težave z divjadom... «Ce oblast ne bo rešila tega in še stevilnih drugih problemov, ki pretresajo hribovsko kmetijstvo, potem bo kmalu dovolj prostora za divjad. Mladi pa tudi niso več pripravljeni delati samo iz neke čustvene navezanosti na zemljo, na domači kraj!« opozarjata Francka in Janez Lesjak.

C. Zaplotnik

Stanko Tomazin, udeleženec kongresa ABTA

»Pot naprej« je v kvaliteti

Kranjska gora, 5. januarja - Med 40 jugoslovanskimi turističnimi delavci se je mednarodnega turističnega kongresa v Izraelu udeležil tudi Stanko Tomazin, vodja prodajne službe v Gorenjskih hotelih v Kranjski gori. Turistov nižja cena niti ne zanima več, hočeta le kvaliteto.

Vse svetovnoznanje turistične agencije in turistična podjetja, ki v svinj kaj veljajo, vsako leto pošljajo svojega delegata na mednarodni in svetovnoznanje turistični kongres, ABTA imenovan. Leta 1987 so ga organizirali v Innsbrucku, lani pa koncu leta pa v Izraelu.

Med 1.500 udeležencami, ki so potovali v Izrael in se seznanili s trendi turističnega gospodarstva in turističnih tokov v naslednjem letu, je bilo tudi 40 jugoslovanskih predstavnikov. Iz Slovenije so se kongresa udeležili predstavniki Kompasa, Riviere Portorož in kranjskogorskogorke Gorenje. Predstavnik Gorenje in delegat kongresa je bil takoj tudi Stanko Tomazin, ki že nekaj let prizadeno in uspešno vodi prodajno službo največje turistične organizacije v Kranjski gori.

»Naše potovanje na mednarodni kongres z ogledom turistične ponudbe Jordanije, Izraela, nam je vsem Jugoslovani pokazalo, kako malo zapričavamo vemo o turističnih tokovih in dogajanjih po svetu. Preveč smo zapričali sami vase in tako premalo obvezeni o tem, kaj se v turizmu po svetu pravljajo,« pravi Stanko Tomazin. »Motto letosnjega mednarodnega kongresa je bil »Pot naprej«, za nova, kvalitetna turistična potovanja. Poudarek je bil dan prav letu 1992 in pripravljenosti turističnih delavcev na nove svetovne gospodarske in politične spremembe. Velja prepričanje, da bodo ljudje za turistična potovanja in za počitnice namenili več denarja, a obenem vztrajno zahtevati kvaliteto. Prav kvaliteta pa je naša šibka točka, kar kažejo tudi reklamacije tujih gostov pri njihovih agencijah. Tur

TEMA
TEDNA

Skrije naj se, kdor se more

Medtem ko so nas štirideset let strašili s strokovnostjo avto-
ritet in njihovimi zaslugami iz preteklosti, zdaj prihajajo na dan
drugi bavbavi: lakomnost, pozrečnost, napuh jugo - partijske
oblasti, ki si je svoje Neume gradila po celi Jugovini. Ta klepto-
kracija, ki ima v Vojvodini, v Makedoniji, Črni gori in kaj več kje
še sestnadstropne(!) vile, se je ob vsesplošnem zanimanjem javno-
sti užaloščeno potuhnila. Vojvodinska še iz vil nikamor več ne
hodi, kar v sobanah čuka in kuha mulo: kje so zlati dobrí časi, ko
smo sočustvovali z njimi, ker so morali ukazovati, oni pa z nami,
ker smo morali ubogati! Častna izjema v tem morečem in muko-
trpnem malodusju je le neki sarajevski funkcionar, ki je divje
nadrlj novinarja: »Kaj pa te briga moja vila! Kje, odkod in zakaj
stoji - to bom povedal izključno in le samo mojemu CK. Če me
soveda vprašal!«

Zdaj, ko smo se končno nehali hlapčevsko udinjati tiraniji in
ko demokracija veselo jaha belega vrance, tudi ti žalostni mul-
kuhišči še kako občutijo, da v demokratični družbi ni bolj neusmijljene diktature, kot je javno mnenje. Vsak že zlobno in nevoščljivo
sodi, pozablja pa na plemenita in junaška dejanja odstavljenih
kadrov, ki so z dušo in srčem še danes prepričani, da so dobro delali... In da jih nihče več ne more poklicati na odgovor-
nost.

V času elektrifikacije in industrializacije so ti nekdanji komisarčki v stilu pravega lumpenproletariata nacionalizirali vse
imjetje premožnih, zasedli stolčke, država pa je ven in ven subvenzionirala gospodarske polomije, ki so si jih izmišljali. Sami
pa so neustavljivo bogateli, zavarovani s trdnjavami ideoloških
laž, nestrnega partijskega dogmatizma in sprenevedanja.

Kaj je pisal Slovenski narod, 22. januarja 1869

Šaliti se z našim jezikom

Enakopravnost narodov je začela meso in kri postajati; paragraf 19, že odveč zmeren le mrtvemu stati na potrepljivem pa-
pirju, pričel se je tudi on dramati, buditi, stajati ter prebujen in oži-
vilen hoče dejansko stopiti med slovensko ljudstvo. Le čujte in str-
mite!

Pretečene dni dobi tukajšnji župniški urad od okrajnega pred-
stojništva v Kranji blankete natisnjene v nemškem in laškem jezi-
ku, na katere naj se župnik podviza zapisati sprememb v ljudstvu.
Ali se ne pravi to, uradno šaliti se s poštenim slovenskim ljudstvom
in z njegovim jezikom? Slovenski poslanci zapomnite si to, da se ne
boste pregoreče potegovali za paraf 19 - ga že imamo na potre-
pljivem papirju.

Gorenjec, 23. januarja 1900

Mali oglas

Mlad gospod, bogat trgovec v bližnjem slovenskem trgu s pre-
cejšnjim premoženjem išče si zale neveste. Ona naj ima vsaj nekaj
gotovine, mora biti izobražena ter znati dobro kuhati in gospodinjiti.
Gospodične imajo prednost. Jamči se stroga tajnost. Resne ponudbe
s sliko je poslati pod Resen gospod na upravnino Gorenca v Kra-
nju.

Miloš Likar

Dahnili so da:

V Kranju: Alenka Peternej in Boris Sintič z Golniku; Polonca Kržišnik in Marijan Weisseisen z Visokega; Marjan Očko in Tomaž Rozman z Britofa; Andreja Pavlič in Roman Mali iz Šenčurja; Helena Udir in Peter Demšar z Rudnega; Sonja Zorec in Janez Sajovic iz Lazu; Metka Jošt in Ivan Srečnik iz Kranja; Danica Luskovec in Ernest Božnar iz Šenčurja; Ana Bohinc in Ervin Tratnik iz Cerkelj; Anica Simunkovič in Miroslav Grkovič iz Hoteča; Olga Čebašek in Franci Molj iz Vogelj; Jana Zalokar in Andrej Šumič iz Lesc; Marjetka Kopac in Peter Zupin iz Šenčurja; Suzana Markoja in Igor Grašič s Kokre; Marija Šter in Rajko Kne iz Praprotne police; Sonja Marija Mohorič Robida in Štefan Robida iz Zgornjih Bitenj; Saša Marinšek Škof in Jurij Marinšek iz Ljubljane.
Čestitamo!

Male gorenjske vasi

Studenčice

Piše: D. Dolenc

Studenčice nimajo več pravega imena

Kako lepo slovensko ime: Studenčice! Tu ne more biti dvoma: vas je dobila svoje ime po studenčicah, ki so vreli na dan tu ob vznožju Stola. Studenčice so malo skrita vasica med gorenjsko cesto in vasmim pod Stolom. Ena od poti, ki vodijo do nje, se odcepí ob ceste Lesce - Begunje, vendar smerokaza tu ni, zanje ti morajo povedati domačini, in potem najdeš Studenčice onstran Hraša in malega hribčka, ki zakriva vasico z 28 hišami in 96 prebivalci. Pri Martnaču smo jih šteli. Z Martnačovim atom in mladimi vred in upam, da se nismo nič zmotili. Bila so leta, ko so imele male Studenčice veliko več prebivalcev. Tako jih je bilo leta 1869 kar 130, potem pa se je število postopoma nižalo, takoj da so jih leta 1931 našeli le še 85, 1946 le še 80, od takrat pa število spet počasi narašča. Z novimi hišami seveda, včasih pa je bilo pri posameznih hišah veliko otrok. Pri Muleju, tik pod klančkom, kjer je bila včasih

Studenčice so lepa vasica ob vznožju Stola, s slovito cerkvico sv. Florjana.

največja kmetija v Studenčicah, jih je bilo 13. Prve podatke o vascici mi je dal Valentin Mulej, Žbat. Veliko Mulejev je tu, pa vendar, pravijo, si niso nič v sorodu. O grabnu, ki vaščane najbolj moti, o pašnikih onkraj gorenjske ceste in proge, ki so jih morali odpraviti občini za razsiritev igrišča za golf, sva spregovorila. Studenčice so doble ime po studenčici, ki je vrel na dan na robu vasi

Pašniki so šli za golf

Pašnike so imeli vsa leta na drugi strani ceste in železnicne. Vsako jutro, še nekaj let po vojni, so pastirji gnali živino tja čez, potem ko se je povečal promet na gorenjski cesti, pa je bilo prenevorno in so morali prenehati. Zdaj pasejo le okrog hiš, z električnimi pastirji. Sicer pa se je tudi tu kmetovanje danes spremenilo in se ukvarjajo le še z živinorejo. Ne sejejo več vseh kultur kot prej - še prva leta po vojni so sejali tudi lan - zdaj tudi žita ne več, največ je na nihovih njivah silašne koruze. Sicer pa je tu slaba zemlja, močno je treba gnojiti, da dobro rodi. Kjer dobro gnojijo, kosišo po trikrat, sicer le dvakrat. Zemlja pa je zaščitena, le malo je prostih parcel, kjer bodo še lahko zrasle hiše. Vendar, se pojazi Žbat, zaščiten je, dokler je, ko pa se na občini nekaj spomnijo, pa ni več zaščitena, in bodo s tako ali drugačno gradnjo šli čez najlepšo kmetovo zemljo.

Sv. Florjan je bil velik svetnik

Studenčice spadajo pod krajevno skupnost Lescce, skupaj s sedanjimi Hrašami. Včasih je bila to povsem kmečka vasica, danes kmetujejo le še pri 14 hišah, za največje kmete pa veljajo

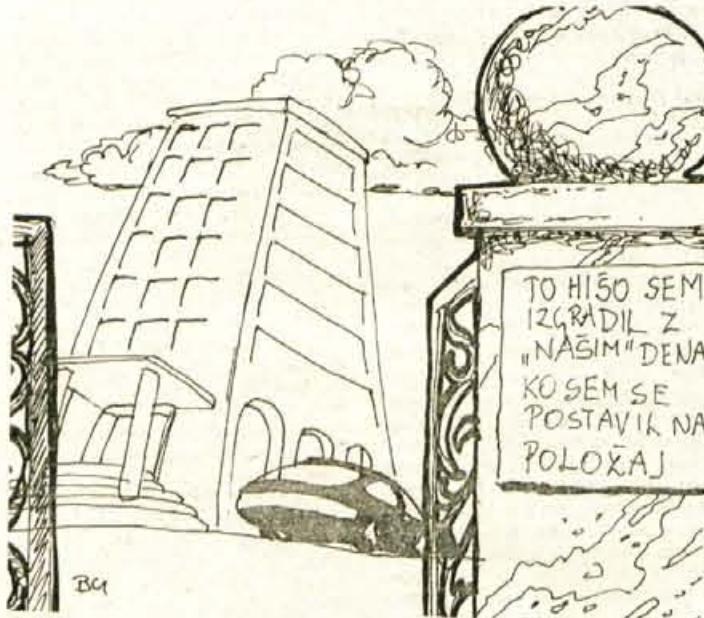
Male bogove, ki pozabljeno smrkajo v svojih gradovih, bo kvečjemu doletela kakšna tovariska partitska kritika, kaj več pa se zanesljivo ne bo zgordilo. V družbi, kjer mrgoli separatistov, iredentistov, avtonomašev, v družbi, kjer se narod s štrajki bojuje za košček kruha, cveti totalna anarhija. Saj: če bi korupcijski klopčič skupaj z vsemi privilegi začeli zares odvijati, smo brž tudi pri kakšnem občinskem funkcionarju in njegovi parcevi. Za-
krijmo, kar se da in skrijmo se, kdor se more!

Narod smo zadovoljivo dolgo poneumljali, zastraševali z vragi vseh vrst, ga trapili s samoupravljanjem, ga tozovsko delili in samozavestno vladali. Zdaj je lumperaja in samoupravne vleke za nos konec. Ko so, denimo, železničarskim strajkačem zanalači odvzeli vse samoupravne telefonske linije, so pa trmiasto telefoni-
rali iz stanovanj. In se že železničarsko vodstvo hudilano čudi, da na pragu 21. stoletja lahko telefonirajo tudi od drugod! In se železničarsko vodstvo še kar naprej tudi čudi, zakaj ga raja na tihih ne mara.

Železničarji pa jih v obupu prosijo, naj že enkrat nehajo s samoupravljanjem barhajo:

Kadar namreč vlak samo pretegne z železniške postaje, iz Sežane, Postojne ali z Jesenic, V NEKAJ METRIH prevozi kar SEDEM (!) tozdov! Mašinci vlaka, v slovo veselo maha tozd posta-
jačačništvo, tozd prometniki, tozd pregledniki, tozd vleka, tozd premikači, tozd vzdrževalci, tozd kantina... In si mašinja misli: »Samoupravljanje je pa res ena živiljenjska stvar, sama olika ga je, ču, ču, ču...«

D. Sedej

ČVEK

Prihaja nova gospodinja

desetih vnukov in tudi njen ljubljenček, španjel Mih, se bo po Beli hiši lahko svobodno sprejal...

Ameriška invazija na francoski TV

Francoski kulturni minister je izjavil, da se čuti prav ponižanje, ker se na vseh šestih kanalih francoske televizije neprestano vrtijo zgolj ameriške serije. V intervjuju je izjavil, da bo resno zahteval od urednikov, da se pojavi več francoskega kulturnega programa in več evropskih serij. Poudaril je: »Delajte vendar svoj posel, udarite pečat francoske kulture!«

Glasba

Metal na Gorenjskem

Heavy metal ima tudi na Gorenjskem vedno več poslušalcev. Prva skupina, ki se je uveljavila s to zvrstjo glasbe je bila Pomaranča, danes pa ta stil gojijo Heavy Company z Jesenic, Rokovnjači iz Železnikov in skupina iz Žirov.

Sedaj, ko je heavy metal postal hitrejši in agresivnejši, se je tudi pri nas pojavilo nekaj skupin, ki so se opredelile za nekompromissen speed, trash in black metal. Značilna predstavnica sta skupini Sarcastm iz Škofje Loke in Turbo iz Kranja, delujejo pa tudi novejše skupine: Come over z Jesenic in Nevrotik iz Radovljice.

Koncert skupine Sarcastm, ki je ena najboljših, si lahko ogledate v četrtek, 12. januarja, v delavskem domu v Kranju. Skupino, ki obstaja že dve leti, sestavljajo: Sandi Dolinar (bars kitara), Aleš Blaznik (kitara), Matjaž Kacin (bobni), Pačo Čehič (vokal), Matjaž Hudobivnik (kitara). Fantje so lani pridno vadili, v studiu Boruta Činča so naredili posnetke, z nekaj koncerti so se po Sloveniji predstavili občinstvu, v Kranju pa bodo nastopili s preskupinama Krom iz Ljubljane in Game over z Jesenic.

PRIJAZEN NASMEH

gorenjski SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

TADEJA KOROŠEC

Povsem po naključju smo na srečanju Kompasovih turističnih delavcev v pogovoru Kompasovih direktorjev in vodnikov hotelov slišali naslednjo pojavilo: »Verjetno je med vsemi Kompasovimi gostinskim delavkami Tadeja Korošeca iz kranjskogorjskega Kompara ena naj sposobnejših in najbolj uglašenih natakaric. Radi bi jo povabili na vse sprejemne in protokolarni srečanja, kajti Koroševa resnično zna postreči.«

Tadejo smo poiskali in bila je vesela pohvale, čeprav nas je pozneje v pogovoru kar malo prenenetila. Poznamo jo kot odlično pevko, ki je v blejskem hotelu Golf pela pri Tržičih, potem pa nenadoma utihnila. Zakaj?

»Tako je pač naneslo, pravi Tadeja, »res sem se tedaj mislila posvetiti petju, celo na snemanje so me povabili. A iz vsega ni bilo nič, ostala sem pač v gostinstvu, zdaj že deset let pri Kompu.«

Tadeje bi bil res vesel vsak hotel, kajti za točilnim pultom in za mizami je odlična; a Tadeja, čeprav nadve sposobna in vedno prijazna, svojega poklica ne jemlje tako poetično, kot bi se nam morda zdelo.

»Res je, da spoznaš veliko ljudi in da sčasoma goste dobro pozaščiš ter ločiš prijazne od manj vlijednih, a delo je posebej za

ženske, ki imajo otroke, izredno naporno. Medtem ko delaš po ves dan ali noč, so otroci doma sami, težave so z avtobusom in prevozi, tako da je tudi veliko nevšečnosti. V tem paklicu sem res čisto po naključju, zato me kar malo preseneča, da me hvalijo. Drugače pa mislim, da so najboljši domači gostje; tudi Nemci in Holandci so odprt in veseli ljudje, enako Italijani, medtem ko so Angleži zelo vlijedni in uglašeni. V Kompasovem hotelu pa kljub vsemu izredno rada delam, saj se sodelavci dobro razumemo in vsi skupaj pač poskušamo doseči, da so gostje in da se radi vračajo.«

D. Sedej

Flis, Koman, Bavančnik in Žbat. Vsi ostali imajo le po nekaj glav živine. Edini čisti kmet je Flis. Da so bili tu že nekaj umni, na prednji gospodarji doma, priča podatek, da so vodovod napeljali že leta 1909, elektriko pa leta 1919. Pred kakšnimi dvanaestimi leti so v vasi uredili tudi kanalizacijo. Le telefonov ne dobe in ne dobe. Pa tako hudo ga potrebujejo. Ko bi dobili vsaj enega javnega, vsaj v sosednjih Hrašah, pa bili zadovoljni. Tako pa je najbližji telefon šele v Lescach. V Lescah je šola za njihove otroke, tam je trgovina, pošta, gostilna. Gasilce imajo v Smokuču in v Hlebcu, v cerkev hodijo v Lescce ali na Breznicu, mleko kmetij oddajajo v Hraše. Imajo sicer cerkev, lepo cerkev sv. Florjana, a tu je trikrat na leto maša. Za sv. Florjana, Rokova in »poljska« maša, ko so ljudje prosili za dobro letino. Za sv. Florjana je bila svoje čase v Studenčicah tudi velika procesija. Vaščani so šli z banderami najprej naproti procesijam, ki so prihajale iz Radovljice, z brezniške in begunške smeri, mi pripoveduje 83-letni Martinačev ata. Takrat je bil v vasi semajni dan, po osem stojnic so postavili pred cerkvijo. Največ se je prodalo lectovih src, otroških igrali, bonbonov, Bavančnikov Francelj, ki je bil za hlapca pri Olipu v Lescach in kovač Lah

Graben, kjer je včasih tekel studenec, je danes poln gnojevke, ki prihaja s kmetijskega posestva v Poljčah in ljudem v Studenčicah gremi živiljenje. Foto: D. D.

pa sta točila pivo in vino. Semenj na sv. Florjana je bil vedno pravo doživetje za ta konec Gorenjske. Ko je leta 1654 gorenja Radovljica, so v spomin na ta strašni dan in v pripršnjo sv. Florjanu, z eno od teh procesij Radovljčani prinesli v Studenčice veliko sliko gorečega Radovljice. Prav zdaj jo obnavljajo.

Prometnovarnostna akcija "minus deset"

Se bo suhoparni matematični izračun izšel?

Kranj, 6. januarja - Po zgledu sosednih in drugih evropskih držav smo tudi v Sloveniji z novim letom začeli akcijo "minus deset", s katero naj bi letos v primerjavi s povprečjem zadnjih treh let število prometnih nesreč z najhujšimi posledicami (z mrtvimi in s poškodovanimi) zmanjšali za deset odstotkov, potem pa še vsako naslednje leto v primerjavi s prejšnjim za enak odstotek - vse do leta 1992, ko naj bi se tudi po prometni varnosti že vsaj malo približali državam, ki so zdaj že daleč pred nami. Na Gorenjskem, kjer je bilo v zadnjih treh letih povprečno 382 prometnih nesreč z mrtvimi in poškodovanimi (upoštevane niso nesreče na magistralni in avtomobilski cesti), naj bi jih bilo po letos zastavljenem cilju le 343.

Se bo suhoparni matematični izračun izšel, bomo čez leto dni lahko poročali o uspešnosti akcije, se bo število najhujših prometnih nesreč letos dejansko zmanjšalo za deset odstotkov - to je le nekaj vprašanje, ki se nam zastavlja na začetku izvajanja vseslovenskega programa za izboljšanje prometne varnosti. Natančno bomo lahko narje odgovorili šele čez leto dni, že zdaj pa je mogoče reči, da bo učinkovitost akcije, ki jo vodi republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v sodelovanju z občinskimi, odvisna od številnih "če-jev". Prvo, kar preseneča, je razmeroma slaba obveščenost ljudi in še zlasti voznikov o namenu akcije. Ko smo v petek pet naključno izbranih voznikov vprašali, ali so že slišali za akcijo "minus deset", je le eden (in še to poklicni voznik škofojeloškega Tehnika) odgovoril pritrailno, vsi ostali pa za akcijo niso vedeli. Drugo: samo z znakom akcije, ki naj bi ga napolnil na javna mesta (pošte, banke, trgovine, avtobusne postaje, šole...) in ga natisnili na dopise, ne bomo spodbudili ljudi k razmišljaju o lastnem obnašanju na cesti, če jim ne bomo hrkati ponudili tudi pomembnih vsebinskih sporočil. V sosedni Avstriji sta, na primer, imela izjemno odmerv film, od katerih je eden nazorno prikazoval učinke varnostnega pasu pri trčenju vozila v steno z različnimi hitrostmi, drugi pa "mrtvo vas" - enotlene posledice prometnih nesreč. Tretjič: samo lepo napisani programi ne bodo vplivali na izboljšanje prometne varnosti, če za to bomo namenili tudi dodatna denarja. Koliko je samo na Gorenjskem "črni točki", ki bi jih bilo treba odpraviti? Koliko cest je v slabem stanju, koliko prehodov za pešce brez dodatne osvetlitve, koliko cest brez oznak? Četrčtič: prometna vzgoja je razmeroma dobro organizirana v vrtcih in osnovnih šolah, na srednjih pa je zelo malo, čeprav je to obdobje, ko mladi prvič se dejo na motorno kolo, za krmilo avtomobila... Petič: akcijo bodo morali spremijati tudi ukrepni drugih služb in organov. Zdravstvene organizacije bodo morale posodobiti reševalno službo, dosledno upoštevati merila pri izdajanju zdravstvenih razlogov niso več sposobni za varno vožnjo (epileptiki, alkoholički, diabetiki...). V zavarovalništvu naj bi izpla-

Lado Zakotnik od Sv. Duh: "Za akcijo "minus deset" se ni sem slišal in tudi na cesti ni videti, da bi ljudje zaradi tega vozili previdnejše. Če bo na koncu število nesreč res manjše kot v prejšnjih letih. Ker je alkohol med najpomembnejšimi razlogi za nesreče, bi morali stopiti na prste predvsem tistim, ki vožijo vinjeni."

Milenko Arnežek iz Kranja: "Prometne varnosti ne moremo ločevati od splošnih gospodarskih in družbenih razmer. Dokler bodo te slave, bomo tudi po prometni varnosti med najslabšimi v Evropi. Ker premalo vlagamo v gradnjo in obnovo cest, v razvijanje sodobnih varnih vozil in ker namenjamo tudi premalo pozornosti prometni vzgoji, malo verjamem v uspešnost akcije."

Boštjan Camlek iz Škofje Loka: "Prometna varnost je v prvi vrsti odvisna od voznikov, kolega, pešcev in drugih udeležencev v prometu, vendar so enako pomembne tudi ceste. Samo v Škofji Loki bi bili potrebni semafori na dveh križiščih: pri bencinski črpalki in na Trati. Ker ni parkiriš, puščajo vozniki avtomobile na pločnikih, na vozišču."

Alojz Filipič iz Škofje Loka: "Za akcijo "minus deset" se ni sem slišal in tudi malo verjamem, da bi bilo po koncu leta število nesreč manjše kot v prejšnjih letih. Ker je alkohol med najpomembnejšimi razlogi za nesreče, bi morali stopiti na prste predvsem tistim, ki vožijo vinjeni."

Stane Dolenc s Praprotna: "O akciji "minus deset" sem nekaj slišal, vendar se mi zdi, da prometne varnosti ne bomo izboljšali, če ne bomo izboljšali tudi cest. Veliko se vozim po Selški dolini, cesta je slaba in nevarna. Sicer pa: vsega niso krive le ceste. Nekaterim se tudi zelo mudi. Na Praprotnem je omejitev hitrosti 60 kilometrov na uro, vendar pa večina vozi hitreje."

In nenazadnje: akcija je lahko le začetek drugačnega razmišljanja in ravnanja, medtem ko so za korenite spremembe (balkanske) miselnosti in obnašanja potrebna leta in desetletja.

C. Zaplotnik

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Rompompom še ne gremo domov

Tomažu se ni nič kaj mudilo s hišne zabave. Ko pa je slednjicu zazahal jeklenega konjčka, ga je na poti domov močno za-

našalo. Videl je dve cesti, zavil na napačno in se zavalil z mopeda tik pred obratom ikosa v Struževem. Tamkajšnji vratar je poklical milico, da so vremu ponočnjaku pomagali na majavi nogi, karamboliran moped pa shranil.

NA SONČNI STRANI ALP

Sava kmalu ne bo več obarvana

Kranj, 6. januarja - Prebivalci Kranja že dolgo zmajajojo z glavami, kadar opazijo v reki Savi pod tovarno Tekstilindus močno obarvano vodo. Nekateri celo kličejo občinski center za obveščanje in sprašujejo za vzroke onesnaževanja. V Tekstilindusu, kjer so lani priključili odpadno vodo iz tamkajšnje tiskarne na kranjsko čistilno napravo, strokovnjaki pojasnjujejo, da bodo že letošnjo pomlad uresničili idejni projekt za celotno čiščenje odpadnih voda.

Prebujanje ekološke zavesti v tovarni Tekstilindus sega že skoraj desetletje nazaj, ko so začeli razmišljati o čistješem načinu kurjave. Pred sedmimi leti so namesto mazuta začeli uporabljati plin, s čimer so zmanjšali onesnaževanje zraka. Že leta 1983 so se začeli pripravljati tudi na čiščenje odpadnih voda iz tovarne. Sprva so sicer predvidevali, da bodo morali sami poskrbeti za mehansko in kemično čiščenje teh voda, z izgradnjo kranjske čistilne naprave pa je ta problem odpadel. Tako že od lani odteka v čistilno napravo okrog 1400 kubičnih metrov odpadnih voda iz njihove tiskarne vsak dan. Žal mora Sava dnevno pogolniti še okrog 1600 kubičnih metrov neočiščenih odpadov iz drugih proizvodnih enot v obratu I., odpadne vode iz barvarne preje v obratu II in ostanke kurjave iz tamkajšnje kalorične centrale.

V Tekstilindusu se bodo lotili preureditive tehnološkega procesa, po kateri bodo vsi kemijski postopki zgoščeni, kot naglaša tehnični direktor Jošt Bajzelj, v obratu na Gorenji Savi. Idejni projekt za čiščenje odpadnih voda imajo že pripravljen, še te morači pričakujemo od Projektnatega podjetja v Kranju izvedbeni projekt za povezavo šestih odstotkov iz tovarne in priključitev na čistilno napravo, spomladti pa bodo opravili vsa gradbena dela. Tudi delavci v tovarni, posebej člani ribiških družin, se zavedajo nujnosti, za čim prejšnje prenehanje onesnaževanja Save. Sedaj namreč odteka vanjo poleg ostankov nenevarnih barvil tudi precej alkalskih snovi, kar ni koristno niti za življene v reki niti za uporabo Save za pitno vodo.

V Tekstilindusu torej obljubljajo, da bo Sava letos dobila pod njihovo tovarno spet pravo barvo. Razen tega nameravajo preurediti sedanjeno kalorično centralo in izkoristiti paro iz toplovodnega kotla za proizvodnjo energije, s čimer bodo spuščali manj konzenzirane pare v reko.

NESREČE

Z motorko branil vstop miličniku

Bled, 3. januarja - Zadnji praznični dan je Blejec klical milico, ker je za zaprtimi vrati razgrajal njegov nečak. Tudi milični ni hotel odpreti, pač pa jim je v vratilnim strojem branil vstop. Stranska vrata je zaslonil s stolom, vendar so kljub temu vdrl, vendar jim je s prizgano motorno žago preprecil vstop. Slednjič so nasilneža obvladali s plinom in ga omamlijenega odpeljali v psihiatricko bolnišnico.

Žerjav v okvari

Jesenice, 4. januarja - Med dviganjem ponvice s 85 tonami jekla je v Jeklarni II jesenische Železarne nenašoma popustila jeklena vrv mostnega žerjava, ker se je nenašoma odlomil zob med reduktorjem in navjalnim bobnom. Zaradi tega je ponova padla v vakuumsko komoro in »sarza« je bila uničena. Zaradi

Posebneži

Jugoslovani smo zelo radi nekaj posebnega. Da je to res, dokazujejo primeri iz naše politike, gospodarstva, znanosti in tudi z drugih področij. Do nedavnega, ko smo se še lahko hvalili z gospodarsko močjo in politično izvirnostjo, smo prav vse stavili na lastna pota in smeri in bili dokaj zadržani do evropskih izkušenj, predvsem tistih, ki so se "rojevale" v zahodnem, kapitalističnem svetu. Zdaj že priznavamo nekatere napake, napačne smeri, prazne korake, zgrešena pota in zdaj tudi v večjo pozornostjo spremljamo evropska dogajanja in se prilagajamo zahtevam, smerem, standardom in normativom sodobnega sveta.

Nekaj pa ob vsem tem vendarle preseneča. Ker prometna ureditev v posameznih državah ni odvisna od političnega in gospodarskega sistema, ampak je (naj bi bila) vsaj v glavnih delih enota po vsem svetu, bi pričakovali, da se Jugoslavija vsaj po prometni ureditvi in razlagi prometnih predpisov in pravil ne razlikuje od ostalih držav. Upanje, da je tako in da med republikami in Jugoslavijo ter med Jugoslavijo in ostalimi državami ni razlik, se nam je izjavljalo pred kratkim, ko smo prejeli novo razlagu desnega pravila, ki sta jo na osnovi razlage zveznega komiteja za promet in zvezne pripravila oddelek za varnost prometa in uprava milice RSZN Slovenia. Vzgojno-izobraževalne ustanove iz Slovenije, še zlasti avtosole, so namreč v preteklosti razlagale pravila o prednosti vozil v križiščih nekoliko drugače kot v nekaterih drugih jugoslovenskih republikah in tudi drugače kot v ostalih evropskih državah. Ker slovenski (jugoslovenski) vozniki vse več potujejo v druge republike ali se vozijo po cestah v Evropi, naj bi bilo letosno leto prelomno in naj bi odpravili slovensko (jugoslovensko) posebnost pri razlagi desnega pravila. Ker gre kar za precejšnje spremembe, bi bilo zanimivo zvedeti, kdo bo krov, ko se bosta v križišču "udarila" pripadnika stare in stare zakone. Kazensko bo pripadnik stare razlage, ker lani spremenjeni zakon o temeljih varnosti cestnega prometa utemeljuje novo, evropsko razлагu - kdo pa bo moralno?

C. Zaplotnik

Na cesti vsakdo počne, kar hoče

Strogo določen red, ki velja v cestnem prometu, zahteva brezognjo spoštovanje. Žal tudi tod disciplina močno peša, kar ni brez posledic. Od leta 1985 namreč rastejo številke, ki govore o prometnih nesrečah, ranjenih, mrtvih...

Vse kaže, da nas je hiter razvoj prometa zalobil nepripravljene, zato tudi nismo kos njegovim slabim stranem. Po imenu nevrednih cestah se prevzamo s častitljivo starimi avtomobili, z že prislovčnimi balkanskimi manirami pa obvladujemo tudi cestno-prometne zakonitosti. Naraščajoča nedisciplina pa je deloma najbrž tudi odraz siceršnje krize vrednot, morale in zavesti. Na cesti že vsakodnečno, kar hoče, ne meneč se za grozče kazni (žal jim inflacija sproti krha ostrino) ne za krvave posledice. Tisti, ki imajo stalno opraviti z varnostjo cestnega prometa, sicer sodijo, da z golj kazni ne pomagajo prida k večji prometni kulturi, temveč prisegajo na vzgojo, poučevanje, prijetljivo prepričevanje. Gore pripajevajo se bile z popisane s pozivki k razumemu ravnanju na cesti, zdaj pa se dobronomernimi akcijami pridružuje še ena, slovita Akcija minus 10, za toliko naj bi namreč v letu dni zmanjšali število nesreč na naših cestah.

Gorenjske so zadnja štiri leta na žalost zelo krvave. Krivulja, ki prikazuje tragično dogajanje na lokalnih, regionalnih, magistrinalnih cestah, se iz leta v leto strmo vzpenja. Predlani se je na Gorenjskem zgolj 523 prometnih nesreč, 82 ljudi je v njih izgubilo življenje. Lani je bilo 529 nesreč, pred nekaj dnevi pa je na posledicami nezgode, ki se je primerila pred novim letom, umrla 53. žrtev.

Gre za ljudi, za življenta, za zdravje, za česar bi se lahko bolj zavedali tudi ljudje, ki so akcijo zoper nesreče poimenovali tako suhoparno in nečloveško), gre pa tudi za to, da nas prometne nesreče drago stanejo. Koliko, tega kljub današnjemu tržnemu umevanju stvarnosti še niso natančno izračunali kot so to storili v nekaterih zahodnoevropskih državah, kjer ima tudi človeško življenje ceno v dobesednem pomenu. Pač pa je znano, da so nas razbita pločevina, invalidnine, pokojnine, izgubljene naložbe v izobrazbo, delovno mesto, standard v nesreči izgubljenih ljudi, veljni okoli 200 milijard. Če nas že človeško življenje, užaloščeni svojci, invalidnost in podobne usode ne ganejo dovolj, potem naj nas streznijo tudi astronomski zneski, ki jih poženemo z nerazumnim ravnanjem na cesti.

D. Ž.

Miličnik Branko Plesničar

Mirno kljub meji, visokogorju in karavanškemu gradbišču

Jesenice, 6. januarja - Državna meja, visokogorje, zadnjih nekaj let pa še veliko gradbišče Karavanškega predora zastavljajo miličniku Branku Plesničarju v varnostnem okolisu Mojstrana, Planina pod Golico in Hrušica vrsto zahtevnih, ne vselej klasičnih policijskih nalog.

galna prehodna mesta, kjer živijo v beli svet Vzhodnoevropejci, Turki, Libanoni. Domačini, s katerimi je miličnik v stalnem stiku, so se že navadili obveščati o puščenih avtomobilih, in sumljivih neznanilih. Tod je tudi karavanški železniški predor, kjer pisana mednarodna druščina kljub nevarnosti beži čez mejo. Značilno za ta del obmejnega sveta pa je tudi (legalno) gorski prehodno mesto Kepa, kjer prehajajo moje planinci, lovci, gozdarji. Za zdaj je še edino v tem okolišu, kmalu pa se mu utegne pridružiti še Golica.

Pred nekaj leti se je tem značilnostom pridružilo še gradbišče Karavanškega predora.

Ko se se pripravljajo na gradnjo, nas je skrbelo, kakšne težave bomo imeli, pravi Branko Plesničar. »Vendar jih ni bilo, kar je nedvomno zasluga nihovih zglednih organiziranosti in discipline. Kaznivih dejanj skoraj ni bilo, kršitve redke, glede na nevarnost dela in sestavlja tudi pa tudi ne veliko nesreč. V dveh letih se je zgodila ena smrtna nesreča in še dve sta bili hujši. Ko bo letos to garnitura delavcev končala v predoru, se bo gradbišče selilo v dolino, na cesto. Tam pa tudi miličniki pričakujemo več težav.«

D. Ž. Žlebir

ureja CVETO ZAPLOTNIK

S. Saje

Novoletna smučarska skakalna turneja štirih skakalnic

Laakonenu turneja – Tepeš enajsti

Kranj, 8. januarja – V Bischofshofnu se je končala sedemintrideseta smučarska skakalna turneja štirih skakalnic. Vsi najboljši skakalci sveta so si na tej turneji nabirali tudi točke svetovnega pokala. Skupni zmagovalec je Finec Laakonen, od osmerice naših pa je v tej razvrsttvitvi Miran Tepeš enajsti.

Že stari Latinci so dobro vedeli, da je pot do zvezde največkrat surova in negotova. O tem pogosto razmišljajo tudi vrhunski športniki v vseh športnih panogah. Tako seveda razmišljajo tudi tisti, ki nastopajo na vsakoletni Intersport turneji štirih skakalnic. Tu tekmovalcakujejo v zvezde, če je zmagovalec in v ospredju in te potlačijo v dno, če ti niti ena tekma ne uspe.

To se dogaja na turneji že sedemintrideset let. Od samega začetka do danes. Ne vemo, o čem razmišljajo smučarski skakalci v nočeh pred tekmo. Morda, kako mu bo uspelo skočiti. V idealnem slogu, v idealnem telemarku pri doskoku in seveda do idealne dolžine. Vendar se jim tako razmišljajte prevečkrat razblini. Ne ujamajo pravega odriva na mizah in to je skok, ki ne pelje v visoke uvrstite. Niti ne v finalno serijo, med petdeset, ki se bodo v drugem skoku potegovali za najboljša mesta in točke svetovnega pokala. Tako je tudi na novoletni skakalni turneji. Začne se v Oberstdorfu, se nadaljuje v Garmischu, nato je na vrsti Innsbruck, zadnja tekma pa je vedno 6. januarja v Bischofshofnu. Skupni zmagovalec štirih skakalnic, ki je vsaka težja in različna od druge, je tokrat Finec Laakonen. Za skupno zmago turneje je prehitel rojaka Nykänenja in Nemca Wiessfloga. Od naše osmicerice skakalcev se je najbolje uvrstil Miran Tepeš, ki je enajsti, triindvajseti je Janez Debelak, triindvajseti Ulaga in Matjaž Debelak, dvanajstindvajseti Matjaž Zupan, sedemindvajseti je Primož Kopač, triindvajseti Rajko Lotrič in devetindvajseti Janez Štirn. Vseh osem je skakalo s spremenljivo srečo. Bili so sicer med tistimi, ki so nabrali točke svetovnega pokala, vendar le širje, kar pa je premalo za tiste, ki so se z olimpijskimi iger vrnili z ekipnim srebrom. Za nadaljevanje sezone, za svetovno prvenstvo, bo potreben več narediti, da bodo spet taki, kot lansko sezono.

Poraz Kranjčank in Ločank, zmaga Jeseničank in Triglava

Kranj, 8. januarja – I. B zvezna ženska košarkarska liga Kranj : Bosna 82 : 91 (37 : 48), dvorana na Planini, sodnika Dörtin (Reka), Kovačič (Kranj).

Kranj – Soštarč 7, Ljucovič 4, Merlak 32, Podrekar 10, Rakovec 4, Gartner 18, Čufer 7, Troha, Tomac 2, Kump. Za gostje je največ točk dala Popovičeva 35.

Po enakovredni igri v prvi polovici prvega dela so Kranjčanke v zadnjih petih minutah dopustile, da so gostje povedle z veliko razliko. V drugem delu so domačinke zaigrale agresivno in ta del so tudi dobile. Razlika iz prvega dela pa je bila le prevelika, da bi Kranjčanke v enajstem kolu doživele drugo zmago.

V ženski republiški ligi je Odeja iz Loke v gosteh z visoko razliko izgubila v Mariboru pri Marlesu, Jeseničanke pa so brez težav premagale Pomurje. V moški republiški ligi se je kranjski Triglav iz Rogača vrnil z zmago.

Izidi – Marles : Odeja 91 : 42 (39 : 22), Jesenice : Pomurje 85 : 61 (47 : 34), Rogačka : Triglav 64 : 74 (31 : 37).

Hokej – V prvi zvezni hokejski ligi so odigrali šestindvajseto kolo. Za presenečenje so poskrbeli hokejisti Partizana, ki so v dvoranu Pionir v Beogradu premagali vodilnega Medveščaka Gortana. Jeseničani so dobili z Vojvodino, Kompas Olimpija pa je nadigrala Crveno zvezdo.

Izidi – Vojvodina : Jesenice 3 : 9 (1 : 2, 1 : 3, 1 : 4), Partizan : Medveščak Gortan 6 : 2 (2 : 1, 4 : 0, 0 : 1), Kompas Olimpija : Crvena zvezda 9 : 1 (3 : 1, 3 : 0, 3 : 1).

Pari današnjega kola – Ob 18. uri Jesenice : Medveščak Gortan, Kompas Olimpija : Partizan, Crvena zvezda : Vojvodina.

Kegljanje – Po novoletnih praznikih so v ženski in moški kegljaški republiški ligi odigrali četrto kolo. V ženski ligi je Triglav doma gostil Adrio in Kranjčanke so bile prekratke za zmago. V moški ligi je Triglav na domačem kegljišču premagal Brest.

Izida – Triglav : Adria 2427 : 2467, Triglav : Brest 5340 : 5218. D. Humer

Šahisti so na Primskovem doma

Primskovo, 9. januarja - Lanska ustanovitev Šahovskega kluba na Primskovem je bila upravičena, saj je združila ljubitelje šahovske igre v krajevni skupnosti in izven nje. Zato so se tudi za letos odločili, da bodo organizirali redne mesečne šahovske turnirje, ki bodo vsak tretji četrtek v mesecu, izjemno julija in avgusta, ko so šolske počitnice in dopusti. Turnirji bodo v malih dvoranih Zadružnega doma na Primskovem, vsakič ob 17. uri, igrali se bodo po pravilih hitrotopenznega šaha, glavni sodnik pa bo Bogdan Drinovec, katerega odločitve so dokončne. Točkanje bo enako kot lani. Točke dobi vsak udeleženec, prvi 100, zadnji pa 20, ostali pa točke med 20 in 100. Za končno uvrstitev se bo od desetih turnirjev upoštevalo osem najboljših nastopov. Prijavnina za turnir bo 5000 dinarjev, ki so jo oproščeni člani domačega kluba. Ker bo turnirjev več, na vsakem ne bo mogoče podeljati praktičnih nagrad. Podeljene bodo na turnirju v počastitev krajevnega praznika oktobra in na zadnjem decembrovem turnirju. Šahovski klub na Primskovem ureja tudi šahovsko knjižnico. Ker klub sam ne more kupiti vse literature, prosi šahiste, da pomagajo z literaturo, ki je ne rabijo ali jo imajo podvojeno. Od dajo do lahko vsak četrtek v pisarni krajevne skupnosti.

Prvi letosni hitrotopenzni turnir bo v četrtek, 12. januarja, ob 17. uri v Zadružnem domu na Primskovem. Naslednji turnirji pa so načrtovani za 16. februar, 16. marec, 20. april, 18. maj, 15. junij, 21. september, 19. oktober (20. in 21. oktober) te tekmovalje v aktivnem šahu, 16. november in 21. december.

F. Čeh

OD TEKME DO TEKME

Občinsko prvenstvo dvojic - Športno društvo Iskra iz Železnikov je organiziralo v športni dvorani Poden v Škofji Loki občinsko namiznotenisko prvenstvo v dvojicah. Tekmovalo je 14 parov iz Škofje Loke, Železnikov in Godešiča. Zmagala sta Jano Rant in Nada Fojkar (LTH), druga sta bila Roman Čenčič in Boris Pešelj (Partizan Podlubnik), tretja pa sta bila Franc Rant in Vili Čevelj (Iskra Železniki). Organizatorji teh tekmovalcev imajo še vedno probleme, ker na oknih ni zaves in to moti igralce. - J. Starman

Vodita Kranjska gora in Ljubelj - Odigrali so peto kolo v gorenjski kegljaški ligi. Izidi: Bled : 4586 : 4800, Lubnik : Triglav 4875 : 4743, Sava : Jesenice 5006 : 5011, Kranjska gora : Simon Jenko 5116 : 4915 in Adergas : Ljubelj 4982 : 5038. V zaostalem srečanju 4. kola je Bled pre magal Adergas s 4887 : 4861. Po petem kolu vodita Kranjska gora in Ljubelj z devetimi točkami, Triglav jih ima 8, Jesenice in Sava pa po 6 točk. - T. Bolka

ureja JOŽE KOŠNJEK

Dvaintridesetič Po stezah partizanske Jelovice

V znamenju spomladanskega vremena

Dražgoše, 8. januarja - Ljudje, ki dokaj natančno spremljajo dražgoške prireditve, skorajda ne pomnijo, da bi bilo v začetku januarja na obronkih Jelovice, na prizorišču dražgoške bitke, tako malo snega, kot ga je bilo v nedeljo, ko je bila v Dražgošah in v okolici že dvaintrideseta spominska prireditve Po stezah partizanske Jelovice. Udeležba je bila tudi tokrat številna, saj se je pohodov in športnorekreacijskih tekmovalcev udeležilo nekaj tisoč ljudi.

Ekipa V. P. 1098 – zmagovalka med patruljami JLA

Sportno društvo Plamen iz Kropje je vzorno organiziralo 13. tekmovalje ekip ZRVS in ZSMS v tekih Po poti heroja Kebeta. Zmagala je ekipa iz Kočevja.

Med udeleženci spominske prireditve Po stezah partizanske Jelovice so bili tudi nekateri znani športniki. Na sliki kolesar Sandi Papež, ki je tekmoval za novomeško ekipo teritorialne obrambe.

Na osrednji prireditvi ob dražgoškem spomeniku so dobili priznanja tudi nekateri novinarji in fotoreporterji, ki najpogosteje spremljajo prireditve Po stezah partizanske Jelovice - Franc Perdan (Gorenjski glas), Slavko Kerševan (Dom JLA Ljubljana) in Stane Škrabec (RTV Ljubljana).

ja, ki je med pohodom od Kropje do Dražgoš najbolje združila znanje takte, teorije, topografije in streljanja. Druge so bile Domžale in tretje Slovenske Konjice, gorenjske ekipa pa so se uvrstile takole: Škofja Loka (Cerkovski, Mihovilovič, Beretoncelj, Bogataj, Jurija in Podrekar) je bila peta, Radovljica (Rimahazi, Bijol, Zorč, Lapajne, A. in J. Cerkovnik) šesta, Jesenice dvajsete in Kranj štirindvajsete. Sodelovalo je 27 ekip.

Pokrajinski štab TO za Gorenjsko je tudi tokrat organiziral 18. odprt patruljno tekmovalje enot teritorialne obrambe Slovenije, na katerem je nasto-

TO Škofja Loka – prvo mesto med ženskimi patruljami.

Ekipa TO Jesenice – druga v skupni razvrsttvitvi in prva med patruljami enot teritorialne obrambe.

pilo 35 ekip. V generalni razvrsttvitvi je bila prva ekipa ONZ RSNZ ZEM (Ljubljana), druga TO Jesenice, tretja TO Maribor, četrta UNZ Ljubljana okolič in peta UNZ Kranj. Med ekipa teritorialne obrambe je bila prva TO Jesenice, drugi je bil Maribor, tretji Kranj, četrta Radovljica, peti Tržič, šesta prva ekipa Škofje Loka in sedma Škofje Loka.

loška druga ekipa. Na tekmovalju ekipa JLA je bila prva ekipa V.P. Kranj 1098 pred V.P. Ajdovščina in V.P. Ljubljana, na tekmovalju patrulj UNZ pa ekipa RSNZ ZEM (Ljubljana) pred UNZ Ljubljana okolič in UNZ Kranj. Med ženskimi ekipami je prvo mesto osvojila TO Škofja Loka, medtem ko je bila kranjska ekipa druga.

Evropski pokal v smučarskih skokih

Primož Kopač je zmagovalec Planice

Planica, 8. januarja – Na 90-metrski skakalnici v Planici je bila tretja tekma evropskega pokala v smučarskih skokih. Ob odlični organizaciji SSK Elektrotehne Ilirije iz Ljubljane in pod pokroviteljstvom prireditve Smelja je nastopilo 71 tekmovalcev iz sedmih držav Evrope in Kanade. Z odličnima dvema skokoma si je zmago zasluzil Žirovec Primož Kopač. Iz naše A reprezentance tokrat niso nastopili poškodovani Rajko Lotrič, ne Miran Tepeš, Primož Ulag in Matjaž Zupan. Lovoriko pokala Elektrotehne je osvojila jugoslovanska reprezentanca, za katero so tekmovali Primož Kopač, Matjaž Debelak in Janez Štirn. V prelepem sončnem zimskem vremenu si je tekmovalje ogledalo nad tisoč ljubiteljev smučarskih skokov.

Zimsko in sončno vreme je v nedeljo v Planici na tretjo tekmo smučarskih skakalcev za evropski pokal pod Ponce prigralo nad tisoč ljubiteljev smučarskih skokov. Na tekmi je na 90-metrski skakalnici nastopilo enainsedemdeset tekmovalcev iz sedmih držav Evrope in Kanade. Med njimi so bili tudi tisti, ki so nastopili na novoletni turnirji štirih skakalnic za točke svetovnega pokala. Od naših niso nastopili Miran Tepeš, Primož Ulag, Matjaž Zupan in poškodovani Rajko Lotrič, ki je po padcu v Bischofshofnu že doma.

Ze po prvi uradni seriji se je pokazalo, da bo boj za zmago na planični 90-metrski skakalnici trd do zadnjega moža na zaletišču. Skakalci so pokazali dobre in dolge skoke. Po prvi seriji je povedel še mladinec Alpine iz Žirov Primož Kopač. Tesno za petami in pri točkah za slog sta mu bila Kanadčan Ron Richards in Jugoslov Matjaž Debelak. Za njimi pa Italijan Cecon, Avstrijec Kuttin in Winkler ter Kranjčan Janez Štirn.

Finalna serija je nato pokazala, kdo je ta čas najboljši skakalec v Planici. Zmagal je Primož Kopač, ki je v obeh skokih pokazal največ. V slogu, telemarku in dolžini. Če ga sodniki ne bi ocenili tako, kot so ga morali, bi lahko dejali, da je pač Primož Kopač neslavni zmagovalec tretje tekme za evropski pokal. Za dobr dve točki

Primož Kopač

Janez Štirn

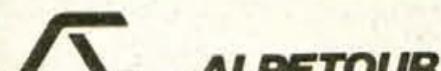
prednosti je prehitel drugouvrščenega Kanadčana Rona Richardsa in ta za več kot tri točke tretjega Matjaža Debelaka. Res dobre in natančne skoke je pokazal tudi Janez Štirn, ki je bil sedmi. Naša trojica je bila tudi ekipni zmagovalci lovorcev in pokal Elektrotehne, ki je enakovredna propadli turneji Trehi deželi.

Rezultati – 1. P. Kopač (Jugoslavija) 215,7 (91-89), 2. Richards (Kanada) 213,8 (90-88), 3. M. Debelak (Jugoslavija) 210,6 (89-88), 4. Cecon (Italija) 210,8 (87-88), 5. Kuttin 209,7 (87-87), 6. Winkler (oba Avstrija) 206,0 (90-84), 7. Štirn (Jugoslavija) 204,0 (88-83), 8. Pointner (Avstrija) 202,4 (89-82), 9. Podzimek (ČSSR) 198,0 (87-82), 10. J. Debelak (Jugoslavija) 197,5 (85-83), 11. Frison (Italija) 196,8 (85-83), 12. R. Kopač (Jugoslavija) 196,2 (87-80,5), 13. Horgacher (Avstrija) 193,3 (84-84), 14. Belanche 193,1 (84-83), 15. Lahmann (oba Švicara) 191,4 (83-80).

Evropski pokal – posamezno – 1. Winkler 33, 2. Kuttin 26, 3. P. Kopač in Rauschmaier ter Hauswirth po 25, 6. Neuman in Richards po 20, 8. Steiner 15, 9. M. Debelak, Frison in Hanin vsi po 15.

Primož Kopač – »Nisem pričakoval takega uspeha. Sem sicer v dobrini formi in oba dobra skoka sta me pripeljala do prvega mesta. Res sem ju dobro uvelj in tu je tudi zmaga. Rad bi se uvrstil v reprezentanco za svetovno prvenstvo za mladince. Na novoletni turnirji Intersport sem pričakoval, da se bom uvrstil na vseh štirih skakalnicah v finalno serijo, kjer pa sem bil le na prvi in zadnji tekmi. Moja prva novoletna skakalna turneja mi je dala veliko. Je izkušnja več za mojo nadaljnjo smučarsko skakalno kariero.«

Janez Štirn – »Celo poletje nisem mogel trenirati in nabirati telesne kondicije. Bil sem že tretjič na Intersport turnirji. Najboljši sem bil v GA-PA. Na prvi tekmi v Oberstdorfu me je bolel želodec. Bolečine so bile hude, tako da nisem pre

Restavracija KRONA na Mestnem trgu v Škofji Loki, vas vabi ob sobotnih večerih v januarju

na večer domačih pesmi in napevov ob zvokih citer

Ob prijetni glasbi boste postreženi z izbranimi jedmi in pijačami!

Pridite, ne bo vam žal!

Informacije na telefon 620-995

OŠ HELENE PUHAR
KRAJN, Kidričeva 51
Komisija za delovna razmerja
objavlja prosta dela in naloge
FIZIOTERAPEVTA za določen čas
(od 1. februarja - nadomeščanje delavke na porodniški)
Pisne prijave z dokazili o strokovni izobrazbi pošljite v 8 dneh na gornji naslov.

JUGOBANKA
EKSPOZITURA TRŽIČ
Cesta JLA 2,
telefon: 52-161, 52-162
Poslovni čas:
pon - pet 9. - 12. in 14. - 17.
sobota 8. - 11.

bombažna predilnica in tkalnica tržič
64290 TRŽIČ CESTA JLA 14 TELEFON (064) 50-571 TELEX 34607 YUTRBPT

Objavlja prosta dela in naloge

OBRAČUN OD IN VEZAV TOZD OPLEMENITILNICA

Pogoji: 4 letna srednja ekonomska ali upravno administrativna šola - V. st. SSI
znanje strojepisja
znanje s področja obračuna OD
poznavanje artiklov
2 leti delovnih izkušenj
poskusno delo 45 dni.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovski oddelek 8 dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po odločitvi.

VODNOGOSPODARSKO PODJETJE KRAJN
ul. Mirka Vadnova 5

objavlja na podlagi sklepa delavskega sveta

JAVNO LICITACIJO

za odprodajo sledečih osnovnih sredstev:

zap. št.	osnovno sredstvo	štev. šasije	leto izdel.	stanje vozila	izklicna cena (din)
1.	Avtomešalec "Roman"	158556/9040071	1979	kompl.-brez akumulator.	16.000.000
2.	TAM 2001	750002778	1975	kompl.-brez akumulator.	4.500.000
3.	Zastava 750	729481	1980	kompl.-brez akumulator.	950.000
4.	Zastava 750	720266	1980	kompl.-brez akumulator.	1.150.000
5.	Bager Menzi muck	-	1975	-	6.000.000

Javna licitacija bo potekala na dvorišču mehanične delavnice VGP Kranj, ul. Mirka Vadnova 5 (na Primskem), dne 18. 1. 1989 ob 10. uri, po načelu »VIDENO-KUPLJENO«, kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Ogled osnovnih sredstev je mogoč na dan licitacije od 9. do 10. ure na kraju licitacije.

Na javni licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe.

Interesenti morajo pred pričetkom licitacije plačati varščino v višini 10 % od izklicne cene na blagajni DO, družbeni sektor z bariranim čekom, zasebniki pa z gotovino. Predstavniki pravnih oseb morajo predložiti pooblastilo OZD, ki jo zastopajo.

Kupljenega »blago« je treba plačati in prevzeti takoj, oziroma najkasneje v 5 dneh po licitaciji, sicer varščina zapade.

Prometni davek na izklicano ceno plača kupec. Prav tako nosi kupec tudi stroške prepisa vozila.

CENTER SLEPIH IN SLABOVIDNIH
DR. ANTONA KRŽIŠNIKA
64220 ŠKOFA LOKA

Center slepih in slabovidnih Dr. Antonia Kržišnika, Škofja Loka, Stara Loka 31, p.o. razpisuje dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. TEHNIČNO-KOMERCIJALNEGA VODJE MIZARSKE IN KLASIČNIH DELAVNIC

2. VODJE OSKRBNEGA ODDELKA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom in Družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Škofja Loka določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje:

Pod 1.: lesno industrijski inženir I. stopnje in 5 let delovnih izkušenj komercialni tehnik in 5 let delovnih izkušenj

Pod 2.: višja šola za socialne delavce in 5 let delovnih izkušenj.

Kandidati morajo imeti odnos do razvijanja samoupravne socialistične ureditve, odgovoren odnos do gospodarjenja z družbenimi sredstvi, human odnos pri delu z ljudmi in organizacijske sposobnosti ter da uživajo ugled in zaupanje v svojem življenjskem in delovnem okolju.

Izbrana kandidata bosta imenovana za štiri leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev naj kandidati pošljijo v osmih dneh po objavi razpisa na gornji naslov z oznako ustrezne razpisne komisije.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 15 dneh po izbiri.

GORENJSKA OBČILA KRAJN
64000 KRAJN

Na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja vabimo k so-delovanju za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

1. VODJA RAZVOJA PROGRAMA

Pogoji: visoka ali višja izobrazba tekstilno-konfekcijske ali druge ustrezne smeri, 4 leta ustreznih delovnih izkušenj znanje tujega jezika poskusno delo 3 mesece.

Kandidati naj pošljajo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8-ih dneh po objavi na naslov: Gorenjska občila Kranj, Cesta JLA 24/a.

Prijavljene kandidate bomo obvestili v 15-ih dneh po opravljenih izbiri.

HOTELI SIMONOV ZALIV IZOLA

vas vabi,

da preživite zimske počitnice na slovenski obali od 14. do 28. januarja

7 dnevni paket za odrasle: 390.000 din
Paket vsebuje:

— polni penzion, z izbiro menuja, neomejeno uporabo bazena s toplo morsko vodo in podvodno masažo, igranje mini golfa, svečano večero

Cena paketa za otroke od 7 let naprej: 273.000 din
Za otroke do 7 let je bivanje brezplačno.

Informacije in rezervacije:

Hoteli Simonov zaliv, 66310 Izola
tel.: 066/62-221, teleks: 34 186

LTH ŠKOFJA LOKA
64220 ŠKOFJA LOKA

LTH Škofja Loka objavlja

JAVNO LICITACIJO za odprodajo osnovnega sredstva

stružnica PRVOMAJSKA tip TNP-200/1250 leta izd. 1968.

Izklicna cena je 12.000.000 din.

Licitacija bo v petek, 13. 1. 1989, ob 12. uri v obratu Poljane nad Škofjo Loko.

Vsi interesi si osnovno sredstvo lahko ogledajo istega dne od 10. do 12. ure.

Vsač interent mora v času ogleda plačati 10 % varščine od izklicne cene. Kupec na zlicitirano ceno plača še prometni davek v višini 30,9 %.

Licitacija bo ustna.

JANUARJA V PRODAJALNAH MERKUR POSEBNA UGODNOST

• 15 % POPUST

OB GOTOVINSKEM PLAČILU

• MOŽNOST PLAČILA V

5 OBROKIH

BREZ OBRESTI

• PLAČILO S ČEKI

V 5-MESEČNEM ZAPOREDJU

PRI NAKUPU VSEGAL BLAGA

(razen črne metalurgije in premoga)

V VREDNOSTI NAD 200.000 DIN

MERKUR KRAJN

**RAZISKOVALNE SKUPNOSTI
OBČINE JESENICE, RADOVLJICA, KRANJ, TRŽIČ IN
ŠKOFJA LOKA**

Na podlagi sklepa skupnega Koordinacijskega odbora raziskovalnih skupnosti za Gorenjsko objavlja

RAZPIS

RAZISKOVALNIH NALOG SKUPNEGA POMENA ZA GORENJSKO ZA LETO 1989

S področja:

1. varstva okolja
2. turizma
3. kmetijstva - gozdarstva
4. informatike
5. družboslovja

Sodelujejo lahko:

- delavci v raziskovalnih organizacijah, ki so registrirane v razvidu raziskovalnih organizacij SRS
- delavci v drugih organizacijah združenega dela, ki opravljajo delo na področju raziskovalne dejavnosti, lahko pa tudi vsi delovni ljudje in občani, organizirani v družbenih organizacijah in društvih, ki s svojimi programi prispevajo k uresničevanju raziskovalne dejavnosti.

Prijava naj vsebuje:

- naslov organizacije, ki predlaga svoje sodelovanje oz. raziskovalno naloge
- naslov raziskovalne naloge
- ime nosilca in izvajalcev raziskovalnega dela
- izhodišča, cilje in namen dela
- utemeljitev in uporabnost
- časovni potek, finančni predračun in predvideni sofinančenje.

Raziskovalne naloge, ki se nanašajo predvsem na problematike posameznih občin lahko predlagatelji posredujejo na naslove Občinskih raziskovalnih skupnosti Kranj, Radovljica, Tržič, prav tako do 30. januarja 1989. Za občino Škofja Loka in Jesenice pa je bil razpis že objavljen.

Priave pošljite na RAZISKOVALNO SKUPNOST OBČINE ŠKOFJA LOKA, Spodnji trg 40 do 30. januarja 1989.

Osnovno zdravstvo Gorenjske o.o.
TOZD ZDRAVSTVENO DOM KRANJ, b.o.
KRANJ, Gospodarska c. 10

OZG; o.o. - TOZD Zdravstveni dom Kranj, b.o. razpisuje po sklepu delavskega sveta prosta dela oz. naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene z zakonom in družbenim dogovorom o izvajaju kadrovske politike v občini Kranj, poleg teh pa še:

- visokošolska izobrazba medicinske smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki,
- izkazane organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- moralno politična neoporečnost in pravilen odnos do samoupravljanja.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Kandidati naj vloge s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljijo v roku 8 dni od dneva objave na naslov: Zdravstveni dom Kranj, Kranj, Gospodarska c. 10, z oznako »Razpis za IPO«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 60-dni po poteku roka za sprejemanje prijav.

Ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske Kranj

Delovna skupnost Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja z dne 26. 12. 1988 objavlja dela in naloge

NAČRTOVANJE OSNOVNIH SREDSTEV IN IZVAJANJE INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA

v sektorju splošnih poslov

Pogoji: VI. zahtevnostna stopnja gradbene, elektro ali druge ustrezne smeri
tri leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje sklenemo za določen čas s trimesečnim poskusnim delom.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev objave pošljite v osmih dneh po objavi na naslov: Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske Kranj, Cesta JLA 1, oddelek kadrovsko socialnih poslov.

O izbiri bomo kandidate obvestili pisno v 30 dneh po zaključenem zbiranju prijav.

MERKATOR KŽK GORENJSKE
TOZD AGROMEHANIKA, Kanj - Hrastje 52/a

Objavlja licitacijo

Camp prikolice ADRIA IMV 550, leto izdelave 1978, štev. šasijske 4122-301166 z izklicno ceno 3.500.000 din

Licitacija bo v soboto, 28. 1. 1989, ob 10 uri v Hrastju.

Licitacije se lahko udeležijo vse pravne in fizične osebe, ki bodo pred prijetkom licitacije na žiro račun TOZD AGROMEHANIKA, Kanj - Hrastje 52/a št.: 51500-601-14242 SDK Kranj ali na kraju javne dražbe, plačali varščino v višini 10 % izklicne cene.

Predpisani prometni davek plača kupec. Ogled je možen eno uro pred licitacijo. Informacije tel. št.: 34-034.

Prikolica mora biti, pred prevzemom, plačana v celoti. Prevzem najkasneje tri dni po licitaciji, sicer varščina zapade.

VERIGA
Alpska cesta 43
64248 LESCE

Delavski svet delovne organizacije SŽ Veriga Lesce razpisuje na temelju ustreznih določil Statuta in Razvida delovnih nalog in delokrogov naslednja dela:

1. DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE
2. VODJA SPLOŠNO-KADROVSKEGA SEKTORA
3. VODJA FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORA
4. VODJA RAZVOJNEGA SEKTORA
5. VODJA SEKTORA TRŽENJA
6. VODJA PROIZVODNEGA SEKTORA
7. VODJA PROGRAMA VIJAKI
8. VODJA PROGRAMA VERIGE
9. VODJA PROGRAMA ORODJE
10. VODJA PROGRAMA VZDRŽEVANJE
11. VODJA PROGRAMA PNEVMATIKA

Pod 1.:

Za direktorja delovne organizacije je lahko imenovana oseba, ki poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, izpolnjuje še naslednje:

- da ima visoko izobrazbo strojne, metalurške, ekonomske ali organizacijske smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj v svoji stroki, od tega 3 leta pri opravljanju drugih vodilnih del in nalog,
- da obvlada vsaj en tuj jezik
- da ima moralno politične kvalitete,
- da izpolnjuje pogoje, določene z zakonom.

Pod 2.:

Vodja splošno-kadrovskega sektora je lahko delavec, ki poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjuje še naslednje:

- da ima visoko izobrazbo pravne ali druge družboslovne smeri,
- da ima najmanj 4 leta delovnih izkušenj v poklicu,
- da obvlada en svetovni jezik.

Pod 3.:

Vodja finančno-računovodskega sektora je lahko delavec, ki poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjuje še naslednje:

- da ima visoko izobrazbo ekonomske smeri,
- da ima najmanj 4 leta delovnih izkušenj v poklicu,
- da obvlada en svetovni jezik.

Pod 4.:

Vodja razvojnega sektora je lahko delavec, ki poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjuje še naslednje:

- da ima visoko izobrazbo strojno tehnične smeri
- da ima najmanj 4 leta delovnih izkušenj v poklicu,
- da obvlada en svetovni jezik.

Pod 5.:

Vodja sektora trženja je lahko delavec, ki poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjuje še naslednje:

- da ima visoko izobrazbo komercialne in ekonomske smeri,
- da ima najmanj 4 leta delovnih izkušenj v poklicu,
- da obvlada en svetovni jezik.

Pod 6.:

Vodjo proizvodnega sektora je lahko delavec, ki poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjuje še naslednje:

- da ima visoko izobrazbo strojne, metalurške, ekonomske ali organizacijsko proizvodne smeri,
- da ima najmanj 4 leta delovnih izkušenj v poklicu,
- da obvlada en svetovni jezik.

Pod 7, 8, 9, 10, 11.:

Vodja programa je lahko delavec, ki poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjuje še naslednje:

- da ima visoko izobrazbo strojne, metalurške, ekonomske ali organizacijsko proizvodne smeri,
- da ima najmanj 4 leta delovnih izkušenj v poklicu,
- da obvlada en svetovni jezik.

Za vsa navedena dela bodo kandidati imenovani za dobo 4 let in so po preteklu mandata lahko ponovno imenovani.

Kandidati naj posredujejo vloge na razpis na naslov: SŽ Veriga Lesce, kadrovska služba, Alpska 43, 64248 Lesce s pripisom »vloga na razpis za ...« (navедite ustrezen delokrog) najkasneje v 10 dneh po objavi.

GORENJSKA OBLAČILA KRANJ
PODGETJE ZA PROIZVODNJO ŽENSKE KONFEKCIJE, p.o.
KRANJ, CESTA JLA 24/a

Po sklepu delavskega sveta razpisujemo prosta dela in naloge delavcem s posebnimi pooblastili, in sicer:

1. VODJA TRŽNEGA PODROČJA

Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba komercialne, tehnične ali druge ustrezne smeri,
5 let delovnih izkušenj
znanje tujega jezika.

2. VODJA TEHNIČNEGA PODROČJA

Pogoji: visoka ali višja izobrazba tekstilno konfekcijske ali druge ustrezne smeri
5 let ustreznih delovnih izkušenj
znanje tujega jezika.

3. VODJA FINANČNO RAČUNOVODSKEGA PODROČJA

Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske smeri,
5 let ustreznih delovnih izkušenj.

4. VODJA SPLOŠNO KADROVSKEGA PODROČJA

Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba družboslovne, pravne, organizacijske ali druge ustrezne smeri;
5 let ustreznih delovnih izkušenj.

Imenovanje vodij področij velja za 4 leta.

Kandidate vabimo, da pošljemo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela v 15-ih dneh po objavi razpisa na naslov: Gorenjska oblačila Kranj, Cesta JLA 24/a s pripisom »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo obvestili v 15-ih dneh po sklepu o imenovanju na delavskem svetu.

**OBČINSKA RAZISKOVALNA
SKUPNOST KRANJ**

Objavlja

**RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE USPOSABLJANJA RAZISKOVALNIH KADROV V OBČINI KRANJ
SOLSKO LETO 1989**

Z namenom povečanja števila kadrov za razvojno-raziskovalno delo v raziskovalnih enotah OZD občine Kranj bo Občinska raziskovalna skupnost Kranj sofinancirala:

1. usposabljanje raziskovalcev za pridobitev doktorata znanosti
2. usposabljanje raziskovalcev za pridobitev akademiske stopnje magister ali specialist
3. usposabljanje pripravnikov za raziskovalno delo

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati iz tistih OZD, ki še niso ustanovljene raziskovalne enote.

Kandidati, ki jih prijavijo OZD, morajo biti zaposleni v občini Kranj ter izpolnjevati naslednje pogoje:

Pod 1.: Delavci, ki delajo v raziskovalni organizaciji oziroma na ustreznih delovnih nalogah in imajo odobreno tezo za doktorsko disertacijo ter niso starejši od 35 let.

Pod 2.: Diplomanti visokošolskega študija (VII/1), ki delajo v raziskovalni organizaciji oziroma na ustreznih delovnih nalogah in so vpisani ali se že izobražujejo na podiplomskem študiju ter niso starejši od 35 let.

Pod 3.: Diplomanti visokošolskega študija (VII/1) s povprečno izpitno oceno najmanj 8 za celotno obdobje visokošolskega študija ali z nadvprično oceno iz predmetov, kjerih za strokovno področje usposabljanja in imajo manj kot 3 leta delovnih izkušenj.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljijo OZD Občinski raziskovalni skupnosti Kranj do 27. januarja 1989.

O izbiri kandidatov bo odločal pooblaščeni organ skupščine Občinske raziskovalne skupnosti Kranj na osnovi Pravilnika o sofinanciranju usposabljanja raziskovalnih kadrov v občini Kranj.

OZD bodo o izbiri obveščeni najkasneje v 30 dneh po poteku razpisa.

**SAVSKE ELEKTRARNE LJUBLJANA, n.s.o.
TOZD ELEKTRARNA MOSTE, ŽIROVNICA**

Razpisna komisija za imenovanje individualnega poslovodnega organa TOZD Elektr

MALI OGLASI**tel.: 27-960****cesta JLA 16****APARATI STROJI**

STROJ za pranje mehanizacije kaerher 610 (120 barvo, 90 stop. C), nov, ugodno prodam. Marjan Bitenc, Ul. bratov Novak 5, Tacen, Šmartno pod Šmarino goro 111

NAVIJALNI STROJ meteor 307 z delom, prodam. Tel.: 67-063 113

Prodam skoraj nova 80 v 120-litrska BOJLERJA po zelo ugodni ceni. Fabjan, Zg. Bitnje 146 115

ELEKTROMOTORJE 16, 22 in 25 kW, vsi s 1.400 obrati, v delovnem stanju, ugodno prodam. Tel.: 061/831-006 135

REZKALNI STROJ ALG 100 - prvomajška, s priborom, prodam. Tel.: 75-869 148

Prodam URO za dvotarni števec. Tel.: 57-942 157

Prodam industrijski ŠIVALNI STROJ singer. V račun vzamem električne škarje. Tel.: 50-660 166

Prodam GOSENIČAR fiat 505 C, letnik 1983, 2.000 delovnih ur, dobro ohranjen. Cena po dogovoru. Vinko Gregl, Vinarska 52, Bizejško 171

Prodam točkovni APARAT 2 + 2 in 3,25 m elektročrnilskega BAKRA premera 10 mm - uvožen. Forjan, Predosje 131 173

Prodam 50-litrsko zamrzovalno SKRNOJO, 20 odstotkov cene. Sp. Gorje 207 187

GRADBENI MATERIAL

Prodam macesneve PLOHE 4, 5, 6 in 7 cm, delno suhe in novo kuhalno PLOŠČO iskra, nerjaveco (2 + 2), 30 odstotkov cene. Tel.: 061/841-277 122

ELEKTRIČNE OMARICE, zunanje in notranje, kompletno opremljene, prodam 30 odstotkov cene. Tel.: 061/213-244 131

VIDEOTEKA

LIKOZARJEVA 27
TEL.. 36-770

VSAK DAN OD 17. — 20.
IN V SOBOTO
OD 10. — 13.

RAZNO PRODAM

Prodam DIANO, letnik 1976 in poni ekspres, letnik 1973 ter barvni TV gorenje v okvari. Grozdeček, Rudija Papeža 32, Kranj 125

Prodam PRALNI STROJ gorenje apolo, električni ŠTEDILNIK gorenje multigas 2 + 2 in avto KADETT karavan, letnik 1973. Tel.: 35-709 130

Prodam OPEL KADETT B, hladilno SKRINJO in 80 kvad. m. smrekovega OPAŽA I. kvalitete. Sodija, Prečna 3, Boh. Bistrica 152

BAKER v ploščah in otroško POSTELJICO prodam. Tel.: 064/621-282 188

STAN. OPREMA

Prodam SEDEŽNO GARNITURO jola, JEDILNICO lipa Ajdovščina, BOJLER sat. 302 in dnevno sobo stol Kamnik. Tel.: 69-713 112

Prodam francosko POSTELJO. Tel.: 39-480 124

Prodam rabljen REGAL po zeli ugodni ceni. Tel.: 064/631-178, popoldne 133

Ugodno prodam dobro ohranjeno kipbusch ŠTEDILNIK in KAVČ. Smukavec Pod Rodico 5, Boh. Bistrica 167

STANOVANJA

Iščem SOBO od aprila dalje. Naslov v oglašnem oddelku. 114

Zamenjam 3-sobno lastniško STANOVANJE za manjše v Škofji Loka. Šubic, Frankovo nas. 166, Škofja Loka, po 18. uri 123

2-sobno konforntno STANOVANJE na Jesenicah prodam. Tel.: 82-765 170

V najem vzamem STANOVANJE v bližini okolici Lesc. Naslov v oglašnem oddelku. 195

ZAPOSLITVE

HS Gradnikova 3 išče SNAŽILKO. 127 Gostilna Plevna Škofja Loka takoj za posli NATAKARJA/ICO. Informacije na tel.: 064/632-445 ali 064/633-092 139

Za honorar prodajo knjižnih zbirk nudimo še nekaj zelo dobro plačanih delovnih mest. Pogoji: prevoz, prosti vikendi, osebna urejenost. Tel.: 57-221 147

MALI OGLASI, OGLASI, OSMRTNICE**KUPIM**

Kupim suhe bukove DESKE. Tel.: 45-488, Kurnik, Tupačice 162

Kupim DELE za moskvič 2140. Informacije na tel.: 24-979 180

OSTALO

Domačo ovčjo VOLNO ugodno prodam. Tel.: 48-576 158

Iščemo VRSTVO za 13-mesečno punčko. Petrovič, Cankarjeva 17, Radovljica, tel.: 75-644 161

Prodam KOTEL za žganjekuhno. Studenčice 12, Lesce 163

Mlada upokojena vzame v oskrbo za puščeno majhno kmetijo. Šifra: PRIDNA 181

Prodam skoraj novo otroško POSTELJICO z jogijem, dim. 140 x 80 cm. Cena 35 SM. Tel.: 25-401, po 18. uri 183

Prodam krzerno JAKNO štev. 44. Naslov v oglašnem oddelku. 198

Prodam suha bukova DRVA. Tel.: 79-687 200

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mamice in mame

MARIJE KOLMAN

se zahvaljujemo vsem, ki so nam ob težkih trenutkih lajšali bolečino, izrazili ustno in pisno sožalje in ji dalovali lepo cvetje. Lepa hvala zdravnikom in sestram UKC, ki so se trudili, da bi ji ohranili tako želeno življenje.

ŽALUJOČI: mož Rudi, sinovi Rudi, Marjan z družinama, Boris, Mitja, in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža in očeta

JOŽETA ŠINKOVCA šofer v pokolu

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste ga cenili in spoštivali, mu poklonili cvetje in ga pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala za vse izraze sožalja, vsako lepo misel in besedo.

VSI NJEGOVI

Hotavlje, 2. januarja 1989

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustila draga mama, stara mama in prababica

FRANČIŠKA SUŠNIK

Benkova mama iz Zg. Besnice

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem, sodelavcem Tekstilindusa obr. I. in II. Save in Zvezde za nesrečno pomoč v težkih trenutkih. Hvala tudi vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Martinovi Katri za pomoč in lajšanje bolečin, dr. Bajžlu in g. župniku za lep pogrebni obred in za lepo petje pevcem iz Nakla.

ŽALUJOČI: sinovi Tinko, Janez in Miha z družinami ter sin Marjan

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše zlate mame, babice in prababice

FRANCKE ROBLEK

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrom sosedom, prijateljem in znancem, ki ste se prišli posloviti od nje in jo spremišljali na njeni zadnji poti, jo zasuli s cvetjem in nam izrekli sožalje. Iskrena hvala Inštitutu Golnik, pevcom KUD Kokrica, pevcom z Visokega, sindikalnim organizacijam KOGP — TOZD Obrt, Iskra Kibernetika — ERO, Telematika — MKS, OŠ Simon Jenko Kranj, OŠ Goriče ter g. župniku za pogrebni obred.

ŽALUJOČI: Vsi njeni

Mlaka, Goriče, 28. decembra 1988

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA ŠKOFICA

p.d. Belharjevega ata iz Potoč

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebej hvala dr. Alenki Pegam, patronažnim sestram, med. s. Magdi za zdravljenje ob težkih bolezni, g. župniku in cerkvenim pevcom za lep pogrebni obred. Hvala sodelavcem doma Albina Drolca Predvor, vsem, ki ste darovali cvetje, izrekli sožalja in ga pospremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

Potoče, 30. decembra 1988

Restavracija v Bohinju išče DELAVEC za delo v strežbi in kuhinji. Tel.: 76-243 155

AKVIZITERJEM za prodajo zelo iskrena proizvoda nudim VISOKO PROVIZIJO. Tel.: 35-450 156

Dekle za pomoč v bifeju v bližini Kraja iščem. Šifra: DOGOVOR 189

ZIVALI

Prodam rjave JARKICE in 20 do 50 kg teže PRASICE. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka

Prodam 2 BIKA za dopitanje in KRAVO za v skrinjo. Voglje 38, tel.: 49-172 109

Prodam četrtno ali več mlade KRAVE za v skrinjo. Sp. Besnica 180 110

Prodam 9 mesecev brejko KRAVO ter semenski KOMPRIOR igor in erla. Svoljšak, Zbilje 43 120

Prodam TELČKO in BIKCA, težka 200 do 300 kg. Moše 10, Smlednik 132

Prodam 6 mesecev brejko TELICO simentalko. Kristan, Zg. Otok 14, Radovljica, tel.: 79-811 145

Prodam mlado KRAVO simentalko, v 3 mesecu brejsto. Preddvor 74 169

Prodam 14 dni staro TELČKO simentalko. Zadraga 15, Duplje 177

Prodam PRASICA za zakol, težkega 160 kg. Pintar, Zg. Sorica 33 185

Prodam 2 PRASICA za zakol. Triler, Okroglo 6, Naklo 191

POSESTI

2-sobno STANOVANJE in vikend PARCELO prodam. Šifra: TRSTENIK-KRANJ 144

PROSTOR 15 do 30 kvad. m. za mirno obrt v Kraju ali neposredni bližini nujno vzamem v najem. Usluge tudi vam. Tel.: 35-589, po 17. uri 192

VOZILA

Z 750, letnik 1980, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 80-281, popoldne 116

Prodam Z 101, letnik maj 1987 in barvni TV grunding, letnik 1980. Svoljšak, Binkelj 31, Škofja Loka 117

Prodam TORI induro, star 14 mesecev in APN 6, letnik 1985. Marko Lah, Trata 22, Škofja Loka 118

Prodam Z 750, starejši letnik. Tel.: 48-202 119

Prodam Z 750, starejši letnik in MO-PED APN 4. Ogled vsak dan popoldne. Medja, Jereka 33, Boh. Bistrica 126

Ugodno prodam Z 750, letnik 1974, kateri so obnovljena. Dolenc, Zg. Lipnica 19, Kamna gorica 129

Karambolirano Z 101, letnik 1978, prodam celo ali po delih. Tel.: 82-345 134

Prodam GOLF JX diesel, letnik 1986, bordo barve. Tel.: 49-194 136

Ugodno prodam MOTOR APN 6. Tel.: 26-340 199

Prodam rabljen GUMIVOZ za traktor. Tel.: 51-089 138

Prodam VW 1200, letnik 1975 v zelo dobrem stanju. Tel.: 39-856 140

Prodam VW 1200, letnik 1974. Zupan, tel.: 40-314 141

Prodam JUGO 45, letnik november 1983. Cena 950 SM. Tel.: 82-420 143

Prodam Z 101, letnik 1976 in nov tomosov MOTOR T 4 za čoln. Tel.:

Po sledeh kmetovega pisma

Plačilo za les šele po dveh mesecih

Kranj, 6. januarja - "Ko dobim z davkarje položnico, je vedno na nej napisan tudi datum, do kdaj je znesek treba plačati. Podobno je pri računih za elektriko, telefon, pri nakupu kmetijskih strojev... Rok plačila ni v nobenem primeru dolg - ponavadi od osmih do petnajstih dni, le včasih do enega meseca. Ko pa oddam les gozdnu gospodarstvu, nikdar ne vem natančno, kdaj bom prejel plačilo. To "zavlačevanje" postaja zadnje čase nevzdržno, saj se dogaja, da je treba na plačilo lesa čakati tudi dva meseca. Ker vsi vemo, kolikšna je inflacija, da je denar vsak dan manj vreden in da kmet namesto sto milijonov dobri čez dva meseca dejansko le še petdeset, šestdeset..." je v pismu, naslovljeno na naše uredništvo, zapisal kmet-kooperant kranjskega gozdnega gospodarstva in se tudi vprašal, kje so razlogi za takšno zavlačevanje s plačilom - ali gozdarji koristno "sučajo" denar in namerno odlagajo izplačilo, ali so kot posredniki nemočni in odvisni od kupcev (lesne industrije) ali pa je vse skupaj posledica "bolnih finanč" (kot bi dejal ugledni ekonomist dr. Ivan Ribnikar).

Ko smo s pismom seznanili direktorja kranjskega gozdnega gospodarstva Miloša Martinoviča, ni zanikal možnosti, da je kmet dejansko prejel plačilo šele po dveh mesecih, sicer pa je dejal, da je povprečna "čakalna doba" blizu tridesetih kot dvajsetih dneh in da je ob visoki inflaciji tudi ta predolga. O razlogih pa tole: "Večina naših kupcev plačuje les z menicami, ki jih je mogoče spremeniti v denar v devetdesetih dneh. Mi pa kmetu ne moremo dati menice, kmetje zahtevajo denar." Seveda pa za vse le niso krivi lesarji, direktor priznava, da včasih za-

škriplje tudi v njihovih službah. Nekaj upanja, da bodo kmetje hitreje prišli do plačila lesa, daje ponedeljkov sestanek z lesarji. "Naš cilj je, da bi nam kupci plačevali les v petnajstih dneh in da bi takšen plačilni rok potem veljal tudi za kmete. Če tegega ne bomo dosegli, se bomo moralni sprizazniti, da bodo kmetje več lesa oddali mimo gozdnega gospodarstva, predvsem tistim, ki ga bodo lahko takoj plačali," je v petek dejal Miloš Martinovič.

Kmetje kajpak ob vsem tem ne stojijo križem rok: nekateri že zdaj ravnajo tako, drugi o tem da zdaj samo razmišljajo... Če prisegamo na tržno gospodarstvo, potem njihovega ravnanja (razmišljanja) sploh ne moremo več razglasiti za špekulantskoga, ampak lahko le pričnemo, da so se začeli obnašati podjetniško. C. Zaplotnik

Seminar v Novem mestu

Kmečka zveza sredi političnega vrenja

Ljubljana, 6. januarja - Kmetstvo skozi zgodovino, Politično delo je delo z ljudmi, Kmetovati pomeni nekaj več, Kmetstvo je gospodarska panoga... To je le nekaj naslovnih predavanj s seminarjem, ki ga Slovenska kmečka zveza in Zveza slovenske kmečke mladine pripravljata tukaj na koncu tedna na srednjem kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu. V soboto ob 17. uri bo okrogla miza Kmečka zveza sredi političnega vrenja, na kateri bosta med drugim sodelovala tudi prof. France Bučar in Janez Janša. V nedeljo dopoldne bo Ivan Oman, predsednik Slovenske kmečke zveze, govoril o pomenu kmetijske zbornice, prof. Leskošek o družinski kmetiji, Marjan Podobnik o hribovskem kmetijstvu, prof. Franc Zagožen na agrarni reformi. Seminar se bo končal s pogovorom o zadružništvu, ki se ga bosta udeležila tudi Leo Frelih, predsednik Zadržužne zveze Slovenije, in Matija Kovačič iz republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Popoldne bo se že upravnega odbora kmečke zveze, na kateri se bodo dogovorili o pripravi in izvedbi občnega zborovanja.

C.Z.

Dogodek v Poljanski dolini

Bavčar in Janša na Selu

Selo pri Žireh - Pred novim letom smo vas obvestili, da je predvidena akcija selških mladincev, ko so hoteli povabiti v goste predsednika Odbora za varstvo človekovih pravic, Igorja Bavčarja, odpadla in da je prenesena v dne takoj po novem letu. Kot so nam tukaj pred zaključkom redakcije sporočili s Šela, bo napovedani večer v petek, 12. januarja 1989, ob 19. uri v preurejenih mladinskih prostorih na Selu pri Žireh. Govorova se bo poleg Igorja Bavčarja udeležil tudi Janez Janša, verjetno pa bo prisotnih še nekaj članov vodstva Odbora za varstvo človekovih pravic.

V. B.

Obisk radikalcev končan

Panella z izkaznico ZSMS

Ljubljana, 6. januarja - Člani vodstva Transnacionalne radikalne stranke so s tiskovno konferenco v Cankarjevem domu končali tridnevni obisk v Sloveniji, kamor so jih povabili člani predsedstva RK ZSMS. Obe strani sta obisk ocenili kot zelo ugoden.

Kot smo poročali že v petkovih številkih, so se pretekli konec tedna mudili na obisku v Sloveniji člani sekretariata v federalnega sveta Transnacionalne radikalne stranke, ki so večino svojega časa preživel v Mladinskem domu v Bohinju. Ob pogovorih, na katerih sta obe strani, kot je bilo rečeno na petkovih tiskovnih konferenci, potrdili obojestransko željo po nadaljnjem sodelovanju, so radikalci opravili tudi del svojih rednih aktivnosti.

Jože Školč, predsednik slovenskih mladincov je obisk ocenil kot akcijo, ki je imela

ob ostalem tudi namen vzpostaviti pravila političnega obnašanja in razbijanja tabu. Obisk je po Školčevih besedah na jugoslovenskih tleh počil kot bomba ob tem, da se je pokazalo, da vse tisto, česar ne poznamo dovolj, še ni nevarno za integriteto SFRJ.

Marco Panella, zgodovinski vodja radikalcev in hrarti človek, ki se v imenu organizacije največkrat pojavit pred novinarji, se je na zaključni tiskovni konferenci v Cankarjevem domu zopet obregnil ob potezo Beograda,

V. Bešter

Kronisti bodo za začetek leta 1989 lahko zapisali, da tako tople januarske pomladni že lep čas ni bilo. Takšna, pomladna, je bila tudi nedeljska spominska prireditve Po stezah partizanske Jelovice s srečanjem v Dražgošah. Če bi napovedovali, bi prav gotovo težko verjeli, da bo krovat v Dražgošah tako toplo... A. Ž. - Foto: F. Perdan

Smučarija na umetnem snegu

Kranjska gora, 6. januarja - Letos je že drugo leto, ko naša znana smučarska sredischa hudo občutijo pomanjkanje snega. Žičnice in vlečnice samevajo, po hotelih pa se je treba še posebej potruditi za dodatno ponudbo gostov, ki so prišli, denimo, v Kranjsko goro predvsem zaradi smučanja. Hotelirji in drugi gostinski in turistični delavci v vseh alpskih smučarskih sredischa zato na vse načine isčejo možnosti, da bi goste, ki so prišli, obdržali. In kaj pravijo o letošnjem »suhi« zimi?

Jela Bučič, natakarica v gostišču Jožica in Gozd Martuljku: »Pozna se, da ni snega, kajti pri nas so se radi ustavljal smučarji, saj je gostišče tak ob cesti. Prav tako pa se tudi pozna, da kupna moč domačega gosta upada, saj imamo večinoma sosednje avstrijske in italijanske goste. V zadnjih mesecih je še posebej veliko Italijanov.«

Filip Pančur, vodja prodaje Kompanovih hotelov v Kranjski gori: »Hotelske zmogljivosti prodamo za leto dni naprej, zato imamo pri nas dovolj tuhij gostov, tako Nemcev, Angležev in drugih. Tudi v naslednjem mesecu bo obisk tuhij gostov zadovoljiv, večinoma bodo v hotelih tuje. Vendar pa je treba reči: če ni snega, ne pomaga nobena dodatna stvar in nobena zanimiva dodatna turistična ponudba. Pri nas imajo na voljo bazen, savno, trim salon, biljard, gimnastični salon, igrajo različni ansamblji, prirejamo moderne revije.«

Marica Davidovič, zasebnica iz Podkorenja, ki je dolga leta vodila hotel Vitranc v Podkorenju: »Tako, kot sem se v 37 letih, kolikor sem dela v gostinstvu, v družbenem sektorju vedno trudila za goste, tako zanje skrbim in tudi oddajam sobe. Od 22. januarja do 7. januarja sem imela vse sobe zasedene, gosti

Snega le za vzorce - Kranjskogorski žičničarji so se potrudili in napravili umetni sneg za Larixom, ob dveh manjših vlečnicah. Ob lepem sončnem vremenu privabi številne smučarje, predvsem najmlajše, ki s starši letujejo v počitniških domovih, pri zasebnikih in v kranjskogorskih hotelih. Zdaj, pred zimskimi šolskimi počitnicami, je na smučišču z umetnim snegom precej italijanskih in drugih gostov, večja gneča pa bo naslednji teden, ko Kranjska gora pričakuje še več gostov, tudi domačih. Cen smučarskih vozovnic za zdaj še niso povisili. — D. S. — Foto: F. Perdan

Akcija -10 odstotkov

V Kranju NNNP 89

Kranj, 8. januarja - V kranjski občini so se odločili, da akcijo -10 odstotkov, katere pobudnik je republiški svet za preventivo in vlogo v cestnem prometu, podprt pa je tudi republiški izvršni svet, vključijo v letošnji program akcije NNNP. Z akcijo Nič nas ne sme preneneti (NNNP) so v kranjski občini prvič začeli pred desetimi leti. Ko so lani ocenjevali, kako se vključiti v slovensko akcijo -10 odstotkov, so ugotovili, da je akcija NNNP doslej bila v občini vedno najbolj množična in pogosto tudi učinkovita.

Koordinacijski odbor za SLO in DS je zato predlagal občinski konferenci socialistične zveze, da imenuje poseben odbor za izvedbo te akcije v letošnjem letu v občini. Na prvi seji odbora, ki mu predseduje Bogdan Drinovec, direktor Cestnega podjetja Kranj, so se dogovorili, naj vsi odgovorni v občini (komiteji za SLO in DS v krajevih skupnostih in organizacijah združenega dela) do 10. februarja posredujejo odboru predlage in pobude, kako se vključiti v skupno prizadevanje za boljšo varnost v cestnem prometu. Po programu bo odbor potem izdal tudi posebno brošuro, ob koncu leta pa hrkati ocenil, ali velja na ta način z akcijo -10 odstotkov v občini nadaljevati tudi v prihodnjih letih.

A. Ž.

Hura, počitnice!

Kranj, januarja - Šola skoraj bo zaprta... pravi otroška pesmica, ki vabi na počitnice. Na veseli zimske počitnice pa kot že nekaj let vabita tudi Občinska zveza društev prijateljev mladine in Občinska konferenca ZSMS v Kranju, ki od 14. do 29. januarja prirejata vrsto privlačnih dejavnosti za počitničarje. Tudi če ne bo snega, kranjskim in okoliškim šolarjem ne bo dolgčas. Odprtta bo športna dvorana na Planini, pa drsalnišče, likovna delavnica, jahalna šola v Podvini, kinodvorana in klub Carnium za video predstave, zimski bazen, dom JLA za plesno šolo in plese in še kaj. Tudi brez že tradicionalnega boljšega sejma ne bo slo. Več podrobnosti o programu letošnjih zimskih počitnic, ki se jih gotovo že neizmerno veselite, pa bomo zapisali v petkovem Gorenjskem glasu.

D. Ž.

O lepotah slovenske zemlje

Upokojenci in upokojenke iz Kranja in okolice vabijo na predavanje o lepotah slovenske zemlje, ki bo v petek, 13. januarja, ob 17. uri v društvenih prostorih na Tomšičevi 4. Predaval bo znani popotnik in ljubitelj naravnih lepot Stane Tavčar, ki bo prikazal 350 izbranih barvnih diapositivov.